Să cunoaștem, dacă avem șansa

De la autoarea seriei *Wayfarers*

Becky Chambers

Editura
Herg Benet

SĂ CUNOAȘTEM, DACĂ AVEM ȘANSA

Becky Chambers

SPECULATIV
HERG BENET

To Be Taught, If Fortunate
by Becky Chambers

First published in Great Britain in 2019 by Hodder & Stoughton
An Hachette UK company

EDITURA HERG BENET
București, România
www.hergbenet.ro
editor@hergbenet.ro

Concept grafic: The Spartan Bureau
Elemente copertă: © hutangach / Adobe®

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CHAMBERS BECKY
Să cunoaștem, dacă avem șansa / Becky Chambers ; trad. din lb. engleză de Alexandru Voicescu. – București : Editura Herg Benet, 2021
ISBN 978-606-763-292-7

I. Voicescu, Alexandru (trad.)

821.111

Tipărit la ArtPrint

SĂ CUNOAȘTEM, DACĂ AVEM ȘANSA

Becky Chambers

Traducere din limba engleză de
ALEXANDRU VOICESCU

SPECULATIV
HERG BENET

2021

Lui Emily, care nu e obligată să citească această carte, însă care m-a făcut să mă gândesc la lucrurile corecte care trebuiau gândite.

Te rog să citești asta

Dacă nu ai citit nimic din ce am trimis noi acasă, te rog să citești măcar partea de acum. Te îndemn să o faci, deși știu prea bine că ce-ți cer este contrar a ceea ce cred în adâncul sufletului. Rapoartele misiunilor noastre includ informațiile științifice pe care le avem, iar știința este de departe cel mai important lucru de-aici. Eu și echipajul meu suntem doar secundari. Terțiari, chiar.

Și totuși, pentru noi foarte multe lucruri depind de faptul că mesajul nostru trebuie să ajungă la cineva care să îl citească.

Nu trebuie să vă grăbiți. Fișierului de față îi va fi luat patrusprezece ani ca să ajungă pe Pământ, iar dacă am presupune că am avea norocul să fie citit imediat de cineva și să ni se răspundă pe loc, îi va lua acelui nou fișier încă alți patrusprezece ani. Așa că, deși nu putem aștepta la infinit, urgența – asemenea atâtor lucruri din călătoriile spațiale – este una relativă.

Presupun că, da, ai putea sări direct la sfârșit. Nu ai fi prima persoană care ar face așa ceva și, sincer, acolo sunt spuse lucrurile care ne afectează pe noi cel mai tare. Și poate că dacă știi deja cine suntem și la ce ne-am înhămat – dacă ești unul dintre cei care ne-au trimis aici, de exemplu – poți să o faci liniștit și tot să înțelegi. Chiar și în acest caz, cred că este

important „de ce"-ul a ceea ce avem noi nevoie de la tine. Sunt părtinitoare, desigur, și pe bună dreptate: nu numai că istorisirea de acum este despre mine și echipajul meu, dar mai suntem și oameni de știință. Inspirăm „de ce"-uri prin toți porii.

Au trecut cincizeci de ani de când am părăsit Pământul și nu am nici cea mai vagă idee în fața căror ochi a ajuns acest mesaj. Știu cât de mult se poate transforma o lume între copertele unei vieți. Temeiurile se pot schimba, iar amintirile se pot evapora în ceață. Ce nu știu e cât de multe cunoști *tu* personal despre universul de dincolo de planeta noastră natală. Poate că ești dintre cei de care am zis mai devreme și care au cunoștințele necesare, care sunt tobă de istorie a călătoriilor interplanetare, cu mult peste ce cunosc eu, și care împărtășesc aceleași idealuri cu mine. Sau poate că ești cineva care trăiește în afara bulei mele. Poate că pentru tine toate astea sunt lucruri noi. Când folosesc termeni precum „exoplanetă" sau „pitică roșie", ai habar la ce mă refer? Nu e niciun test și cu atât mai mult nu judec deloc dacă astfel de termeni nu reprezintă nimic pentru tine. Din contră, vreau să îți vorbesc și ție la fel de mult cât aș vrea să le vorbesc celor de-o tagmă cu mine. Dacă aș cere ceea ce cer numai oamenilor care sunt de acord cu mine încă de la început, oameni cu care deja împărtășesc visurile și limbajul, atunci nu are niciun rost să mai cer ceva.

Din acest motiv, o să fac tot ce pot ca să mă

adresez la fel de mult și expertului, și novicelui. Și mai consider că este important să o iau de la început, astfel încât să fie clar contextul situației. Cu siguranță o să ajung să mă contrazic în spusele mele.

Însă promit că o să prezint adevărul.

Numele meu e Ariadne O'Neill și sunt inginerul navigant de la bordul navei spațiale OCA *Merian*. Colegii mei de echipaj sunt specialiștii Elena Quesada-Cruz, Jack Vo și Chikondi Daka. Suntem parte a programului Lawki, un vast studiu ecologic al exoplanetelor – adică planetele care nu orbitează în jurul soarelui nostru – cunoscute ca fiind capabile să găzduiască viață. Misiunea noastră (Lawki 6) se concentrează pe cele patru lumi locuibile de pe orbita stelei pitice roșii Zhenyi (BA-921): satelitul de gheață Aecor și planetele terestre Mirabilis, Opera și Votum. În momentul de față suntem staționați pe suprafața celei din urmă.

M-am născut în Cascadia pe 13 iulie 2081. În acea zi se împlineau cincizeci și cinci de ani, opt luni și nouă zile de când o ființă umană fusese ultima dată în spațiu. Eu am fost cea de a două suta patru persoană care să se întoarcă acolo sus și parte a celui de al șaselea echipaj extrasolar. Îți scriu în speranța că nu vom fi ultimii.

Aecor
(și Pământul)

Niciodată nu am cunoscut un Pământ care să nu fie conștient de existența vieții și în alte părți ale universului. Sonda spațială Cetus a excavat mostre cu bacterii din gheizerele de pe Europa cu douăzeci și nouă de ani înainte de a mă naște; fotografiile primului rover cu artropodele fosilizate de pe Marte au sosit în timp ce părinții mei încă mai erau la școala profesională. Nu știu cum era în acele vremuri însingurate de dinainte, când perspectiva noastră asupra locului Pământului în univers era cea a unui rai solitar, o oază în deșertul galactic. Într-un fel, mi-aș dori să fi știut. Mi-aș dori să fi fost de față în acea zi în care primele rezultate pozitive au fost transmise de către Cetus prin undele radio. Mi-aș dori să vă fi putut spune cum era într-unul dintre acele vechi centre de control al misiunilor sau în laboratoarele de cercetare sau în secțiile de știri, aflând în timp real laolaltă cu tot restul planetei faptul că viziunea noastră îngustă asupra lumii a fost spulberată într-un fel monumental. Însă până să îmi încep eu existența acum trei decenii, viața extraterestră era o informație comună, ceva ce orice copil lua ca fiind de la sine înțeles. Cel mai mult îi caracterizează pe oameni adaptabilitatea.

O altă dorință: să vă fi putut spune că am vrut dintotdeauna să fiu astronaut. Asta ar face povestea

mult mai savuroasă, nu? Unii dintre colegii mei ar putea (și pot) să o zică. O viață-ntreagă motivată de imaginea inelelor lui Saturn răzbind prin telescopul amator sau acea intensă senzație de menire declanșată instantaneu de primele fotografii neclare ale unei exoplanete albastru-verzui înconjurată de nori. Nu-mi pot aroga astfel de inspirații. Aveam patru ani când au sosit primele imagini de la telescopul spațial Tarter și chiar îmi amintesc momentul în care mi-au fost arătate. Mama m-a ridicat în poală, cu tableta în mână. Vocea îi era sugrumată de emoție și încântare și m-a ținut strâns în brațe.

— Uite, scumpa mea, a zis ea. Asta e o planetă din jurul unui alt soare. Are aer și oceane exact ca a noastră.

Ce am spus eu atunci s-a pierdut în ceața timpului, dar îmi amintesc perfect că avea de-a face cu nonșalanța crasă. Fotografia era plictisitoare și, deși informația atașată ei era nouă și într-o bună măsură interesantă, aveam patru ani. *Ceva nou și în bună măsură interesant* se potrivea cam la nouăzeci la sută din cotidianul meu, la orice de la râie la un desen animat pe care nu-l mai văzusem sau neașteptata aromă a unui suc de fructe servit la prânz. E greu să dai valoare unei descoperiri când încă nu ai pus cap la cap parametrii realității. Astfel, importanța primei fotografii care să confirme o exoplanetă locuibilă nu îmi era clară deloc. Presupun că orice copilărie înseamnă asumări de-a gata.

Părinții mei aveau un apartament la etajul doisprezece dintr-un complex de locuințe de pe malul râului Fraser. Asta sună mai bine decât era de fapt. Nu am avut de-a face decât cu freamătul urban, iar cele mai apropiate deschideri către natură de care am avut parte au fost plantele din ghivecele hidroponice de pe balconul nostru ca o cutie unde tatăl meu cultiva legumele pe care le mâncam la cină. O plantă crescută într-un ghiveci hidroponic e departe de adevăratul aer liber, dar măcar e un pic de ecosistem. Obișnuiam să stau acolo cu orele, în văpaia orașului, fascinată de insectele care și ele fuseseră atrase de verdele lucrurilor care cresc. Insectele acestea erau nu departe de un miracol – monștri micuți, aventuroși, total nepotriviți cu plăcile de beton ce ne înconjurau, bestii în miniatură care apăreau magic de nicăieri și care își aveau rostul în locuri mult mai sălbatice decât în recolta de ardei roșu a tatălui meu. Erau cărăbuși și albine, păienjeni și omizi. Le priveam cum zboară și sar din frunză-n frunză. Le lăsam să mi se târască pe palmă. Mă minunam cum de era posibil ca ceva atât de mic să își fi găsit drumul spre un loc ce părea imposibil de înalt chiar și pentru mine, gigantul nebulos cu care împărțeau spațiul. Aveau propriile lor drame, propriile lor năzuințe. Nu aveau *nevoie* de mine, așa cum poate ar fi avut un câine sau un peștișor auriu. Era acea independență, acea separare completă de tărâmul oamenilor care mă fascina cel mai mult.

Într-un fel, unele insecte se nasc de două ori. Mai întâi, un ou depus. Ouăle sunt cel mai comun drum pentru majoritatea speciilor de pe Pământ, iar pentru animalele mai mari care se reproduc în felul acesta e o treabă simplă. Oul eclozează, din el iese un pui – o rățușcă, să zicem – și forma lui nu e teribil de diferită de cea a părinților. Un pui de rață poate fi considerat o rață. O să se facă mai mare și o să își piardă puful adorabil, însă înoată și dă din lăbuțe și pigulește. La insecte, procesul e mai complicat. Să luăm molia, de exemplu. Din ou iese o larvă; știm că e o omidă. Această creatură are picioare, organe, o gură – ce are nevoie o creatură. E perfect adaptată treburilor curente, care înseamnă să mănânce tot ce prinde și să încerce să stea ascunsă de prădători. Merge și mănâncă și merge și mănâncă și merge și mănâncă până ce, într-o zi, se oprește. Găsește o crenguță sau o frunză. Se înfășoară într-o plasă protectoare din proteine. După care, uimitor: se autodizolvă. Omida se dezintegrează într-o zeamă organică, păstrând intacte doar câteva porțiuni esențiale. Într-o perioadă de o săptămână, zeama se recombină, creând o cu totul și cu totul altă formă de viață. Odată ce corpul creaturii este refăcut, intervine cea de a doua ieșire din găoace, una care dezvăluie o ființă atât de diferită de cea de dinainte, încât ar fi rezonabil să presupui că omida și molia sunt două specii distincte.

Se prea poate ca la acea vârstă farmecul exoplanetelor locuibile să îmi fi scăpat complet, însă cel al

metamorfozelor nu. Fluiditatea formelor a fost întotdeauna fascinantă pentru mine.

Trezitul din torpoare nu este experiența mea preferată. Pe o scală a disconfortului, aș pune-o la egalitate cu mahmureala moderată sau cu răceala aceea în care sinusurile îți scârțâie atunci când îți apeși fața în palme. Senzația efectivă nu seamănă cu niciuna dintre ele. Fizic, eu mă simt un pic țeapănă, un pic slăbită, dar în rest bine. Trezirea e mai degrabă un disconfort *mental*, o perioadă în care conștiința are nevoie să se reașeze pe făgaș după ani de latență. E bine de ținut minte că torpoarea indusă medical nu e același lucru cu somnul. Somnul reține trecerea timpului chiar și dacă nu visezi. Nu la fel se petrece cu torpoarea. Mai întâi ești treaz, după care nu mai ești, după care din nou treaz... însă lipsește ceva. Lipsește ceva și nu reușești niciodată să îți dai seama ce anume.

Imediat ce *Merian* a intrat pe orbita primei sale destinații, un semnal a fost trimis de computerul de navigație către camerele de torpoare. Un sistem automatizat a adăugat o soluție chimică perfuziilor noastre nutritive, iar acea soluție și-a făcut drum spre respectivele noastre creiere, unde s-a apucat de munca trezitului. Mi s-a spus că procesul durează aproximativ o oră, dar din perspectiva mea a durat o clipită. Lumină. Forme. Confuzie. A trebuit să iau pe rând lucrurile elementare, de parcă aș fi trecut

în revistă fiecare informație pe care am învățat-o în fragedă pruncie. *Am mâini. Am o gură. Chestiile astea pe care le văd sunt culori. Sunt Ariadne. Exist.* Apoi au venit amintirile și contextul și, în cele din urmă, un zâmbet.

Suntem pe Aecor.

Am început să-mi dau la o parte proverbiala ceață care mi se așternuse pe creier și am inițiat protocolul. Mai întâi am tras de găicile care mi-au eliberat încheieturile din chingile din țesătură moale, apoi am desfăcut prinderile de la brâu și glezne. Poate sună cam macabru să fii legat înăuntrul a ceva ce seamănă a ladă high-tech, însă chingile au o justificare foarte bună, iar să le desfaci de una singură e o nimica toată. Sunt atașate confortabil de marginile camerei de torpoare, ținându-mă suspendată în mijlocul containerului pe perioada în care sunt inconștientă, astfel încât să nu plutesc aiurea. E mult mai bine așa decât să te trezești cu vânătăi peste tot.

Odată ce membrele mi-au fost libere, am apăsat butonul care deschide capacul compartimentului. Lumina din încăperea mea era slabă, dar tot am tresărit până ce ochii mei și-au adus aminte cum pot face singuri adaptarea. Camerele de torpoare își spală în mod regulat oaspeții, dar o doză zilnică de soluție de curățare nu se compară cu o baie în toată regula. Ochii, nasul și gura erau toate uscate pe la colțuri. Efectul a douăzeci și opt de ani fără un frecat pe bune.

Părul, ras înainte de lansare, crescuse cu mult peste umeri. Unghiile atinseseră o lungime hidoasă, la ce te-ai aștepta după vreo doi ani de netăiat. Cam atât îmbătrânisem în douăzeci și opt de ani de tranzit – doi ani. Torpoarea îți încetinește metabolismul, iar călătoria interstelară la jumătate din viteza luminii adaugă la limitarea trecerii timpului, dar niciuna dintre ele nu pune într-adevăr pauză. Celulele se divid și inima continuă să bată. Cu torpoarea câștigăm niște timp, nu imortalitate.

Mi-am deschis setul de igienă, pe care cine știe ce arhitect interior îl atașase de perete în nituri la o distanță foarte ușor de atins dincolo de compartimentul propriu-zis. Unghiera a fost primul obiect pe care l-am scos de acolo, urmată de o punguță pentru resturi. Când am terminat, degetele și-au recăpătat funcționalitatea normală. Hârburi din cheratină pluteau neatractiv prin fața ochilor mei; le-am ascuns cât de repede am putut, în mica pungă. Părul rebel trebuia să mai aștepte, însă am luat din set un elastic și mi-am făcut o coadă plutitoare ca de sirenă. Echipele de la sol chiar că se gândiseră la toate.

Unul câte unul, am îndepărtat plasturii cu electrozi care mă acopereau din cap până în picioare. Impulsurile regulate îmi menținuseră mușchii neatrofiați, iar pentru asta le eram foarte recunoscătoare. Mai departe, am îndepărtat perfuzia din braț, m-am bandajat și am colectat cele câteva picături de

sânge care scăpaseră libere, plutind. După care am inspirat adânc, mi-am pus la îndemână niște înjurături serioase și am scos cateterul din locul în care stau cateterele.

Oho! Minunățiile călătoriilor spațiale!

Am putut auzi freamătul estompat al colegilor mei trecând prin aceeași rutină. Pereții de la bordul lui *Merian* sunt subțiri, dar măcar *sunt* pereți, iar treaba asta e vitală. Am văzut imagini din filmele clasice în care echipajele spațiale sunt puse să adoarmă, dar camerele lor sau capsulele sau ce-or fi avut ei acolo stăteau aliniate una lângă alta, rânduri sinistre ca niște frigidere de morgă. Să ne înțelegem de la bun început: după ce te-ai trezit dintr-o stare de inconștiență indusă care a durat aproape trei decenii și fiecare orificiu are crustă în jurul lui, iar unghiile arată ca niște gheare și pielea îți miroase ca ceva între o proaspăt spălată baie de spital și o hrubă abandonată de la zoo, iar tu tocmai ce ți-ai smuls din tine un tub împroșcat cu propria urină... ai nevoie de o clipă singur. Asta dacă luăm în considerare numai igiena de bază și propriul orgoliu lezat. În tot timpul ăsta se adaugă și un important aspect psihologic.

Oglinda.

De îndată ce îți aduci aminte cine și ce și unde ești, primul tău impuls de după ieșirea din torpoare e *să te uiți*. Însă așa cum trezitul după o operație care lasă cicatrici poate fi un șoc, la fel pot fi și acele prime momente în care percepi schimbările trupului.

Ești diferit. Ai nevoie de o clipă de răgaz în care să te pregătești pentru ce vei vedea și foarte probabil mai multe alte clipe în care să procesezi, și în mod clar nu e cazul să treci prin toate astea într-o sesiune de grup. Așadar, cabina fiecărui astronaut are o oglindă înaltă care a e ta și numai a ta. Oglinda nu e îndreptată spre compartimentul de torpoare. Se află pe peretele din dreapta ei, în afara perspectivei directe și totuși vizibilă atunci când decizi să plutești către ea. Oglinda știe că ești nerăbdătoare să te privești – *Dar ia-o încet*, zice ea. *Sunt aici când ești gata și nicio secundă mai devreme*. E cel mai blând plasat obiect din ce am văzut vreodată.

Pentru cazul în care metodele noastre au fost uitate sau greșit interpretate – sau pur și simplu nu ai învățat niciodată despre ele –, hai să stăm un pic și să îți explic cum e cu somatoformarea.

Poți să zici ce vrei despre *Homo sapiens*, dar nu ai cum să nu fii de acord că suntem o specie versatilă. Pe Pământ, putem supraviețui la o doză decentă și de căldură, și de frig. Mâncăm o varietate fulminantă de floră și faună și ne putem schimba radical dieta în funcție de nevoie și de stare. Putem trăi în deșerturi, păduri, tundre, mlaștini, câmpii, munți, văi, pe țărmuri și orice între ele. Suntem generaliști, nu încape îndoială.

Dar scoate-ne de pe planeta natală și adaptabilitatea dispare. Călătoriile spațiale de lungă durată

sunt iad pentru corpul uman. În lipsa restricțiilor gravitației, oasele și mușchii încep rapid să nu mai consume resurse pentru menținerea masei. Inima începe să devină leneșă atunci când pompează sângele. Globurile oculare își schimbă forma, determinând probleme de vedere și dureri de cap. Și oricât de neplăcute ar părea aceste probleme fizice, pălesc în comparație cu masacrul radiațiilor care împânzesc spațiul deschis. În deceniile timpurii ale călătoriilor spațiale, șase luni pe orbita joasă a Pământului – abia la niște sute de kilometri – erau suficiente ca să îți crească probabilitatea de cancer cu câteva unități. Iar cu cât mai mult te aventurezi în spațiul interplanetar, departe de țărmurile atmosferice primitoare ale Pământului, cu atât mai puternică devine expunerea.

Explorarea spațiului de către om a fost întârziată cu zeci de ani din această cauză, alături de handicapul tehnologic de netrecut: cum menții oamenii în viață în spațiu pe întreaga perioadă necesară drumului către alte planete? Ne-am bătut capul în fața planșelor tehnice încercând să construim instrumente care ar putea face ceea ce anatomia noastră nu permite. Ne-am sucit mințile în jurul unor posibili algoritmi care să dea naștere acelei inteligențe artificiale capabile să se aventureze către alte lumi în locul nostru. Dar mașinăriile noastre nu erau adecvate, iar software-ul nostru nu s-a mai trezit niciodată. Știam că există viață pe alte planete, însă noi nu

eram capabili să ieșim din propria curte. Și în timp ce sondele și telescoapele spațiale aduceau la iveală noi și noi informații despre vecinii galactici, există o limitare clară a ceea ce poți vedea pe gaura cheii. Ca să poți analiza ceva în detaliu, ai nevoie de o mână de om la fața locului. Ai nevoie de intuiție umană. Ai nevoie de ochi care să poată face diferența între o piatră care e doar o piatră și una care poate fi *mai mult* decât o simplă piatră.

Când știința s-a maturizat, a devenit mai ușor să aplicăm ingineria direct asupra corpurilor noastre.

Nu ne schimbăm mult – nimic din ce ne-ar face irecognoscibili, nimic din ce ne-ar duce dincolo de tărâmul umanității noastre, nimic ce ar schimba felul în care gândim și acționăm sau percepem lucrurile. Sunt posibile doar câteva mici suplimentări genetice și niciuna dintre ele permanente. Vezi tu, corpul unui om adult e compus din trilioane de celule, iar dacă nu ții sub observație constantă modificările fine aduse, celulele ori revin la starea inițială pe măsură ce se regenerează în mod natural, ori suferă o mutație malignă. De aici plasturele cu enzime: un sistem de livrare sintetic asemănător pielii, care oferă corpurilor noastre acel mic plus de care avem nevoie ca să supraviețuim pe diverse lumi. Dacă nu aș mai purta plasturii, trupul meu ar elimina în cele din urmă suplimentele, iar eu aș deveni aceeași cu cea de dinainte de a fi astronaut (plus anii și amintirile aferente).

Somatoformarea este o soluție elegantă, dar nu un proces imediat. Că plasturii cu enzime sunt folosiți medical, asta o știi deja – dacă ești diabetic, de exemplu, și nu poți produce insulina de unul singur. Însă dacă nu ai purtat niciodată un plasture (sau dacă s-au perimat până acum), s-ar putea să îți imaginezi ceva mai dramatic decât e cazul. Am vorbit odată cu un puști la un eveniment de popularizare și puștiul era foarte dezamăgit să afle că aplicarea plasturilor nu duce la o transformare instantanee (acompaniată de o animație și o muzică tensionată, îmi imaginez). Noi, astronauții, nu suntem nici super-eroi, nici nu ne schimbăm forma. Suntem la fel de umani ca oricine altcineva. Deși corpurile noastre sunt lucruri minunat de maleabile, tot mai au nevoie de timp ca să se ajusteze. Transplanturile de organe care salvează vieți și medicamentele vitale pot fi deseori însoțite de un anumit tip de rezistență psihologică; la fel este adevărat și cu somatoformarea. E mult mai preferabil să fii inconștient pe perioada în care corpul tău acceptă transformarea.

Din nou, sunt cât se poate de părtinitoare, însă cred că somatoformarea este cea mai etică variantă în contextul plecării de pe Pământ. Sunt un observator, nu un cuceritor. Nu am niciun interes în schimbarea altor lumi pentru a mi se potrivi mie. Aleg opțiunea implicării minime: să mă schimb pe mine însămi pentru a fi pe măsura lor.

La prima impresie după coborârea pe Aecor, nu arătam în mod special diferită. Plasturele cu enzime de pe umărul meu – schimbat în mod regulat în timpul torpoarei de către un mecanism răbdător – mă aprovizionase cu același tip de kit de supraviețuire pentru astronauți pe care îl primisem încă din prima mea zi de antrenament pe orbita joasă a Pământului. Sângele meu produce propriul anticongelant pentru a rezista temperaturilor extreme atât ale spațiului, cât și ale solurilor. Pielea mea absoarbe pasiv radiația și o convertește în substanță utilă. Am avut aceste suplimente de foarte mult timp. Însă pe măsură ce corpul fără greutate s-a modificat în micro-gravitație, plutind ca o algă kelp pe o mare calmă, un nou supliment și-a făcut simțită prezența.

Sclipiciul.

Pot să mă gândesc la cel puțin un inginer laborant de acasă care s-ar încrunta la mine spunându-i „sclipici". Tehnic, ceea ce aveam era reflectină sintetică, o proteină care se găsește în mod natural în pielea anumitor specii de calmari. Dar... să fim serioși. E sclipici. Pielea mea *sclipește*, iar pentru o clipă am simțit o încântare copilăroasă, ca și cum aș fi golit pe mine tuburi de acuarele, ca și cum mi-aș fi pictat fața la un carnaval, ca și cum aș fi plutit până aici în praf de stele. Dar astrosclipiciul era practic. Aecor e cam la fel de îndepărtat de o stea cât e Uranus de a noastră, ceea ce înseamnă că soarele nu apare pe cer mai mult de un vârf de deget. Nopțile și zilele nu

sunt groaznic de diferite. Aici, sclipiciul ne servea la același scop ca animalelor din adâncurile mărilor de acasă: prinde și refractă lumina. Deși în cea mai mare parte a timpului lucram îmbrăcați, să poți să zărești chipurile sclipitoare ale colegilor pe câmpul de gheață în beznă nu avea ce să strice. De asemenea, mai aveam nevoie să limităm folosirea lămpilor pe același câmp de gheață întunecat pentru că lumina înseamnă emanare de căldură și nu ne-am fi dorit să provocăm topiri. Iar în interiorul navei reflectina presupunea mai puțină energie consumată pentru iluminat, ceea ce e grozav într-o lume în care panourile solare sunt inutile și totul merge pe baterii.

Și, mai mult decât orice: *eu sclipeam*. Părea al naibii de mare păcat să mă îmbrac, deși mi-am călcat în cele din urmă pe inimă.

Chikondi a fost prima persoană pe care am văzut-o în ziua aceea, iar chipul lui a fost cu mult mai șocant decât fusese al meu propriu. Din ce îmi aminteam, îmi luasem la revedere de la el abia de o oră, dar iată-l acum zbârlit la față, cu pielea lucindu-i și... evident îmbătrânit. El e cel mai tânăr dintre noi, iar acei doi ani de îmbătrânire avuseseră un efect mai pronunțat pe chipul lui de douăzeci de ani. Era și mai slab, la fel și eu, însă petrecusem atâta timp pregătindu-mă mental la cum aș fi putut arăta *eu*, încât nu mai luasem în seamă cum s-ar fi schimbat prietenii mei.

În mod evident, Chikondi simțea același lucru, stând câteva clipe bune cu ochii holbați la mine înainte de a rupe tăcerea un pic stânjenitoare cu un râset sănătos.

— Bună dimineața, a zis.

— Bună dimineața, i-am întors eu salutul. Ai dormit bine?

— Am avut un vis ciudat. Îl ajutam pe fratele meu să reorganizeze biblioteca asta uriașă, iar cărțile erau scrise în păsărească, și am realizat dintr-o dată că nu erau deloc cărți, ci niște *prăjituri*...

M-am încruntat. Nu ar fi trebuit să fie active niciun fel de părți ale conștiinței. Am început să trec în revistă efectele acestui aspect, tot ce ar fi putut merge prost cu încăperea de torpoare, defecțiunile pe care era evident că le omisesem în timpul inspecțiilor, consecințele neprevăzute care s-ar fi putut abate asupra creierului său...

Chikondi mi-a zâmbit șiret.

— Ariadne, am glumit.

Și a râs din nou.

L-am luat ușor de umăr, apoi mi-am apăsat bărbia în piept, am plutit dincolo de scară și m-am împins cu mâinile de-a lungul pereților.

— Deci ești bine, atunci?

— Fantastic de bine, a zis Chikondi, deși nu fără să facă o scurtă pauză. Urăsc cateterele.

I-am ținut isonul.

— Mare dreptate ai.

Am găsit-o pe Elena în camera de control, pornind o verificare a sistemului. M-am întrebat dacă i-a luat mult timp să se privească în oglindă sau dacă se obișnuise deja cu astfel de schimbări. Elena e cea mai în vârstă din echipajul nostru, cu cel puțin nouă ani, astfel că CV-ul ei e plin. A luat parte la Eridania 8, misiunea către Marte, și a fost prima persoană care să pună piciorul pe Ceres. Nu era la întâiul ei rodeo. Însă indiferent de perspectiva pe care o avea asupra corpului ei, nerăbdarea de a începe munca nu putea fi mai evidentă de atât. Văzusem aceeași scânteie în ochi în fiecare dimineață în care ieșisem împreună la antrenamentele pe teren și de fiecare dată când își lega șireturile bocancilor pentru o plecare sau când își umplea recipientele cu mostre. Aveam sentimentul că pentru ea o piele nepământeană reprezenta un semn că lucrurile merg în direcția bună.

— Bună dimineața, i-a spus Chikondi.

— Bună... și a aruncat o privire spre monitor. Ziua, mai degrabă.

— Corect, a zis Chikondi.

Ziua pe Aecor este de opt ori cât a noastră, dar noi încă mai ținem orele după cele ale Pământului.

Unii dintre noi, măcar. Plutind în josul scărilor, Jack a venit o jumătate de oră mai târziu, ca de obicei. Am fost cu Jack în diferite echipaje încă de pe vremea începuturilor mele la OCA și am ținut strâns legătura tot timpul de atunci încolo, dar în acel moment nu sunt sigură că l-aș fi recunoscut

într-o mulțime. Nu îl văzusem niciodată cu părul lung sau cu barba aceea deloc artistic pieptănată.

Ne-a privit pe fiecare pe rând, după care a izbucnit în hohote de râs:

— Arătați ca dracu'! a spus el.

— La fel și tu, a zis Elena, subliniind evidentul.

— Mda, a spus Jack și și-a înfipt nasul în tricou, strâmbându-se. Grrr!

Apoi și-a atins cocul gros făcut deasupra creștetului.

— P-ăsta tre' să-l dau jos. Dar aș ține barba. Chikondi, vrei să fim prieteni de barbă?

Au rânjit unul la celălalt, din spatele tufișurilor proprii.

— Sigur că da, a spus Chikondi. Dar cred că a ta e un pericol de incendiu.

Jack a chicotit din toată inima.

— N-o duci nici tu prea bine, amice.

Am plutit către monitorul de comunicații.

— Avem fișiere care intră, am zis.

— Ceva urgent? a întrebat Elena.

Orice informație pe care OCA ne-o trimisese urma să fie veche de patrusprezece ani, însă până și informațiile atât de prăfuite meritau analizate. Am trecut în revistă lista de descărcare. Fără actualizări de protocol, fără notificări de urgență. Am clătinat din cap.

— Parametrii sunt neschimbați, am zis. Misiunea are undă verde.

Am urmărit cum linia de progres înaintează milimetru cu milimetru, bit cu bit, iar imaginea a născut o căldură anume în mine, aceeași care mă însoțea de fiecare dată când o dronă lăsa proviziile la baza mobilă OCA din Antarctica sau când părinții mei îmi trimiteau pachetele la școală. Atunci când lumea pe care o cunoști este imposibil de atins, nimic nu e mai binevenit decât un memento al existenței ei.

În termeni de formare profesională, eu nu sunt om de știință. Sunt inginer. Construiesc aparatele și produc propulsia care permite oamenilor de știință să ajungă acolo unde au nevoie. Sunt echipă de suport, în esență. M-am simțit întotdeauna confortabil în acest rol. În ziua în care am depus dosarul pentru înscrierea ca stagiar la OCA – la puțin peste nouăsprezece ani –, am trecut pragul campusului din Vancouver cu niciun alt gând în afară de a-mi ține picioarele pe teren ferm. Îmi imaginam o viață muncită în care mi-aș fi dat capul pe spate privind cum rezultatele mele dispăreau în mijlocul norilor. N-aveam nici cea mai vagă idee cât de departe voi fi mers – deși pe vremea aceea cred că nici OCA nu prea știa încotro se îndreaptă.

E de înțeles de ce oamenii au încetat în anii 2020 să mai locuiască în spațiu. Cum să mai poți să te gândești la spațiu atunci când oceanele tale dau pe dinafară? Cum să mai aloci resurse către ecosisteme extraterestre când orașele tale sunt prea fierbinți ca

să mai fie locuite? Cum să mai faci comerț cu metale și combustibili și cu idei atunci când liniile fiecărei hărți sunt în mijlocul fluxului? Cum să te aștepți ca cineva să își mai abată gândurile la întrebări despre lumile de deasupra atunci când întrebările lumii în care ești blocat – acele criterii vitale despre acasă și sănătate și siguranță – rămân nerăspunse?

Să menții sonde spațiale și sateliți funcționali e una; să menții în viață astronauți e cu totul alta. În vâltoarea Marii Schimbări, nu era nimeni cu suficiente resurse stabile – umane, financiare sau materiale – ca să păstreze viabil aspectul acesta din urmă. Chiar și dacă ar fi fost, cei care țineau baierele pungilor prea adesea aveau motive dincolo de zorii glorioși pe care pretindeau că îi sprijină. Dacă ai fi vrut să faci rost de fondurile și de echipamentele necesare zborului spațial, ori apelai la guvernul tău, al cărui suport pentru știință se dovedea subțire din moment ce nu mai existau războaie de câștigat, fie către o corporație privată care ar fi urmărit descoperiri științifice doar dacă asta le-ar fi adus o creștere a veniturilor.

Până aici cu beneficiile pentru întreaga umanitate.

Pentru oamenii care lucrau la astfel de programe – astronauții, da, și cercetătorii inovatori, da, însă și pentru miile și miile de ingineri de zi cu zi, matematicieni, doctori, specialiști laboranți și colecționarii de date ale căror nume și istorii s-au pierdut de demult – acela nu era viitorul pe care îl

visau. Le fusese vândută o viziune a descoperirilor și progresului accesibile tuturor. Un scop global. O umanitate iluminată. În loc de asta, au aflat că acel vis este inextricabil ancorat în fundamentele miopiei naționaliste și lăcomiei materialiste care erau antitetice acelui vis. Îmi imaginez că mulți au fost șocați de realitate și poate că s-au resemnat.

Dar istoria noastră își amintește pe aceia care au făcut invers. Oamenii de știință sunt, în cele din urmă, ilogic de încăpățânați.

Ai fost vreodată într-un loc în care poți să atingi cu degetele istoria? Unde rămâi nemișcat, simțind cum timpul și puterea lucrurilor te apasă de peste tot, apasă *în* tine? Așa m-am simțit eu prima dată când am stat în grădina astronautică de la PNW OCA. O mai fi acolo? O cunoști? Fiecare campus OCA avea – are, te rog, fie încă să mai aibă – una: o enclavă circulară, îngrădită de piatră albă șlefuită care înainta în turnuri ițind în sus, tot mai sus, până ce erau tăiate abrupt, definitiv ca limita unei atmosfere, lăsând loc cerului de deasupra. Ridicându-se de la sol în șiruri egale și cu o carpetă din microfibră la fel de egală între rânduri, erau copacii, câte unul pentru fiecare persoană care făcuse o călătorie în afara Pământului într-o rachetă OCA. Nu conta de unde erai, unde făcuseși antrenamentul, unde ți se lansase nava. Când cineva mergea sus, toate campusurile OCA plantau un puiet.

Copacii sunt o priveliște monumentală, însă ține

seama: pădurea de deasupra nu este locul de intrare în grădină. Accesul se face din subsol.

Îmi amintesc pășind printr-un scurt tunel și către o încăpere ca un dom, slab luminată, care nu conținea decât o scară în spirală care o lua în sus. Pereții erau făcuți din sticlă groasă, iar în spatele ei era acea rețea compactă pe care o găsești sub orice pădure. Rădăcini întrepătrunse ca niște degete, cu țesăturile ciupercilor întinse simbiotic unele în altele, permițând schimbul pașnic de carbon și nutrimente. Viermii traversând drumuri făcute chiar de ei. Rezervoare de apă și pietricele decorând scena. Asta înseamnă în cele din urmă o pădure. Nu crede minciuna arborilor individuali, fiecare un stindard al succesului personal. O pădure este o comunitate interdependentă. Resursele sunt împărtășite, iar viața în izolare este o sentință la moarte.

Pe măsură ce contemplam rădăcinile, s-a declanșat un cronometru ascuns și luminile s-au estompat. Odată cu ele mi s-a tăiat și răsuflarea. Sticla era tapată cu un fel de colorant luminiscent, invizibil în lumina directă, dar strălucind aprig în întuneric. M-am apropiat și am văzut nume – mii și mii de nume, tipărite cât de mic ar fi fost posibil. Mi-am dat seama ce văd fără să mi se spună.

Ideea din spatele Open Cluster Astronautics[1] era simplă: zboruri spațiale finanțate de către cetățeni. Explorarea de dragul explorării. Apolitic,

1. Grupul Deschis pentru Astronautică, OCA (eng. în orig.).

internațional, non-profit. Donații acceptate de la oricine, fără beneficii, concesii ori promisiuni în afara încercării fervente de a relansa munca astronauților dincolo de inevitabila extincție permanentă. Începuse cu un articol publicat în 2052, o încercare ingenuă a unui colectiv de prieteni din toate colțurile lumii și din toate domeniile – foști consilieri ai unor mari nume ajunși falimentari, membrii naivi ai lumii academice care își doreau să facă mai mult decât să predea trecutul, funcționari guvernamentali ale căror guverne nu mai existau. Dacă îți propui să faci acte de știință cu bani și mâini curate, argumentau ei, dacă vrei să păstrezi aprinsă flacăra chiar și în vremurile în care steagurile și siglele se prăbușeau, dacă înțelegi că explorarea spațială are cele mai multe șanse atunci când e făcută în numele poporului, atunci poporul este cel care trebuie să se implice ca să se întâmple lucrurile.

Și am reușit.

Numele lor sunt gravate pe sticla de la nivelul rădăcinilor, cu acei doisprezece inițiatori cu dimensiune de text nu mai mare decât a celorlalți. La fel sunt gravate și numele tuturor celor care s-au implicat oricât de puțin în această cauză. Nu contează dacă ești un milionar care a ținut aprinse luminile în fiecare an sau cineva care a donat doar o dată o sumă cât un bacșiș la restaurant. Suma de care o persoană se poate dispensa este relativă; valoarea generozității nu e. Toate acele mici pietricele au fost

suficiente ca să paveze drumul spre Lună, apoi spre Marte, spre centura de asteroizi și mai departe.

Am încercat să îmi găsesc numele pe perete – îmi dădusem toți banii de bere unui angajat OCA pe care îl auzisem vorbind la școală cu patru luni mai devreme –, dar luminile s-au stins înainte să mă pot localiza. Am fost reîntoarsă la lumea lujerilor și viermilor, ciupercilor și pietrei, blocate împreună într-o plasă de nedesprins. Văzut din această perspectivă, nu mai poți privi niciodată un copac ca o entitate singulară, în ciuda dominanței lui vizuale. Se ridică semeț. Este impresionant. Însă, în final, este o strădanie fragilă care nu poate să rămână în picioare decât datorită contribuției celor mulți. Celebrăm copacul care se întinde spre cer, dar pământului ar trebui să îi mulțumim în cele din urmă.

O sută cincizeci de ani ciudați ai unor oameni construind nave spațiale care pot ateriza singure pe alte planete m-au obligat să am, înaintea oricărui lucru, abilitățile de pilot ca plan de rezervă. Am stringentă nevoie să fiu acolo, cu mâinile mele, în proverbiala roată care se învârte și se învârte, în cazul în care ceva nu merge bine, iar eu îmi iau îndatoririle cât se poate de-n serios. Chiar și dacă întotdeauna totul *merge* bine, trebuie să fiu pregătită ca și cum ar fi oricând o posibilitate să nu fie așa.

Pe Aecor, nu se întâmplase. Am coborât în atmosferă fără nicio zdruncinătură. Aerul ne-a permis

asta, iar mai departe au intrat în acțiune legile fizicii. Trupul meu a trecut printr-un spectru de gravitație – mai întâi nimic, apoi un crescendo de greutate lentă care s-a transformat într-o ușoară apăsare, din ce în ce mai pronunțată. Schimbarea de gravitație s-a plafonat într-o stare nefamiliară, una care era mai ușoară decât pe Pământ, dar mai grea decât pe luna lui. Era un corp celest blând, unul care nu te împingea în sus sau în jos. Era o încântare această forță de 0,6 G. Echivalentul gravitațional al unei guri de suc acidulat sau al unui frecat iute pe umeri.

Trenul de aterizare al lui *Merian* abia își terminase extinderea completă, că Jack și-a și deschis centura de siguranță.

— Primul la duș, a zis.

Noi ceilalți am protestat la unison. Dușul e o activitate cu totul imposibilă în imponderabilitate, doar dacă nu cumva ai chef de plutit în mijlocul unui amalgam de stropi de apă care se duc oriunde, nu și acolo unde ai vrea tu. Nu reușisem să ne spălăm cum trebuie de când ieșisem din torpoare și cu toții ne doream aprig să dăm o tură pe la coșmelie.

— N-ai prefera o tunsoare înainte să intri la duș? a întrebat Elena, desfăcându-și propria centură.

Păr pe care l-am fi *putut* scurta și în microgravitație, însă doar cu ajutorul unui aspirator. E mult mai ușor când șuvițele cad singure.

Jack a arătat înspre Elena, aprobator.

— Primul la foarfece.

— OK, a spus ea, luând-o în jos pe scară. Dar primul la tunsoare înseamnă ultimul prin sas.

— Hei, asta nu-i corect, a zis el, urmând-o.

Am apăsat pe butoane.

— Toate sistemele în parametri, dacă interesează pe careva, am spus.

Nu eram deloc mirată de lipsa lor de preocupare pe subiect. Mai mult decât orice, am luat-o ca un semn al încrederii pe care o aveau în *Merian*, lucru care, prin extrapolare, era un compliment față de abilitățile mele de a ține totul sub control.

Chikondi mi-a făcut semn cu degetul mare în sus și a coborât.

— Mie-mi pasă.

— Mulțumesc, Chikondi.

Am finalizat secvența de aterizare și i-am urmat pe ceilalți în jos, pe scară. E întotdeauna straniu să poți coborî printr-un loc prin care cu câteva minute înainte doar pluteai.

În ciuda murdăriei colective, se simțea în aer nerăbdarea pe măsură ce capetele noastre primeau tunsoarea cuvenită și ne luam rândul la duș. Era o întreagă *lună* care ne aștepta afară, deși, înainte de asta, trebuia să ne facem *baie*. Dacă vrei să vezi astronauți extrem de bine antrenați punându-se la mintea unui copil de cinci ani, acum era timpul să fii martor. Nimeni nu vrea să facă baie înainte să iasă afară să se joace.

După ce ne-am aranjat, ne-am adunat în zona

calei. Jack a scos din buzunar o ștanță cu șase colțuri și a așezat-o pe o ladă.

— Cine se simte norocos?

Elena a luat ștanța și a ridicat-o între degete.

— Cifre mari sau mici?

— Mici? a întrebat Jack, privindu-ne pe fiecare.

Am căzut de acord.

— Mici. Unu bate totul.

Elena a răsucit și a pufnit. Cinci.

A urmat Chikondi. Trei.

După care, Jack. A râs când ștanța s-a oprit din mișcare. Un alt trei.

— Prieteni de barbă, i-a zis el lui Chikondi, și au bătut palma.

— Nu v-ați păstrat bărbile, am spus eu.

— Slavă Domnului, a adăugat Elena.

— Nu mai contează, a zis Jack. Prieteni de barbă e mai degrabă o...

— O stare de spirit, a spus Chikondi.

— O stare de spirit, a confirmat Jack.

Mi-am dat ochii peste cap, după care am rotit ștanța.

M-am holbat.

Doi.

Am continuat să mă holbez chiar și după ce Jack a început să huiduie, iar Chikondi să mă bată pe umăr.

Eram prima care să iasă pe ușă.

Dacă arhivele media ale OCA încă mai există, poți găsi filmări de la petrecerea de lansare a Lawki 6. Holul campusului era plin vârf, tavanul înalt sub care participasem la atâtea întâlniri aproape de nerecunoscut pe sub pânza de afișe și lumini colorate. Locul era umplut până la refuz, cum și era de așteptat. Pe lângă echipa proiectului și familiile membrilor echipei, puteai vedea presa și familiile celor de la presă și cetățeni donatori din întreaga lume.

Dacă vei privi înregistrările, ne-ai putea vedea și pe noi: patru inși făcându-ne loc printr-un ocean de oameni, strângând mâini și luându-ne în brațe și acceptând daruri. Ai putea-o vedea pe Elena, în costumul ei la patru ace și părul înfoiat, profesionista desăvârșită, la fel de ușor abordabilă și într-o gloată de mii de persoane, și într-o sală de seminar cu o sută de persoane sau la o cină în familie cu zece membri. L-ai putea vedea pe Jack, cu un rânjet degajat pe chip și cu haina aproape șifonată, savurând la OCA Oceania drogul mulțimii înnebunite după eroul lor crescut în Melbourne. L-ai putea vedea pe Chikondi, arătos ca un portret în ulei și în cea mai amplă stare de nervozitate din viața lui. Iubește oamenii și nu l-aș cataloga drept un timid, dar se simte în mod clar mai confortabil în mijlocul audienței decât în lumina reflectoarelor. Și de aceea m-ai vedea pe mine la dreapta lui – cea în rochie bleu, șoptindu-i la ureche glume stupide ca să îl fac să zâmbească la camere. Și eu zâmbesc – în parte pentru că

râsetele lui mi le alimentează pe ale mele, în altă parte pentru că nu e prima mea participare la un circ de PR și cel mai mult pentru că mă distrez *cu adevărat*.

Dacă totuși privești mai atent, ai putea observa o clipă în care îmi pică fața. Nu mai știu în care moment al serii se întâmplă, dar e secvența pe care mi-o amintesc cel mai bine. Clipa în care îmi zăresc familia în mulțime: părinții mei, fratele meu, cumnata mea, micuța mea nepoată. Știam că o să fie prezenți, însă nu mă așteptasem să îi văd în contextul defilării mele oficiale. Mă încurajează și îmi strigă numele și sar în sus. Dar, de asemenea, le văd durerea din priviri, o durere identică celei pe care mi-am ascuns-o pe după zâmbetul calculat.

Revenirea pe Pământ este una dintre componentele cheie ale misiunilor Lawki. OCA s-a opus întotdeauna vehement îmbarcării unor echipaje doar dus. Misiunea noastră este de a cataloga, nu de a coloniza. Reîntoarcerea pe lumea pentru care te-ai chinuit să culegi informații este vitală psihologic. Trebuie să îți reamintești pentru cine faci munca. Trebuie să știi că nava spațială înghesuită care te poartă nu îți va fi ultima ta casă. Fără un final în cerc închis, odihnitor, așteptându-te, un astronaut aflat într-o criză ar putea decide să taie nodul și să își facă un cămin pe o altă lume care nu ar fi a sa. Lawki 6 se va întoarce pe Pământ, așa e declarat fără echivoc în manifestul misiunii noaste.

Doar că o vom face în optzeci de ani.

Noi, astronauții, suntem învățați să compartimentăm cruda realitate a zborurilor interstelare. Petrecerea de lansare este o sărbătoare publică; Ziua Familiei care începe în dimineața următoare este o perioadă de mâhnire în privat. Acea zi nu include niciun program obligatoriu; colegul nostru de la PR nu urma să bată nervos din picior și să își verifice regulat ceasul în timp ce ne ține în față un pachet de șervețele. Acea zi este numai și numai a noastră.

Nu o să detaliez aici ce am făcut sau ce am zis în Ziua Familiei, nici să repet cuvintele care încă îmi mai răzbat în minte. Asta e ceva ce îmi aparține mie și numai mie. Nu am de gând să îmi pun pe tavă acea parte din mine. Și nici nu o să spun despre cum a decurs ziua pentru ceilalți din echipajul meu (deși de nenumărate ori ne-am destăinuit unii altora această povară). O să îți explic în cel mai astronautic mod pe care-l cunosc: ca o simplă notă de ședință.

Te urci într-o mașină și te duci într-un loc ales de tine. Poate că un parc. O plajă. O casă închiriată pentru ocazie, care conține uși ce se încuic și storuri care se trag.

Îi ții în brațe pe toți, cât de strâns poți.

Le spui că îi iubești.

Le spui că știi.

Le spui la revedere.

Plângi. O grămadă.

Continui să plângi după ce te întorci în campus. Plângi până ce ajungi la chiuvetă și vomiți. Plângi și

în timpul ăsta.

Te întrebi dacă nu ești cumva o fiică rea, o prietenă rea, o egoistă nenorocită care își impune propriile prostii intelectuale mai presus de acei oameni vii și reali care de-a lungul timpului ți-au turnat cu găleata tot ce ți-ai fi putut dori, doar pentru a primi în schimb răsplata de a fi părăsiți pentru totdeauna.

Nu răspunzi niciodată întrebării și nici nu o vei face.

Îți pui centura de la bordul navei tale.

Cumva, pleci.

Inima îmi plesnea în piept când mi-am îmbrăcat costumul. Purtăm costume, desigur: costume ATEV pentru sol – adică Activități Terestre ExtraVehiculare – și costumele AEV infinit mai greoaie – normalele Activități ExtraVehiculare – pentru ieșirile în spațiu. Costumele ATEV sunt doar parțial pentru propria protecție, pentru că cel mai mult sunt destinate să protejeze mediul de noi. Asta e una din marile prejudecăți pe care le au oamenii despre somatoformare – ideea că suplimentele noastre înseamnă să ne putem plimba liniștiți prin jur în goliciunea perfectă, trecând prin orice biom fără niciun impact mai mare de o ușoară briză. Este o imagine romantică, însă una care ar fi extrem de nesăbuită. Chiar și după spălat, pielea umană este plină de bacterii care nouă ne sunt bune și necesare, dar care ar face măcel într-un nou ecosistem.

De asemenea, expirăm bacterii în acele picături microscopice care ne străbat căile respiratorii. Lăsând la o parte microbii simbiotici, nu ai de unde să știi ce ar face contaminanții umani unui mediu nou. Ar fi oare sebumul de pe piele toxic vieții de acolo? Adăpostim alergeni? Suntem otrăvitori în mod pasiv? Nu ai cum să știi. În plus, am putea și *noi* să ne îmbolnăvim, iar asta ar fi sfârșitul misiunii (și foarte probabil al nostru). Așadar, costume.

Cel de acum nu era primul meu pas în afara Pământului. Am petrecut un an și jumătate de evaluare la Baza Lunară Noul Mileniu. M-am simțit sublim din prima clipă în care nava spațială a aselenizat și am continuat să am fiori în fiecare dimineață în care m-am trezit în patul meu de cazarmă aducându-mi aminte că *Dumnezeule Mare, sunt pe Lună!* Dar, într-un fel, experiența nu era așa, făcând abstracție de drumul de la Pământ. Luna nu era un mister, ci un loc vizitat de mulți alții înaintea mea. Îmi e dificil să explic sentimentul, pentru că mă tem să nu sune ca *mda, m-am dus pe Lună, mare chestie.* Luna e incredibilă, să fii sigur de asta. Am simțit doza zilnică de reverență. Însă am mai simțit o altă reverență, o reverență înrudită atunci când am stat pentru prima dată pe buza Marelui Canion sau am admirat fără suflare și tremurând pe vârful Muntelui Fiji. Locuri despre care învățasem că există și către care tânjeam, brusc revelându-mi-se în fața ochilor. Am simțit același lucru pe Lună, cu o emoție care

mereu părea să fie climaxul a ceea ce aș putea experimenta. Am crezut că este culmea uimirii, că toate miracolele naturii mă vor vrăji în același fel.

Nici pe departe.

Am coborât pe rampă. Gândurile îmi erau confuze, asemenea unui vis. Eram atât de copleșită, încât îmi era teamă că nu-mi voi mai aduce aminte mai târziu ce experimentez. Totuși, am făcut-o. Încă o mai fac, încă îmi amintesc. Nu voi uita niciodată.

Dincolo de trapă ne aștepta o tăcere ireală, de parcă luna și-ar fi ținut respirația împreună cu mine. Ghetele mele au tropăit timid, fiecare pas un pic mai aproape în drumul către sol. După care sunetul s-a schimbat – nu acel ton metalic artificial, ci pocnetul simplu al gheții. O simțeam cum cedează încet sub greutatea mea, după care reușea iute să își mențină rigiditatea. Mă înconjura o gheață nesfârșită, neatinsă și neperturbată. O pânză fără cusur. Un bloc de lut neted. Și mai degrabă *părea* lut sau noroi decât apa din care știam că e compusă. Datorită spectrului roșu iradiat de soarele de deasupra noastră, gheața nu arăta alb sau albăstrui, ci negru lucios. Mai mult decât orice, mi-a adus aminte de un câmp de lavă.

Am stat acolo, fără gânduri și fără cuvinte. În ciuda tendinței de a face mici salturi, efect al gravitației restrânse, am rămas țintuită. Pe Luna de acasă, am vizitat la un moment dat locul aselenizărilor Apollo, așa cum o fac toți astronauții. Este

pelerinajul nostru, ritualul nostru. Am văzut urmele pașilor lui Neil Armstrong, conservați în spatele clopotelor de sticlă protectoare și, în timp ce stăteam pe același praf lunar, m-am simțit în același fel în care mă simțisem pe Pământ în vizita la Peștera din Altamira, când mi-am ridicat palma aproape atingând pigmentul imprimat de un necunoscut cu treizeci și șase de mii de ani înainte: o minusculă verigă dintr-un lanț copleșitor.

Aecor era diferită. Știam că urmele pașilor mei nu vor dăinui. Stăteam pe gheață, nu pe fărâmă de rocă, iar aceleași gheizere care șlefuiseră oceanul înghețat vor fi șlefuind din nou și din nou, cu timpul. Însă contribuiam la nașterea unei noi verigi, și mă îndoiam că vastitatea acestei simțiri ar fi putut fi egalată.

Jack m-a scos din reverie.

— Un mic pas, nu, Ari? a zis el, citindu-mi mintea.

M-am întors și l-am privit. Toți cei trei membri ai echipajului meu așteptau lângă trapă și, presupun, o făceau de ceva timp din moment ce începuseră să râdă la mine. În fine, nu și Elena. A scos și ea un scurt chicotit, însă era acompaniat de o privire complice. În definitiv, ea fusese prima care să pună piciorul pe un asteroid. Înțelegea.

Ca orice oaspete bine-crescut, am verificat cu grijă împrejurimile înainte de a ne instala căminul provizoriu. O sondă poate să caute un loc potrivit pentru

aterizarea navei tale, dar numai atunci când ești la sol îți poți da seama dacă ești pe cale să desfășori modulul într-o mocirlă sau, și mai rău, peste casa altcuiva. I-am trimis pe fiecare în altă direcție față de zona de aterizare, rotindu-ne temeinic în sens invers acelor de ceasornic. Am verificat terenul de sub tălpi, atenți să nu dăm peste ceva ce ar fi fost mai bine să nu fie perturbat. Facem tot ce putem ca să nu lăsăm urme după noi.

E dificil de realizat unde să tragi linia. Dacă exagerezi – o trăsătură clasic umană, presupunând că există așa ceva –, începi să dai apă la moară unor potențiale dezastre. Dacă modulul de aterizare a zdrobit ceva? Dacă zgomotul aterizării a speriat ceva și i-a întrerupt sezonul de împerechere? Dacă tocmai fix locul unde ai aterizat e cel în care două bacterii din specii diferite s-au întâlnit pentru prima oară și dacă întâlnirea lor ar fi dus la apariția unor noi specii, iar tu, nenorocitul, tocmai ce le-ai șters existența?

Obișnuiam să rămân trează mult timp cu astfel de gânduri în minte. Dar dacă te lași condus de o astfel de logică, nu mai poți fi în stare să faci niciun pas. La cum văd eu lucrurile, dacă impactul unui obiect de dimensiunea unei case e capabil să distrugă un întreg fir al evoluției, acel fir deja nu avea prea mulți sorți de izbândă. Aterizarea unei nave spațiale nu e cu mult diferită de rostogolirea unui bolovan, de căderea unui meteorit sau de prăbușirea unui copac.

Iar spre deosebire de astfel de obiecte, noi plecăm și curățăm în urma noastră. Încercăm să fim niște chiriași cuminți și niște observatori responsabili, să avem un impact cât mai mic posibil. *Posibil.* La un moment dat, trebuie să accepți faptul că orice acțiune propagă unde, iar singura alternativă e să stai nemișcat și să nu cunoști nimic.

Aceste dileme morale îmi dădeau târcoale pe măsură ce examinam terenul dimprejur. Inițial, am pornit lanterna de pe cască, dar asta a declanșat o juxtapunere discordantă. Spre deosebire de lumina slabă a soarelui venind de deasupra, lanterna mea emitea pe un spectru alb integral, creând astfel culori care nu existaseră înainte (gândește-te la un fascicol de lumină neagră într-o cameră întunecată). Sub razele mele mobile de lumină, gheața neagră a devenit albă, pătată cu linii de galben și maroniu. Te dezorienta, pe moment, așa că am preferat să îmi las ochii să mi se ajusteze la starea naturală de pe Aecor.

— A mai găsit cineva ventiluri? a întrebat Chikondi prin cască. Am unul mic aici. Hmmm, ce-aș vrea să-l pot mirosi.

Jack era mai puțin entuziasmat.

— Când ne întoarcem acasă, te duc până la un capac de canalizare, a zis. Și mai combin și niște ouă stricate. Cred că ar fi pe-aproape.

Asta e chestia cu aceste luni de gheață maiestuoase. Suprafața înghețată e bună de pus în vederi, însă lichidul de dedesubt pute până la cer. E

un întreg ocean de apă salină, cald ca o cadă bună, dar colcăind cu bacterii, plin până la refuz cu fiecare naștere și moarte care s-a petrecut vreodată în el. Așa cum a subliniat lamentarea lui Chikondi de sub tubul de oxigen, era un miros după care numai un biolog ar fi putut tânji.

— Ar trebui să ne îngrijoreze ventilurile cu ceva? am întrebat.

Găsisem și eu unul, o cavitate mică din care ieșeau aburi și care se deschidea către un abis necunoscut.

— Nu, a spus Elena. Vrem să dăm de ventiluri, cu măsură și de la o distanță sigură. Privește-le ca pe niște valve de presiune.

— Mda, a adăugat Jack. Fără găuri, ar putea plesni.

— Și nu ne-am dori asta, a completat Chikondi.

— Nimeni nu și-ar dori asta.

După ce am terminat de inspectat vizual, am adus sfredelul, pentru a verifica grosimea gheții și ca să ne asigurăm că ne-ar putea menține greutatea instrumentelor și a navei pe o perioadă îndelungată. Undă verde pe toate planurile. În sfârșit, venise momentul distracției.

Modulele de habitat gonflabile sunt unele dintre invențiile mele favorite. *Merian* este echipată cu două – unul pentru seră, unul pentru laboratorul ermetic –, fiecare poziționat într-o latură și cu sas propriu. Deși împachetate în containere de

dimensiunea unei mașini mici, aproape că ne dublau spațiul de locuit. Tot ce trebuia să facem era să îndepărtăm capacele de depozitare, să desfășurăm prelata cvasi-indestructibilă, să apăsăm pe un buton și să privim cum se întinde.

Chiar și cu modulele extinse, spațiul din habitat de abia era cât cel al unei case destinate unei singure familii. Te-ai gândi că să petreci ani de zile într-un astfel de spațiu ar putea să te facă să devii claustrofobă, însă ia în considerare că aveam la dispoziție singura clădire umană – de fapt singura clădire – a acelei lumi în care călătoream. Nici măcar cele mai rurale persoane nu pot înțelege ce înseamnă să stai pe suprafața unei planete care nu are niciun oraș, nicio stradă, nicio structură artificială. Dacă ai fost norocos să ajungi într-o rezervație naturală sau în orice alt loc larg deschis, ai avea un termen de comparație. Absența oricărui zgomot mecanic. Smerenia minunată și fragilă a conștientizării faptului că ești singurul om pe o rază de kilometri întregi. Dar chiar și în astfel de locuri, chiar și pe crestele celor mai izolați munți știi că undeva la o anume distanță e totuși o șosea. O cabană a pădurarului. Un hotel cu o baie caldă și un bufet cu mic-dejun.

Nu și pe Aecor. Nicăieri în afara Pământului. Până acum nu am găsit nicio altă formă de viață care să construiască orașe sau mașinării. Atunci când stai pe aceste lumi tăcute, știi că pe întreaga sferă, în orice direcție, e numai pustietate. Dacă te

îndepărtezi prea mult de nava ta, împrejurimile îți reamintesc repede că ești doar un animal și că există un motiv temeinic pentru care strămoșii noștri au inventat unelte și ziduri.

În fața unei astfel de stări copleșitoare, sunt foarte mulțumită de confortul oferit de încăperile înguste de pe *Merian*. Când îți petreci zi după zi muncind pe teren într-un mediu întins la infinit, cea mai binevenită priveliște din lume e cea a unei cușete primitoare în spatele unei uși încuiate.

Mi-am pus echipajul la treabă verificând modulele pe măsură ce se umflau. Am analizat din toate colțurile fiecare încrețitură a materialului, pentru a nu avea fisuri.

— Tare mult le ador, a zis Jack, privind satisfăcut la cilindrele ca niște bezele care pufneau umflându-se.

Și eu mă bucuram de imagine, dar eram și mai nerăbdătoare pentru ce urma imediat după: despachetarea jucăriilor noastre.

Ai mers vreodată cu cortul? Dacă da, când ți-ai dus prima tură de echipamente, ai stat vreodată să le desfășori pe toate în fața ta și să te minunezi la acea adunătură de obiecte mici și ingenioase? Chibriturile mititele? Prosopul ultra-absorbant? Aragazul de campare? Instrumentul acela de buzunar care conține o lupă și trei cuțitașe și o răzătoare de solzi de pești pe care nu ai folosit-o niciodată? Așa mă simt eu de fiecare dată când îmi pregătesc bancul de

lucru din laborator. Spațiul de depozitare este ceva prețios în orice navă, și să poți să dotezi integral un laborator evident că cere o grămadă de lucruri. Însă asta este ușor de oferit la bordul *Merian*, care are o cală plină cu diversele comori ale necesităților științifice. Microscoape, termometre, altimetre, senzori de lumini, declanșatoare automate pentru înregistrare, cilindri pentru turbiditate, sonde pentru pH, sonar de mână, cuptoare, cuadrante, lopeți, recipiente pentru mostre, imprimante 3D, pensete, scanere moleculare, burghie pentru miezuri, monitoare seismice, camuflaje, rulete, recordere audio, aerodrone, hidrodrone, mănuși, măști, etichete, lamele și mai mulți ochelari decât poți număra, toate ușoare și compacte pe cât au reușit cele mai strălucite minți de pe Pământ să le facă, toate depozitate în siguranță în lăzi perfect marcate, pe rânduri perfect înșirate.

Este extrem de satisfăcător.

Odată ce modulele au fost amplasate, am mers înăuntru și ne-am despachetat recompensa, dând instrumentele din mână-n mână.

— Sera, prima? a întrebat Chikondi.

— Laboratorul, primul, a zis Elena.

— Aha, a răspuns el.

Laboratorul etanș a fost munca cea mai grea, însă Chikondi era nerăbdător să înceapă treaba cu legumele. Ai crede că era o dorință pragmatică – doar radiația nu e suficientă ca să primim nutrimentele

necesare supraviețuirii, iar cu cât mai repede ne-am fi apucat să însămânțăm, cu atât mai repede am fi primit ronțăieli. Dar nu, el voia să înceapă să se joace cu plantele, la fel cum știam că pe Elena o mânca palma să adune aburii din ventiluri, iar Jack voia să se ducă la plimbare și să culeagă pietre. Eu deja eram în locul meu cel mai plăcut. Aterizarea fusese un succes, costumele funcționau, modulele erau active, acele lăzi perfecte erau despachetate. Ca să poți face știință, ai nevoie de instrumente, de adăpost și de modalități de a ajunge acolo unde îți propui. Eu eram responsabilă de toate astea. Împleteam acoperișul pavilionului sub care se va fi desfășurat treaba. Nimic altceva nu mi-aș dori mai mult, nimic nu m-ar face mai mândră.

— Îți lipsește cafeaua?

L-am întrebat asta pe Jack atunci când s-a trezit lângă mine. Noaptea trecută, îi mutasem șandramaua în cabina mea, așa cum mai facem uneori. Sau invers. Sau deloc.

Jack a stat o clipă pe gânduri, privind atent la tavanul vopsit metalic.

— Mneah! a zis, scărpinându-se sub bărbie.

Răspunsul lui nu a fost deloc surprinzător. Lui Jack nu-i lipsește să nu mănânce o zi întreagă. Acasă pe Pământ era genul de calamitate pe două picioare, ar hăpăi pe nerăsuflate – cantități apreciabile – dacă i-ai pune mâncare în față, însă altfel neglijând-o

complet, absorbit de muncă sau de joacă până la instalarea unei dureri cumplite de cap și a unei dispoziții proaste care să-i reamintească nevoia de a băga în el un baton cu proteine ca să poată continua ce face. Dintre noi toți, lui îi era cel mai ușor să uite de plăcerea unui stomac plin. Pentru Jack, adoptarea unor metode alternative de hrănire era o eliberare. Abia aștepta să fie liber de nevoia de a se opri pentru un prânz.

M-am ridicat și m-am îmbrăcat. Jack s-a întins ca o pisică, împreunându-și mâinile la ceafă și savurând atingerea pernei simple de parcă s-ar fi aflat într-un hotel de lux.

— E totul atât de tăcut, am zis privind scurt prin hublou, dincolo de care gheața se întindea la nesfârșit în jurul nostru, stearpă și minunată. O zi bună pentru cineva care ar vrea să caute niște pietre.

Nimic nu e pentru Jack mai tentant în viață decât pasiunea sa nețărmurită pentru pietre, asta în afară de praf, în special praf care *s-a transformat* în piatră și *mai ales* dacă acea piatră are vreo fosilă prin ea. A încuviințat tăcut, dar n-a părut dispus să-și întrerupă moțăiala.

A fost o perioadă în viața noastră împreună când aș fi tras de el să se ridice și l-aș fi întrebat dacă are habar cât e ceasul. Vremurile astea au trecut de mult. Știu cum se desfășoară pentru Jack o dimineață. O să stea întins până în ultima clipă posibilă, o să se îndrepte agale spre laborator cu graba cu care te

duci la un brunch de duminică, apoi o să facă treabă atât de bună, că nu mai contează ce oră a zilei e. Jack e un fanfaron, un mijit, un amețit care trece cu brio prin orice examen fără să vină la cursuri, cu un joint fumat în pat după o zi de teren, de cocoțat pe stânci și un ocean trecut înot. E conștient că e bun la ce face și nepermis de arătos, și folosește ambele calități ca să scape nepedepsit. Singurul lucru mai enervant decât asta e cât de ușor pun eu mereu botul la vrăjeala lui.

M-am privit în oglindă și m-am frecat pe creștet. Tunsoarea pe care mi-o făcusem nu era cine știe ce uniformă. Mi-am luat tableta de pe noptiera de lângă și am aruncat un ochi pe programul din ziua aceea.

— Știi că azi trebuie să facem fișele de control, nu? l-am întrebat.

Sistemul de torpoare ține evidența stării noastre de sănătate, însă nu ai cum să afli dacă mașinăriile tale interne o ard cum trebuie dacă nu te apuci să le și folosești. După ce așezăm tabăra și ne instalăm, examenele medicale complete sunt prioritatea.

De acolo de unde era tolănit, Jack a ridicat degetul mare în sus. Greu de interpretat ca un „da" sau ca un „știu", și nici nu prea conta care. Jack își aducea mereu aminte. Verificarea plasturilor era ceva cu care nici măcar el nu se juca.

Am ieșit din cabină și am coborât pe scara care ducea la puntea inferioară. În camera de control,

am dat de Elena, analizând pe ecranul mare datele acelei dimineți. După felul în care îi erau îmbujorați obrajii, am putut să-mi dau seama că deja fusese pe afară, făcându-și obișnuitul rond din stație meteorologică în stație meteorologică, asigurându-se că instrumentele ei funcționau corect. Un beculeț verde pe un monitor nu e niciodată suficient pentru ea. Elenei îi plac inspecțiile vizuale. Îi place tangibilitatea lucrurilor. Vântul și cerul sunt suficient de efemere, mi-a zis cândva. Dacă e să le studieze, vrea să le și simtă.

— Ceva interesant? am întrebat, punându-mi palma pe umărul ei.

Uneori, mai împărțim cabina. Nu își mută șandramaua la mine. Elenei îi place spațiul ei privat.

I-am recunoscut prea bine expresia – acea degajare mulțumită, siguranța de sine, cu o jumătate de zâmbet, privirea care spunea că e în control mai mult decât oricine și oricând.

— Cifrele arată bine, a spus, după care și-a îndreptat fața spre mine, iar ochii i-au alunecat imediat către laturile capului meu.

— Părul tău pare că ar avea nevoie de niște ajutor.

Am râs.

— Da, speram să mă...

Dar deja era ridicată din scaun, ușuindu-mă către baie. Când Elena îți cere să te duci undeva, te duci. Nu contează dacă e dincolo de hăul unei stânci

sau într-o alee întunecată și necunoscută sau doar pe hol în jos. Când Elena decide încotro merge, tot ce mai poți face e să ții pasul cu ea.

Ne-am luat pozițiile noastre obișnuite: eu pe podea, ea pe un scaun scund, cu mașina de tuns în mână și picioarele căuș în jurul meu. Mi-a așezat un prosop pe umeri și mi-a îndreptat bărbia la piept, apăsându-mă ușor pe creștet cu palma. Mașina de tuns a început să bâzâie încet pe scalpul meu. Smocuri de păr tăiat i-au căzut pe picioare. Are picioare puternice, cu care obișnuia să alerge maratoane și care nu erau niciodată prea mândre ca să refuze un dans, dacă era cazul. Mă simțeam în siguranță acolo, ca întotdeauna, și eram profund recunoscătoare de acest sentiment. Treisprezece ani conștienți de trăit cu și de muncit alături și de bazat pe Elena, și încă mă mai intimida ca naiba. Într-un fel bun.

— Îți lipsește cafeaua? am întrebat-o.

Elena a suspinat scurt.

— Dumnezeule, da! Îți dai seama cât de multe lucruri aș putea face în plus dacă aș avea cofeină?

Mi-a aplecat capul într-o parte și a început să lucreze în jurul urechilor mele.

— Îmi mai lipsește și ciocolata caldă, a zis.

— Of, da.

Mi-am închis ochii, aducându-mi aminte de Crăciunurile primitoare alături de familie, dozele instant ieftine din timpul școlii, termosurile minunate din excursii.

— Cu bezele.

— La naiba cu bezelele. Scorțișoară sau nimic.

Am râs, și la fel și ea. Mi-a terminat tunsoarea, periindu-mi resturile de pe gât, și s-a privit în oglindă.

— Nu mi-ar strica nici mie câteva retușuri, cred, a spus.

Nu m-am oferit să îi întorc favoarea. Elena își tunde singură părul și deja se apucase să o facă aplecată deasupra chiuvetei.

— Strâng eu, a zis. Știi că azi facem fișele de control, nu?

— Îhî.

— Eu deja mi-am făcut-o pe-a mea, dar cred că Chikondi încă nu a terminat.

— S-a trezit?

A murmurat scurt că *da*, trecându-și lama peste cap. Am lăsat-o să-și vadă de treabă și m-am întors la scară. Nu era nevoie să ghicesc unde era ultimul membru al echipajului meu.

Am coborât, am trecut de sistemul de menținere a vieții și am ajuns în cală. Am intrat în Trapa A, dincolo de pereții metalici ai navei și într-unul dintre modulele gonflabile. M-a lovit imediat o pală de aer cu umiditate ridicată, iar ochii mi s-au strâns încercând să mă adaptez la lumina puternică.

Chikondi stătea la bancul de lucru al serei, inspectând la microscop primele sale lamele și fredonând încet cu căștile puse pe urechi. M-am

strecurat pe lângă el și l-am privit tăcut cum lucrează, anticipând nerăbdătoare clipa aceea în care-și va da seama că sunt acolo.

Clipa a venit, și a fost perfectă. Chikondi a sărit cât colo.

— Ariadne! a zis și și-a scos căștile, m-a împins cu o supărare mimată și a râs singur. De cât timp ești aici?

— Abia de-un pic.

Chikondi a scuturat din cap.

— Un mod groaznic de a zice bună dimineața.

— Îmi pare rău, am spus, fără să-mi pară deloc rău.

M-a privit, așteptând.

— Bună dimineața, Chikondi.

— *Bună dimineața*, a întors și el vorba, apăsat. Uite, vezi... a zis și a ridicat o frunză subțire de spanac modificat genetic pentru a crește mult mai repede, ajungând de la sămânță la salată în câteva zile. ...Ți-am păstrat asta.

Am luat ofranda și am ridicat-o în dreptul ochilor. Bobul se despicase, formând două frunzulițe, de o parte și de alta.

— Sunt gemeni.

— E un mutant! a spus el, entuziasmat.

Fără nicio altă explicație legată de motivul pentru care o pusese deoparte. Frunza era un mutant, iar mutanții sunt *cool*. Sfârșit. A întins mâna, a rupt una dintre frunzulițe și a aruncat-o în gură.

Am făcut la fel cu a mea.

— Un mutant foarte gustos, am zis.

El a încuviințat, încântat.

— Cred că încrucișarea asta e câștigătoare. Recolta de acum e deja mult mai robustă decât specimenele de la teste. O să trec în raport modificările pe care le-am făcut. Când e termenul?

— Marți. Hei, că tot veni vorba de mutanți și de protocol...

O clipă, s-a uitat pierdut la mine, încercând să-și dea seama despre ce vorbeam.

— Aaa, controlul. Mda.

A părut un pic dezamăgit de ideea de a-și părăsi bancul de lucru, însă a oftat afirmativ și responsabil. Spre deosebire de Jack, Chikondi avea tendința *să uite*, mai ales dacă ceva atât de captivant precum mostrele de plante i se înfățișau irezistibil în fața ochilor.

— Hai să mergem, și-a călcat el pe inimă.

Am urcat împreună pe scară, sporovăind despre succesul fertilizatorului. Lucra la proiectul acesta de săptămâni bune înainte de lansare, și petrecusem multe nopți împreună în campusul de acasă ascultându-l cum dezbate ideile despre nivelul de potasiu și azot necesare. Chikondi nu e prea interesat de sex – cu mine sau cu oricine altcineva –, dar când trece pe la cabina mea să vorbim ne implicăm într-un alt fel de destăinuire, una care este la fel de bună și intimă.

— Eu primul sau tu prima? m-a întrebat în timp ce intram în cabinetul medical.

M-am îndreptat spre dulăpiorul cu medicamente.

— Tu primul?

S-a cocoțat pe patul de examinare și am trecut prin protocol, pas cu pas. I-am verificat greutatea, semnele vitale. Îl puteam simți cum se relaxează sub atingerea mâinilor mele, la fel cum o făcusem eu mai devreme cu Elena în timp ce mă tunsese. Acea încredere reciprocă mă făcea să fiu calmă și în siguranță.

— Îți lipsește cafeaua? l-am întrebat în timp ce îi ascultam bătăile inimii.

Avem un pulsometru care este mai exact decât stetoscopul, însă Chikondi e cel care m-a învățat cum sună o inimă. Datorită lui, pot să interpretez orice pocnet și ecou și să citesc fiecare mușchi. Oricât de mult iubesc sistemele automatizate, ăsta e singurul moment în care prefer să ascult de una singură – mai ales dacă înseamnă să îl ascult pe el.

— Hmmm, a zâmbit timid pe măsură ce rumega întrebarea mea.

A deschis gura, a închis-o iute, gânditor, după care a deschis-o din nou.

— Nu prea mi-a plăcut niciodată cafeaua, a spus în cele din urmă.

— Cofeina sau gustul?

— Gustul. Dar... na. Cred că îmi lipsește întrucâtva.

I-am suflecat mâneca.

— De ce?

A privit spre tavan, meditativ, eu luându-i sânge în timpul ăsta.

— Mi-e dor de zilele în care tatăl meu pregătea cafeaua, pe vremea în care stăteam cu ei. Toată lumea o bea – mama mea, frații mei. Dar nu îmi lipsește să o *beau*. Îmi lipsește acel tip de întâlniri care se petreceau în jurul cafelei.

A tăcut pentru o clipă, după care a aruncat o privire la monitorul aparatului în care introdusesem mostra lui de sânge.

— Totu-i bine?

Am așteptat până ce computerul a terminat de verificat parametrii de bază individuali, pentru comparație. Fiecare corp este diferit și nu poate fi măsurat decât față de sine însuși. Toți plasturii noștri și infuziile cu suplimente sunt croite pentru nevoile specifice unei persoane. Eu, spre exemplu, m-am născut cu daltonism și a trebuit ca la vârsta de patru ani să urmez o terapie genetică pentru a avea vedere pluricromatică. Elena are o predispoziție moștenită pentru cancer mamar, pe care plasturele ei i-o suprimă. Plasturii lui Jack au un dublu rol, de asemenea, oferindu-i testosteronul de care are nevoie încă de la – așa cum îi zice el – a doua pubertate. Chikondi e singurul dintre noi despre care ai putea spune că are doar nevoi medicale tipice.

— Examinările tale sunt plictisitoare, am zis.

Măcar dacă ai avea vreo deficiență de vitamine sau ceva, ca să pot să scriu și eu ceva în dosar.

— Mi-aș putea rupe din nou glezna – a spus –, dacă ești așa de plictisită.

Am râs, reamintindu-mi ce belea pe cap a fost Chikondi după ce și-a fracturat maleola în timpul unui antrenament de două săptămâni de supraviețuire în deșert, în Badain Jaran.

— Mai bine nu, am concluzionat.

I-am pus la loc mâneca, având grijă să nu ating țesătura de plasture. Pieile acestea sintetice pot repara multe lucruri, însă rănile la os nu se numără printre ele. Nu sunt mare fană a bolilor pe care nu le pot controla.

— Și tu, a zis. Cafea?

Am reflectat un moment la întrebarea pe care tot eu o pusesem și la care nu-mi răspunsesem.

— Mă descurc și fără. Dar deja mi-e dor de aromă.

S-a făcut târziu până ce am terminat pregătirile din incintă și, în ciuda faptului că fusesem până de curând inconștienți timp de aproape trei decenii, eram obosiți. Partea noastră de Aecor se rotise în zona opusă soarelui, iar absența acelei lumini slabe, oricum îndepărtată, se simțea și mai mult. Era momentul să încheiem ziua.

Ne-am adunat în camera de control ca să vedem pachetul cu noutăți pe care ni-l trimisese OCA. Ne-am așezat în jurul monitorului, cu apă și muguri

în loc de popcorn și bere. Fișierul video era în curs de descărcare. Difuzoarele au păcănit încet pe măsură ce semnalul se recepționa. Am așteptat. Și am așteptat. Și așteptat.

Nimeni nu a schițat vreun gest ca să înceapă redarea. Ecranul a rămas întunecat.

După o clipă, Jack și-a dres vocea.

— O să fie al naibii de ciudat, a zis tare.

Chikondi a râs scurt. Eu am expirat adânc, bucuroasă că cineva a spus ceea ce cu toții simțeam. Elena a zâmbit în felul ei mereu amuzat și s-a întins către telecomandă, apăsând pe buton.

Încercasem, în avans, să anticipez toate schimbările de paradigmă care s-ar fi putut produce în cei douăzeci și opt de ani. Mi-am făcut scenarii horror, în mod repetat, conștientă că progresul este un lucru circular și că noutățile rareori sunt bune.

Ce nu anticipasem era tunsoarea ciudată. Tânărul de pe ecran zâmbea la aparat și sunt convinsă că în mintea lui și a tuturor celor care au pus cap la cap filmarea felul în care se prezenta era unul profesionist. Însă nu recunoșteam genul de frizură, iar forma cămășii lui era disonantă, iar micuțele podoabe rotunde din jurul încheieturii erau o imagine pe care nu o mai văzusem niciodată. Mă pregătisem pentru un șoc al istoriei. Neglijasem să iau în considerare factorul modei.

În acea secundă, m-a lovit puternic grozăvia distanței la care eram față de Pământ.

— Salut, Lawki 6, a rostit el.

Am privit cruciș. Suna nord american, dar nu-mi puteam da seama ce fel de accent. Poate un puști din deșert, de la granița Republicii Cascadia-Pacific.

— Numele meu este Amado Guinto și sunt inginerul de comunicații în campusul PNW OCA din orașul meu natal.

Mi-a căzut falca. Era la o aruncătură de băț de unde mă trăgeam eu. La două ore de unde crescusem, și suna de parcă ar fi fost cineva cu mult mai de la sud. Eram nerăbdătoare să aflu de unde ar fi putut să apară o astfel de schimbare – migrația? cultura pop? –, însă nimănui nu-i trecuse prin cap să răspundă la o așa întrebare, la fel cum nici la cea legată de cusătura cămășii lui. Noul nostru prieten Amado nu avea în plan să discute despre mutațiile lingvistice sau despre influențele în estetică. Se afla virtual în fața noastră ca să prezinte Știrile: politica, titlurile, numele mari. Știi tu. Lucrurile importante.

Chestia cu lucrurile importante e că nu sunt niciodată optimiste. Măcar asta nu se schimbase. Am privit în liniște, ca niște studenți la un seminar deprimant, pe măsură ce Amado ne trecea eficient în revistă prin decenii. Erau și lucruri bune, lucruri minunate. Eradicasem malaria, în sfârșit. Reintrodusesem cu succes tigrii în sălbăticie. Construisem o baterie de mărimea unui autobuz capabilă să alimenteze un cartier întreg pe o perioadă de zece ani. Dar restul erau un amestec straniu

de schimbări imprevizibile care au urmat unor constructe sociale tragic de previzibile. Războaie, alegeri, linii roșii trecute. Suișurile și coborâșurile perpetue ale unor țări care se deschideau și ale altora care se închideau între granițe. O paradă constantă de drame de societate, puternice în propria bulă, și totuși bicisnice puse în fața ritmurilor colosale ale planetei înseși.

— Sezoanele ploioase din toate colțurile lumii au continuat să se intensifice, a spus Amado pe un ton neutru, cu din ce în ce mai multe orașe de coastă afectate și accelerând cercetarea și soluțiile tehnologice. Specialist Quesada-Cruz, a continuat el, cu tonul ușor modificat spre unul mai empatic, următoarea parte ar putea fi dificil de ascultat. Vreau să spun în mod personal că îmi pare rău că trebuie să transmit astfel de vești.

Ne-am întors toții ochii spre Elena. Începuse vizionarea într-o poziție relaxată, stând pe scaun cu un braț lăsat moale și leneș. Acum se aplecase în față, cu chipul calm, dar cu trupul încordat. Privirea mi-a alunecat de la ea la ecran, înainte și înapoi, încercând să surprind atât faptele, cât și reacția ei. Imaginile zonelor de coastă și ale digurilor distruse au lăsat loc unei hărți animate care, așa cum ne-a explicat Amado, indica aria de răspândire a pagubelor catastrofice. Mi-am strâns buzele și le-am apăsat dureros pe măsură ce zona roșie umplea întregul teritoriu din jurul Golfului Mexicului. Sute de

orașe fuseseră abandonate sau inundate dincolo de recuperare. Pentru noi, un mic punct roșu ieșea în evidență: Tampico. Orașul natal al Elenei.

Ea s-a ridicat și a ieșit din cameră.

— Elena, a zis Jack.

Nu am auzit niciun răspuns în afara zgomotului scării pe care pășea, coborând.

Chikondi s-a îndreptat spre butoanele monitorului.

— Ar trebui să...

Jack l-a oprit.

— Las-o în pace, a zis. Suntem aici când o să aibă nevoie de noi.

Apoi a oftat adânc:

— Toți o să avem clipe din-astea, sunt convins.

De parcă și-ar fi dat seama, reporterul OCA a schimbat brusc direcția:

— Ar trebui să știți că toată lumea de aici de la OCA și de pe întreaga Planetă Pământ suntem alături de voi, la fiecare pas. Încheiem transmisia cu un fel de cadou, trimis de către susținătorii de peste tot. Mult succes, Lawki 6. Abia așteptăm să auzim vești de la voi.

Filmarea s-a încheiat cu un montaj cu imagini amatoare ale mesajelor înregistrate de susținătorii OCA, salutându-ne și încurajându-ne din sufrageriile lor. Erau copii, câini, semne pictate de mână, limbi diverse și savoarea unui mănunchi global. Era încântător, și am apreciat pe de-a întregul, însă

persoana care ar fi avut cel mai mult nevoie să le vadă nu o făcuse.

— O să îi redau și ei partea asta, mai încolo, a zis Chikondi, marcându-și minutul de la care începea segmentul.

M-am ridicat și m-am îndreptat spre scară. Da, Elena știa că îi suntem alături. În genul acesta de situații, totuși, uneori e bine să readuci aminte.

Costumul ei ATEV lipsea din cală; ieșise afară. M-am îmbrăcat și i-am urmat exemplul.

Elena nu era departe de *Merian* – la puțin de mers pe jos. Gheața de sub tălpile ei era netedă și plată ca suprafața înghețată a unui lac. În jurul nostru, însă, la scurtă distanță, se ridica un zid de piloni ca niște țepușe.

— Hei, am zis.

Elena nu a răspuns. Lanterna de pe cască îi ilumina sacadat chipul în semiîntuneric, ca icoana unui sfânt. Expresia îi era imposibil de citit. Nu plângea. Nu era furioasă. Era doar... contemplativă.

— *Asta* e ce-i diferit, a spus într-un final.

În vocea ei se simțea o ușurare, satisfacția rezolvării unei probleme presante.

— Ce anume? am întrebat-o.

A arătat cu bărbia înspre pumnalele de gheață, lanternele ei frontale modificându-le suprafețele netede din negru în alb.

— Este atât de pur...

Nu am înțeles, iar pe fața mea probabil că se citea

nedumerire, pentru că a adăugat:

— Ai văzut vreodată un iceberg răsturnat?

— Nu, am spus.

— Dar un ghețar?

— Un ghețar... răsturnat?

O clipă, m-a măsurat din priviri.

— Nu, doar un ghețar, în general.

Am evocat imaginea și cam avea dreptate. Am revăzut acei majestuoși munți de gheață de acasă, cu acele fâșii dramatice de gri și negru care uneori acopereau pe de-a întregul albul strălucitor. Gheața impetuoasă cel mai probabil să fie zărită pe Pământ este gheața care se formează pe creste, iar aceasta e, prin natura ei, murdară. Chiar și icebergurile, despre care ai crede că sunt spălate de valurile care le înconjoară, sunt pătate de resturile de rocă de pe plaje, de nisipuri din fiorduri, de vânturile prăfuite care șterg munții de secole. Însă pe suprafața lui Aecor nu era nici nisip, nici rocă, nici praf. Spirele înghețate dimprejur nu erau vârfuri acoperite de gheață, ci gheață simplă – cea mai pură gheață de mare, de genul pe care o găsești numai în inima zonelor polare de acasă, departe de orice buză de țărm. Aecor nu avea țărmuri, nu avea fundații în afara fundului mării. Stăteam doar pe apă și pe nimic altceva.

— Săracul Jack, a zis ea.

Am râs:

— Săracul Jack.

Am privit-o.

— Elena, îmi pare atât de...

Ea m-a luat de braț.

— Of, Dumnezeule!

M-a trecut un fior de adrenalină.

— Ce e?

— Stinge-ți luminile.

Am făcut-o. La fel și ea.

— *Uite*, a zis, arătând înainte.

Pentru o secundă, nu am văzut nimic. Mi-am rotit ochii în miezul nopții, încercând să disting liniile de separație dintre cerul negru și gheața neagră. Dar înainte de a reuși, a apărut altceva, cam la un metru în față.

Roșu. Un petec de roșu palid, fluorescent, lucind tăcut, ca prin ceață, de sub o pojghiță de gheață.

Se mișca.

Ar trebui să menționez că o mișcare autonomă detectabilă de ochiul uman nu este un indicator convingător al vieții. O piatră căzând pe panta unui deal nu e viață. Pe de altă parte, lichenii sunt cât se poate de vii, la fel și crusta verde a unui eleștcu sau drojdia din aluat, însă din cealaltă parte a camerei nu remarci nimic din toată această agitație vie (sau sper că nu). Și totuși, dacă vezi ceva care merge în zigzag atunci când nimic altceva în jur nu se mișcă, niciun om de știință din lume nu ar ezita să facă o astfel de prezumție.

Elena și-a reamintit de protocol înaintea mea.

— Aparatul de filmat, a spus.

Vocea ei m-a readus la realitate.

— Aparatul.

Am auzit un scurt clinchet în cască atunci când a pornit echipamentul mobil de înregistrare.

— Este o lumină în gheața din fața noastră, a zis pe un ton academic. Am remarcat-o cu câteva momente înainte de a începe înregistrarea. Nu știm de cât timp se află acolo. Inginerul navigant O'Neill și cu mine ne apropiem cu grijă, ca să inspectăm mai atent.

Gheața a scârțâit sub noi pe măsură ce pășeam. Pulsul mi-a luat-o razna în timp ce mi se conturau în minte imagini cu pești undițari și viermi luminoși, ademenind prada hipnotizată către dinții lor sticloși. Mi-am imaginat cum gheața se crapă, suprafața solidă nimicită pe măsură ce fălcile unui extraterestru monstruos se vor ridica și ne vor înghiți întregi și în urlete disperate. Dar Elena pășea sigură, așa că și eu am pășit sigură, purtând armura bravurii ei ca pe a mea proprie.

Spre ușurarea (și poate surprinderea) mea, nu s-a despicat nimic, nu s-a înghițit nimic. Era doar o lumină – și încă o lumină, și încă una și încă una. Ne puteam da seama că sursele sclipeau, și mai mult ca sigur că dacă le-am fi văzut în apă clară siluetele lor ar fi fost distincte și precise. Însă gheața le estompa lumina, încețoșându-le muchiile, răsfirându-le în aure care luceau cu mult dincolo de sursă. Li s-au alăturat noi și noi culori – portocaliu, roz – și noi

forme. Erau siluete ca șerpii, siluete complet decupate, viermi și flori și pieptene. Unele erau adunate în bancuri. Altele călătoreau solitare. Unele săltau. Altele urmăreau. Pânza de gheață de sub noi a devenit o simfonie luminiscentă, iar Elena s-a oprit din a mai explica la camera de filmat. Am înțeles de ce. Niciun cuvânt nu ar fi fost suficient ca să descrie ce vedeam. Imaginează-ți un carnaval de vară în spatele unei ferestre înzăpezite. Imaginează-ți cea mai fabuloasă auroră boreală sclipind sub tălpile tale.

Elena și cu mine am început să râdem. Am apucat-o de mână. Ea m-a tras înspre ea, cu brațul trecut comod peste umerii mei, iar vârful căștii mele odihnindu-se de baza căștii ei. Eram o singură ființă, o singură clipă, toate granițele trupurilor și sinelui dizolvate de prezența unei euforii împărtășite. Am stat ca niște copii, arătând cu degetul și suspinând. Am uitat motivul pentru care ieșise afară pe gheață. Părea că și ea.

Am auzit din spatele nostru șuierul slab al trapei de egalizare din sas, urmat de un bocănit pe rampă și de pași iuți. Chikondi – observând fără îndoială transmisia noastră apărută pe monitor – se grăbea să ne ajungă, împleticit și învolburat ca o pală de foc. O clipă mai târziu, l-a urmat Jack, alergând câțiva pași, oprindu-se ca să își tragă mai bine ghetele pe care le încălțase în grabă, apoi reluându-și fuga.

Chikondi ne stătea acum alături. Dansul de lumină era la climax, iar el se întorcea în toate părțile,

plângând fără cuvinte. A inspirat adânc și a strigat în crescendo:

— Organisme... mulTI... CELULARE!!!

Și-a îndreptat fața spre cer, aruncându-și pumnii înmănușați în aer de parcă tocmai ce ar fi marcat la un campionat mondial.

— Sfinte Sisoe! a râs Jack, punându-și palmele peste cască. Sfinte Sisoe!

Ne-a privit pe mine și pe Elena.

— Încă mai înregistrați?

— Da, a spus Elena. Fiecare cuvânt pe care îl scoți.

— Ăăă... Aha..., a zis Jack, după care s-a îndreptat către ea și s-a pus în fața lentilei aparatului. Sfinte Sisoe!

După aceea, Chikondi nu a mai irosit nicio clipă, dirijându-și peste gheață stolul de camere de filmat. Timp de zece zile, acele mici mașinării au înregistrat seratele sclipitoare care aveau loc în apa de dedesubt. Între timp, noi am făcut o grămadă de lucruri, crescând legumele din seră, inspectând sistemele de pe *Merian* și studiind imaginile de pe orbită pe care le primeam în fiecare zi de la sateliții cub miniaturali. Am mai început și studiile de mediu, sub îndrumarea Elenei. Se simțea în largul ei deasupra unui ocean înghețat, acolo unde erau carote de scos și viteze ale vântului de măsurat și mostre de topit și pus sub microscop. Lucra cu o concentrare ca de laser, mai eficientă ca oricând.

Nu a spus nimic de Tampico. Noi ceilalți am hotărât să nu întrebăm.

În tot timpul ăsta, eram asistenții ei de laborator, o poziție pe care o acceptam bucuroși. Niciun astronaut nu este doar un specialist și niciun om de știință nu lucrează singur. Pentru a supraveghea un ecosistem, trebuie să ai cunoștințe de bază referitoare la toți factorii care îl compun. Un biolog nu poate să tragă concluzii fără să știe cum se deplasează curenții marini și ce caracteristici are aerul. Un meteorolog nu poate studia compoziția atmosferei fără să știe ce organisme respiră în ea. Iar eu – poate că sunt un inginer, însă nu numai că mâinile mele se descurcă la fel de bine cu un vas Petri ca oricine altcineva, dar mă și ajută să știu la ce folosesc uneltele mele. *Vreau* să știu. Dacă fiecare dintre noi ne-am retrage în propria cochilie specializată, ne-am împușca singuri în picior. Câștigăm din a ști ce face celălalt – chiar și Jack, care s-a plâns în fiecare zi de lipsa rocilor.

— Aș face orice pentru un pumn de praf, se tânguia el. Măcar o linguriță. O firimitură.

Obișnuia să ofteze dramatic la fiecare miez de gheață lucios pe care îl disecam, dar era totul numai în glumă. Cu orice nouă mostră sosită în laborator, ochii îi sclipeau ca la noi toți.

La sfârșitul primei ture de fotografii ale lui Chikondi, ne-am adunat în laborator, la cererea lui. Noi ceilalți trei am stat în jurul mesei, cu tabletele

gata și atenția neabătută.

Chikondi s-a pus la panoul de desen, cu mai multe stilus-uri în mână, întregul lui corp gata să răbufnească de nerăbdare.

— Desenați aici orice nu vedeți deja pe tablă și strigați când o faceți, ca să nu ne trezim că „descoperim" același lucru. La început, *totul* ni se va părea nemaivăzut, așa că o să începem să tratăm imaginile în grupuri, până ce devenim familiari cu fenotipurile care sunt acolo afară. Ok?

Jack s-a uitat la mine.

— Poți să desenezi tu în locul meu? Nu mă pricep deloc la desen.

— Nu, am zis.

— Elena, ești amabilă să...

Expresia de pe chipul Elenei i-a dat răspunsul final fără să mai fie nevoie de cuvinte.

— Cât timp are numărul corect de picioare și o formă a corpului aproximativă, o să te descurci, a spus Chikondi.

— Dar e pentru posteritate, s-a revoltat Jack arătând iritat la panou, care urma să înregistreze digital, să arhiveze și să transmită mai departe tot ce mâzgăleam noi. Nu vreau să mă trezesc că scrie în cărțile de istorie „Acesta este Jack Vo, deschizător de drumuri, om renascentist, însă, în cele din urmă și foarte tragic, varză la desen".

Elena l-a mai privit o dată, necruțător.

— Ești infantil.

Jack și-a strâmbat nasul la ea.

— *Tu* ești infantilă.

Chikondi i-a înmânat lui Jack primul stilus. Apoi ne-a dat câte unul mie și Elenei și a lăsat jos, pe o banchetă a laboratorului, restul de ustensile.

— De ce ai luat atât de multe? a întrebat Elena.

— Păi, în cazul în care se strică vreunul, a zis Chikondi. O să stăm ceva vreme pe-aici.

A apăsat pe tableta lui, sincronizând-o cu monitorul principal, după care s-a instalat confortabil într-unul dintre scaune.

— Ok, pregătiți-vă, oameni buni. Ziua întâi, imaginea întâi.

Ne-am aplecat.

Fusese copleșitor să stăm pe gheață și să privim desfășurarea formelor de viață. Să le vedem contururile – mai mult de o duzină de creaturi strălucitoare înghețate în timp, cu trăsăturile lor în sfârșit suficient de statice ca să le putem diseca fără să curgă sânge –, asta ne înfiora.

Jack a țâșnit în picioare, cu nesiguranțele sale în materie de calități artistice acoperite de cântecul sirenei datelor brute.

— Pune și o grilă de mărime.

Chikondi a apăsat pe tabletă și o rețea de pătrate a acoperit imaginea. S-a ridicat și el, uitând de tihna scaunului. Părea complet electrizat, de parcă dacă l-ai fi atins ai fi simțit cum te curentezi.

— OK, OK, așa... primul rând, prima coloană...

Jack a încuviințat din bărbie și a început să deseneze.

— AnA, corect?

Asta înseamnă Annelidă Aproximată, una dintre multele clasificări reglementate de OCA. N-ai vrea să denumești o creatură extraterestră *pește* sau *păianjen* dacă ești într-un context științific. Poate că seamănă cu un animal de acasă și poate că se și comportă ca un animal de acasă, dar nu e același lucru, iar să arunci tot ce găsești în categoriile pe care le avem pe Pământ e o capcană periculoasă. Totuși, trebuie să dai o denumire numeroaselor lucruri pe care le vezi, și cum taxonomia e mai bine să fie un joc jucat pe îndelete acasă, noi, echipajele de explorare, folosim acronime simple, bazate pe încrengături, care să ne ajute vizual să sortăm lucrurile până ce poate fi determinată o clasificare mai riguroasă. Așa că, pentru că nu e prea indicat să spui „ca-un-vierme“, spunem Annelidă (e.g. râmă) Aproximată: AnA. Acronimul se regăsește în aceeași listă cu Aviană Aproximată (AvA), Amfibian Aproximat (AA), Mamifer Aproximat (MA) ș.a.m.d. – fără să uităm de ÎN, care ține loc de Încrengătură Nouă. Toată lumea vrea să găsească o ÎN.

Chikondi aproape că s-a lipit de monitor pe măsură ce cântărea opinia lui Jack privind creatura din colțul stânga sus al grilei. A stat pe gânduri, apoi a scuturat din cap.

— Nu e segmentată, e netedă. Și îndesată. Eu aș

zice CA.

Cnidaria Aproximată, încrengătura care conține castravetele de mare.

— Stai un pic, s-a alăturat și Elena discuției. Are picioare.

— Unde? a întrebat Chikondi.

— E aceeași specie, nu? a zis Elena, arătând spre un alt pătrat de pe monitor, apoi mărind imaginea. Uite, nu sunt astea niște picioare?

M-am ridicat și eu, să mă uit mai atentă. Ne-am zgâit cu toții la infimele picături care ieșeau din picătura mai mare.

— Greu de spus, a zis Jack.

— Se mișcă, am spus. Avem nevoie de o imagine mai clară.

— Jur că ăla-i un picior, a zis Elena. Sau un fel de deget.

— Cnidariile au picioare, așa că un CA e suficient de exact, a spus Chikondi. Deși...

A scuturat din cap cu acel gen de perplexitate frustrantă pe care-o tânjește în secret orice om de știință. A mărit și mai mult imaginea și s-a încruntat.

— Are cumva *oase*?

S-a lipit și mai mult de monitor, ca într-un sincron de desen animat. Ne-am uitat și ne-am uitat și ne-am uitat, pixelii devenind cumva mai puțin neclari cu fiecare secundă trecută.

— Marchează ca neconcludent, până ce vedem mai multe specimene, i-a spus Chikondi lui Jack.

Jack a început să scrie pe tablă, sub desenul lui cu creatura.

Elena a privit mâzgălitura de mână a lui Jack și a zis:

— Chiar că ești varză la desen.

El a fluturat nonșalant degetul mijlociu și a scris cu mâna liberă: *CA0001 (necc.)*

Și a continuat așa alte două ore, până ce sfada pe categorisiri și-a consumat aplombul. Pe tablă se așezase o întreagă menajerie de forme schițate grosier – în total treisprezece noi posibile specii. Treisprezece noi animale unice cu propriile vieți și povești de spus. Treisprezece lucruri pe care niciun om nu le mai zărise înaintea noastră.

Camera de filmat cu senzor este una dintre cele mai umane invenții din arsenalul cercetării ecologiste, și ajunge pe noi culmi atunci când este împerecheată cu cel mai bun prieten, programul de recunoaștere a imaginilor. Pe vremuri, oamenii de știință trebuiau să treacă în revistă manual fiecare imagine pe care o imortalizau pe cărările unei jungle sau pe un coridor străbătut de animalele sălbatice, analizând separat și cu migală fiecare fișier pentru a vedea dacă include elefanți sau urși sau cine mai știe ce, în funcție de analiza biologică sistemică. Cerea o muncă asiduă și de multe ori trebuia făcută de voluntari, din simplul motiv că niciodată nu erau suficiente fonduri la dispoziție ca să plătești numărul de persoane necesare pentru a duce la bun sfârșit

o astfel de sarcină. Un software care să poată face treaba într-o fracțiune din timpul anterior era un dar din cer, iar dezvoltarea programului automatizat a revoluționat domeniul. Există o singură problemă cu o astfel de abordare: trebuie să înveți programul ce să caute. Dacă ai creaturi pe care nimeni nu le-a mai văzut, *nu poți* face asta, nu la început, cel puțin. Singurul mod în care să avansezi este cel de modă veche.

— OK, a spus Chikondi, energic, apăsând cu degetul pe tabletă. Înapoi la ziua unu, imaginea doi.

— Cât timp e între cele două capturi de imagine? a întrebat Jack.

— Două minute, a spus Chikondi.

Jack a răsuflat din greu și și-a trosnit gâtul. L-am bătut ușor pe umeri, în semn de solidaritate. Elena a zâmbit tăcută și și-a pus brațele la piept, părând gata – nu, *nerăbdătoare* să renunțe la somn pentru asta. Era făcută pentru o asemenea muncă. Cu toții eram.

Un cercetător ar putea să treacă în revistă în câteva zile, poate în câteva săptămâni rapoartele pe care le-am completat pe Aecor. Pentru neofiți, descoperirile noastre se rezumă astfel:

Am găsit un animal cu o capacitate anterior necunoscută de locomoție, *Tubuspiscis quesadae*, care seamănă cu o șosetă sport căreia îi este tăiată partea degetului mare, dacă am vizualiza o șosetă făcută din pielea unei meduze în loc de țesătură. Își retractează

lateralele corpului scobit ca să se propulseze prin apă, adunând nutrimente prin pătura densă de filtre care îi îmbracă zona interioară.

Pe perioada îndelungatului nostru studiu, nu am descoperit pe Aecor niciun animal mare. Asta nu înseamnă că ele nu există, ci că noi nu am găsit dovezi care să le ateste prezența. Cel mai mare organism a fost *Doliopiscis aecorii*, o specie aproximativ ca peștele, care poate ajunge la o jumătate de metru lungime. Am emis ipoteza că mediul acvatic competitiv a împiedicat evoluția unor creaturi masive.

Am aflat că cea mai mare parte din formele de viață de pe Aecor sunt nocturne. De ce contează la o așa mare distanță de soare și sub calota glaciară, asta nu știm. (Chikondi încă mai e perplex – și agitat – din cauza enigmei.)

Am găsit covoare masive de organisme ca niște alge (*Pigertapete aecorii*) care se deplasează pe curenții de convecție, într-un circuit predictibil. Un număr mare de animale se agață de aceste covoare ca un fel de mijloc de migrare sedentară.

Din miezurile de gheață, estimăm că suprafața de pe Aecor se regenerează la un interval regulat o dată la fiecare șase mii de ani. Acest ciclu pare să fi fost întrerupt acum două mii de ani de un impact astronomic. Pentru a putea determina efectele asupra ecosistemului este nevoie de un studiu mai aprofundat. Pe baza datelor de satelit, credem că impactul a avut loc lângă peninsula Jemison, din

emisfera sudică.

Am catalogat nouă sute douăzeci și șase de specii cu organism multicelular, incluzând aici treizeci și două pe care le-am clasificat cu cea mai mare bucurie ca fiind ÎN. Suplimentar, am catalogat peste trei mii de specii de bacterii. Și nu sunt numerele finale, nici pe departe.

Pe baza descoperirilor noastre, am recomandat Aecor ca viitoare bază de cercetare ecologică dedicată, pe termen lung.

E uimitor să vezi datele rezumate așa, pentru că în realitate cele șapte scurte puncte reprezintă patru ani tereștri petrecuți pe acea mică lună. Vezi tu, știința e ceva plictisitor. Nu mă refer la *descoperiri* și nici la *informații dobândite*. Mă refer la actul de știință – procesul, procedura. Lista de mai sus nu a putut fi completată decât grație a patru ani de mostre de gheață, de capturi de imagini, de jurnale ale curenților de aer, ale măsurării gradului de topire, ale bazelor de date, ale dezbaterilor, ale lansărilor și aterizărilor, ale împachetărilor și despachetărilor de echipamente de laborator, ale curățării repetate ale pipetelor și ordonării lamelelor și decontaminării mănușilor și ochelarilor în exact același fel de fiecare și de fiecare dată. Munca este extenuantă. Se face cu pași mici. Nu e pentru oricine, chiar dacă rezultatele finale sunt.

Eu am găsit mângâiere în acea muncă, așa monotonă cum a fost. *Merian* a funcționat atât de bine

pe Aecor, încât n-am avut mai nimic de făcut la ea în afara obișnuitelor lucrări de mentenanță. Mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului în laborator, ajutând la procesarea mostrelor de apă sărată și la dirijarea sotfware-ului de recunoaștere a imaginilor (pe care, da, am reușit să îl facem utilizabil cam după un an). Am sărit în ajutor pentru orice treabă la care mai era nevoie de o pereche de mâini.

Îmi aduc aminte în mod deosebit de o anumită noapte în care eram staționați într-un loc pe care l-am poreclit Platoul Cețos. Era târziu, iar luminile de interior de pe *Merian* ne înfășurau într-un contrast cald față de întunericul beznă de dincolo de hublouri. La distanță sigură, câteva gheizere răbufneau afară, o palā răspândită pe câmpia glacială. În orice moment cel puțin unul împroșca – uneori câte două sau trei deodată – cu apa lui clocotită șuierând din gheață suficient de tare încât să îl auzim prin fuzelaj. Dar nu era nimic amenințător în acel sunet. Era un val spărgându-se, un vânt bătând, un cântec de leagăn geotermal. Mă aflam singură în laboratorul etanș, însă știam unde se aflau ceilalți. Elena și Jack erau în camera de date, în mijlocul unei dispute pasionale despre natura compoziției miezului lunii (și sunt convinsă că se bucurau pe deplin de fiecare secundă). Chikondi era în seră, îngrijindu-se de recoltele lui. Și iată-mă pe mine, spălând vase Petri – cea mai lumească, de dat novicelui treabă posibilă. Stăteam acolo, frecând cu unghia acoperită de

mănușă culturi încăpățânate care nu voiau să iasă, și eram fericită. Mulțumită așa cum nu îmi aduceam aminte să mai fi fost vreodată. Eram înconjurată de persoane pe care le iubeam, în siguranță într-un loc ferit de zgomotul și zbaterile și capcanele inutile ale civilizației. Nimănui nu-i păsa în acel loc de statut sau de bani, de cine avea frâiele puterii și cine se pupa cu cine sau cine pe cine omora. Nu existau decât apa și miraculoasele creaturi din sânul ei. Pe Aecor contau acele lucruri care meritau. Sunt o femeie laică, dar acea lună mi-a părut ca un loc sacru. O lume monastică, care răsplătește munca grea și răbdarea neabătută cu cea mai bună recompensă: Liniștea. Frumusețea. Înțelegerea.

— Vreau să rămân aici, i-am zis Elenei într-o noapte în care stăteam culcate una în nasul celeilalte. Dacă ne-ar fi trimis doar pentru ce facem acum, mie mi-ar fi de ajuns.

Chipul ei a tresărit cu o sclipire, iar eu mi-am imaginat undele de lumină ricoșând din reflectina de pe pielea ei către reflectina mea, după care înapoi către a ei, după care către a mea, într-o reciprocitate nesfârșită.

— Hmmm, a spus.

A rămas o clipă pe gânduri, mângâindu-mi obrazul cu degetul. Ceva părea că tocmai a răbufnit înlăuntrul ei și a zâmbit.

— Dar gândește-te la ce o să avem parte mai târziu.

Mirabilis

Sclipiciul mi-a dispărut de pe piele, însă altceva nou și-a făcut loc. Adu-ți aminte: corpul uman a evoluat pe baza gravitației de pe Pământ și numai a gravitației de pe Pământ, iar structura lui internă s-a adaptat la acea forță specifică. Așa cum prea mult timp în microgravitație poate pune probleme dacă nu ai suplimente, la fel se petrece și în sens invers. Mirabilis e ceea ce numim un „superpământ" – o planetă gigantă de rocă, dublul mărimii lumii noastre de acasă. Pe suprafața ei, greutatea corpului mi se dublează (chiar dacă nu și masa). Și la fel și greutatea oricărui lucru pe care trebuie să îl ridic – cutii, unelte, periuțe de dinți, hainele de pe mine. Chiar și în forma mea fizică cea mai bună, efortul necesar și-ar lăsa amprenta dacă nu mă adresez problemei. Rupturi și fracturi și multiplele răni de stres, plus probabilitatea foarte reală și foarte înfricoșătoare ca sistemul meu circulator să renunțe în cele din urmă la a mai împinge ostenit sângele către creier. Asta nu ar fi ceva prea bun la reușita misiunii.

Așa că, pentru Mirabilis, mi-au fost date fibre musculare în plus. Multe și multe alte fibre musculare.

Știu cât se poate de bine că *Homo sapiens* sunt niște primate mari. Chiar și dacă secvențierea genetică nu ar fi dovedit acest fapt acum mult timp, e

evident pentru toată lumea prin prisma a orice, de la mâinile noastre care pot apuca, la membrele noastre lungi și deșirate până la craniile noastre umflate și omnivore. E o anecdotă cu Regina Victoria vizitând Grădina Zoologică din Londra și arătându-și repulsia față de asemănarea evidentă cu un urangutan („umană într-un mod înspăimântător, dureros și dezagreabil" a fost verdictul). Dar sunt sigură că s-a întors la palatul ei frumos poleit, plin de ceai și de picturi și alte nimicuri, reasigurându-se după aceea de diferența dată de la Dumnezeu. Chiar și azi, când ne raportăm cu mult mai multă afecțiune și respect la verii noștri care sălășluiesc în păduri, ne place să credem că suntem infinit mai diferiți decât ei. În definitiv, nu purtăm noi haine și ne construim case și stăm la lungi discuții despre cât de deștepți ne credem înțelegând că suntem primate?

Când am privit la trupul pe care mi-l dăduse OCA pentru Mirabilis, diferența reală a devenit evidentă: ființele umane sunt niște pui abia născuți în familia primatelor. Suntem sfrijiți. Suntem bolnăvicioși. Ar trebui să fii un campion la ridicarea greutății ca abia să te apropii de puterea pe care o are gorila cea mai plăpândă. Poate că ai văzut o maimuță la grădina zoologică – să zicem că un cimpanzeu – și ai observat că, atunci când se cocoață pe frânghii la înălțimea a două etaje cu ușurința cu care te-ai plimba prin parc, sunt ridicol de deșirate.

Crede-mă când îți zic că nu poți să înțelegi astfel

de mușchi până ce nu îți este și corpul tău făcut așa.

Am fost de nenumărate ori în gravitație 2G, pentru scurte perioade de timp – lansări, aterizări, viraje strânse în avioane de antrenament. E o apăsare, o presiune. Ca sub apă, însă fără ajutorul emersiunii. Acea senzație încă mai exista pe Mirabilis, dar, grație somatoformării, aveam mijloacele prin care să mă descurc. Ai auzit cu siguranță de expresia „supraviețuirea celui mai puternic". De cele mai multe ori, e folosită greșit, presupunând eronat că *puternic* înseamnă *puternic fizic*, așadar raportându-se la un etos de care-pe-care. Cel mai vânjos câștigă lupta. Însă nu la asta se referise Darwin, nici pe departe. A vrut să spună *cel mai potrivit să*, de genul creaturile care sunt cele mai potrivite pentru – sau *cele mai puternice la* – un anume mediu ambiant sunt cele cu cea mai mare șansă în a-și transmite mai departe genele. O maimuță leneș este cea mai potrivită la o viață lentă printre crengi. Un vierme este potrivit la mărunțitul frunzelor care se descompun în întunericul jilav. O căpușă este potrivită la a aștepta răbdătoare pe un fir de iarbă până ce dă de un pasager sangvin din care să bea.

În aceeași cheie de interpretare, eu eram adaptată pentru viața pe Mirabilis. Faptul că mai eram *și* fizic adaptată era doar o sincronie de lăudat – ca să nu mai amintesc de noutate, în cazul meu. Știu ce înseamnă să fii deșteaptă. Știu ce înseamnă să fii creativă. Dar nu m-am simțit niciodată puternică,

nu așa. Corpul meu era puternic. Membrele îmi erau îndesate. Inima mea umflată bătea cu forță, cu un sunet de tobă adânc și zdravăn. De asemenea, oasele mele erau și ele modificate pentru sarcina de față, suficient de dense ca să ofere o structură de încredere. Nu eram vreun semi-zeu sau vreun erou din povești. Eram tot eu, doar că pe beton armat.

Abia așteptam să văd ce pot să fac cu asta.

Aș vrea să îți imaginezi următoarele creaturi: un liliac, o pasăre și o albină. În mod special, imaginează-ți aripile lor. Toate acele membre servesc aceluiași scop, dar structural sunt foarte diferite. Aripile, ca să simplificăm, nu sunt înrudite unele cu altele. În biologie asta se cheamă *evoluție convergentă* – două sau mai multe specii își dezvoltă în mod independent trăsături similare care nu existaseră înainte în cel mai recent strămoș comun. Și liliecii, și albinele pot zbura, dar asta nu înseamnă că sunt veri. Aceste creaturi nu s-au ramificat din același stră-stră-bunic aerian. Liliecii au o moștenire care a implicat viața la sol, și și-au părăsit familia de rozătoare de la sol acum vreo cincizeci de milioane de ani. Albinele, pe de altă parte, sunt ramură a unei descendențe ancestrale de insecte zburătoare care se trage din Perioada Carboniferă – în urmă cu mai mult de trei sute de milioane de ani. Drumuri evoluționiste cu totul diferite care au avut ca rezultat aceeași modalitate de locomoție.

Acest concept mi se pare splendid.

Pe Pământ, termenul de *nevertebrate* – orice nu are o șiră a spinării – acoperă o varietate uimitoare de forme corporale. Păienjenii, căluții de mare, milipedele, sepiile, libelulele și scoicile se potrivesc schemei. Prin comparație, vertebratele – șerpi, zebre, condori, tu și cu mine – sunt plictisitor de asemănătoare sub piele. Șira spinării a evoluat o singură dată în istoria Pământului și fiecare ființă care are schelet se trage din aceleași rădăcini. Urmăm un șablon simplu: un aranjament bilateral al craniului, coastelor și pelvisului acompaniat de obicei de patru membre. Avem doi ochi, o gură și un creier. Structura internă a membrelor noastre este simetric predictibilă: un os superior mai mare, două oase inferioare paralele, acele multe oase mici care formează încheietura sau glezna și degetele. Cu toții funcționăm pe baza aceleiași schițe.

Nu la fel era cazul pe Mirabilis. Timpul petrecut de noi acolo a fost prea scurt ca să putem face un studiu evoluționist complet, dar din clipa în care am aterizat a fost evident că viața pe acea lume a urmat o traiectorie mult diferită. Doar din simpla observație (și cu muntele de rețineri implicite), am emis ipoteza că pe Mirabilis tipologiile cu șiră a spinării au evoluat independent de cel puțin trei ori.

Este imposibil de prezis, ca progenituri ale Pământului, cât de șocant e să pășești într-un tablou în care vertebratele prezintă diferite structuri

scheletice. Credem că știm ce înseamnă diversitate biologică. Imaginează-te stând într-o zonă în sălbăticie – hai să zicem într-o poiană aproape de malul mării dintr-o pădure din America de Nord. Hai să mai zicem că e primăvara târziu și că ești în mod special norocos cu animalele care au ales să își intersecteze pașii cu tine. Nimic n-ar fi mai natural decât să fii uimit de diversitatea din fața ochilor tăi – elani, urși, veverițe, ulii, somoni, salamandre, ratoni, curcani, poate chiar și un râs. Nu sunt două la fel. Animalele cu diferențe fizice atât de limpezi și fățișe, încât sunt printre primele lucruri pe care le facem cunoscute copiilor noștri.

Și totuși, toate aceste creaturi posedă doi ochi, o gură, membre cu degete și așa mai departe. La bază, sunt la fel.

Pe Mirabilis, Jack a câștigat la loterie. A fost păcat că nu dispuneam de acoperirea video live de care avuseseră parte misiunile Apollo și Eridania, deoarece cuvintele demne de imortalizat pentru posteritate care au ieșit pe gura inginerului specialist Jack Vo atunci când a devenit primul om care să pășească pe această nouă planetă au fost: „Ce pizda mă-sii e *asta*?".

Am scos porțiunea respectivă din raportul audio oficial.

Partea cea mai dificilă e că n-aș putea zice ce pizda mă-sii era *aia*, în ochii lui Jack, pentru că totul din jurul nostru cerea aceeași întrebare. Îmi este

foarte greu să îți explic ce am văzut în timp ce coboram pe trapă la câteva ore după ce aterizasem (fusese necesar să oferim rezidenților locului ceva timp ca să se calmeze și poate să uite de acel obiect de foc ce tocmai aterizase în mijlocul lor). Fiecare cuvânt din vocabularul meu folosește ceva de pe Pământ ca punct de referință, iar Mirabilis era o provocare pentru absolut toate.

Să luăm, pentru început, covorul de pe sol. Dacă ar fi să mă rezum la cerințele unui bun om de știință, nu ar trebui să spun că am aterizat pe iarbă, pentru că materia din jurul picioarelor noastre nu era făcută din fire de frunze despărțindu-se din dreptul unei tulpini, ci mai degrabă lujeri flexibili poziționați în spirală, fiecare ridicându-se până la nivelul genunchiului ca într-un sfredel strâns (*Spirasurculus oneillae*). Am aflat mai târziu că aceste autotrofe (organisme care nu au nevoie să consume o sursă vie de energie, precum o fac animalele) nu fac deloc fotosinteză. Ele folosesc chimiosinteza, asemenea creaturilor pe care le găsești agățate de izvoarele termale din oceanele de acasă. *Spirasurculus* extrag energia și nutrimentele necesare din apa subterană. Cresc orizontal nu pentru a ajunge la lumina soarelui, ci pentru a oferi un loc de popas pentru niște mici creaturi zburătoare pe care le-am denumit *Murmurus voii* și cu care sunt simbiotice. Însă, din nou, dacă ar fi să spun că am aterizat pe „un câmp de plante răsucite“, asta ar fi o greșeală, din moment ce *Spirasurculus* nu

sunt plante. Și totuși „plantă“ este cel mai bun cuvânt pe care îl am dacă vreau să zugrăvesc o imagine. *Spirasurculus* nu ar fi însemnat nimic pentru tine dacă nu ți-aș fi descris ceva asociat și nici termenul academic inaccesibil *monocitoid chemoautotrof* nu ar fi rezolvat nimic. Dacă ar trebui să fac pauză și să explic ce înseamnă de fapt, cei mai mulți dintre voi s-ar duce, pe bună dreptate, în treaba lor înainte de a termina eu scena.

Așa că, pe moment, haide să sacrificăm acuratețea de dragul exprimării plastice: am aterizat pe o „pajiște“ extraterestră înconjurată de „copaci“ fusiformi îmbrăcați în „frunze“ negre – negre, ca la toate aproximativ-plantele de pe Mirabilis, pentru a absorbi mai mult din lumina delicată. Dealurile ondulau, ca niște perne, atât de rotund, că păreau aproape lichide. Cerul era portocaliu-pal, un ton de culoare pe care nu am cum să îl descriu decât „amurg aprins“, în ciuda faptului că era miezul zilei. Din cauza proximității de orbita lui Mirabilis, soarele era uriaș pe cer, însă nu orbitor. Acolo sus se mai iveau și ornamentele altor corpuri cerești: o selecție din cele șaptesprezece luni ale lui Mirabilis plus planetele surori Opera și Votum, așteptându-ne cuminți pe noi. Aterizaserăm în perioada verii, călduță și senină. Se vedea o idee de nori. Bătea un pic de briză, dar abia un pic. Era, pe placul simțurilor noastre umane, o zi perfectă.

Creaturile din fața noastră păreau să fie de acord.

În primul rând, le-am observat forța. Totul pe Mirabilis este robust, cutezător, clădit pentru forță gravitațională puternică și pentru un soare molcom. M-a frapat imediat musculatura impozantă a acestei menajerii. Propria mea forță augmentată părea o biată foaie de hârtie față de un tom uriaș.

Ce am înregistrat pe retină imediat după aceea au fost membrele, Mirabilis având trei fenotipuri principale. Primul, perechile de câte trei: matahale pe după trunchiuri de copac cu șase picioare ca niște stâlpi și cu buze fluturate și care se rostogoleau în patru direcții ca să acopere întregi coroane de frunze. Erbivore cu piele palidă și cu două perechi de picioare cu un deget pe post de locomoție, alături de alte două mâini intimidante de forma unor seceri (folosite pentru nimic altceva mai amenințător decât echivalentul extraterestru al cositului fânului). Comunități de stoluri ale unor zburătoare acoperite de cârcei, fiecare cam de mărimea unui dihor, menținându-și planarea prin șase aripi care se pliau eficient atunci când părăseau aerul ca să se scalde în apa iazului.

Mai departe, perechile de șapte (șapte!): un cățărător în copaci cu picioare iuți și blană mătăsoasă lungă și cu o față ca fantoma unui ogar, stupefiant prin ciudățenie și șocant prin frumusețe. Un mic grup de saprofagi cu bot despicat și arătând ca niște broaște, aflate în mijlocul unei divergențe violente de opinie privind împărțirea roadelor unui tufiș cu

fructe. O chestie solitară cu piele netedă care nu are niciun echivalent terestru și pe care toată lumea o evita sau striga la ea, privind intens animalele ca broaștele, dar fără să se urnească. Cât am stat noi în zonă, nu și-a deschis gura, însă mă temeam de ce-ar fi putut ieși de acolo.

Și, în sfârșit, perechile simple, cele mai neașteptat de tulburătoare din tot grupul. Bipedalismul nu este o caracteristică prea comună pe Planeta Pământ, și de obicei o asociem fie cu noi înșine – și de aici și nefundamentatul indicator al inteligenței – sau cu păsările, care sunt atât de deosebite fizic în toate aspectele, încât uităm că și noi, și ele mergem cam în aceeași manieră. Însă, deși păsările nu au mâini, tot posedă patru membre. Când te uiți la scheletul aripilor unei păsări, poți vedea umerii, încheietura, falangele. Înțelegi că șablonul este același cu al nostru. Nu la fel de mult la trioul de creaturi bipede pe care l-am găsit în zona primei noastre aterizări pe Mirabilis. Aveau picioare, care se atașau de un ciot al torsoului, care la rândul lui se atașa (fără vreun gât vizibil) de ceva asemănător cu un cap, doar că nu aveau niciun orificiu în afara unui tub prin care aspirau. Niște franjuri dese din tentacule păroase erau singurele călăuze către plantele pe care le aspirau fără jenă, orbecăind lipsit de grație de la un petec de „iarbă" la altul, într-o manieră care părea o insultă aruncată în fața oricui a presupus vreodată că „două picioare" implică „deștept".

Știusem deja că există viață pe Mirabilis. Datele atmosferice culese de OCA indicau cu mare acuratețe o astfel de probabilitate. *Nu* știusem că acea viață va arăta în acest fel. A fost potul cel mare, o ofertă atât de absurd de bogată, încât părea că întreaga planetă ne joacă o festă. Ai văzut vreodată vreo ilustrație cu dinozauri din aceea din anii 1800 în care artistul înghesuie toate speciile din Jurasic pe un singur mal de râu, ca o poză de grup? Asta ni se desfășura în fața ochilor, doar că din paleta de culori a artistului lipseau verdele și albastrul, iar orice ipoteză asupra evoluției vertebratelor fusese aruncată pe fereastră.

— Aparatul! am strigat unii la alții, aproape la unison.

Elena părea hămesită. Jack nu contenea să exclame „uau!", din nou și din nou, asezonat cu înjurături propriu reflexive. Chikondi suspina tăcut. Dar sunt incapabilă să exprim cum mă simțeam eu în acel moment, așa cum nu avem termeni corecți pentru a denumi *Spirasurculus* „iarbă". Ca astronaut, știi la nivel conceptual că te vei duce pe o altă lume, că vei vedea viață extraterestră. Realizezi asta, și totuși nimic nu te poate pregăti pentru șoc. E ca mersul la zoo și zăritul unui animal de care nu ai auzit niciodată. E ca privitul la imagini cu o meduză în adâncul oceanului contorsionându-și corpul în mișcări care te fac să înnebunești. E o vale a nefirescului, întreținută de respirații și sânge. Acea primă clipă de pe

Mirabilis m-a readus în copilărie – nu cu voioșie, așa cum fusese pe Aecor și cu înotătorii ei sclipitori, ci copleșitor. Un sugar înconjurat de genunchii și zgomotele adulților, obligat să învețe de la zero lumea din jur.

Astea fiind spuse, voioșia și-a făcut și ea repede apariția.

— Am terminat de descărcat știrile, gata când ești și tu.

Chikondi nu părea să fi procesat ce i-am zis. Camerele lui cu senzor păcăneau deja de câteva ore, însă nu mai avea răbdare. Era în laboratorul de date, trecând cadru cu cadru prin filmarea de la aterizare – rulând un pic, apoi punând pauză, desenând ce văzuse, repetând pașii. Era un mod greu și anost de a trece în revistă materialele. Lui nici pe departe nu-i păsa. Desena cu frenezie, mâzgălind membre și notițe atât de înverșunat, că scrisu-i de mână de obicei foarte ordonat era acum ininteligibil.

— Hei, Chikondi, am spus eu.

Și-a ridicat în cele din urmă ochii, surprins. Nici măcar nu îmi auzise pașii.

— Vrei să te uiți la știri?

— Ah... Ăăă...

Chikondi a clipit debusolat. A reflectat o secundă, după care a arătat spre video-monitor:

— Pot să...

I-am făcut semn că da.

— Bineînțeles. Nu-i nicio grabă. Vezi-ți de treabă.

S-a pus imediat înapoi la muncă, desenând cu ardoare.

M-am dus să îi caut pe ceilalți. Elena era în camera de control, meșterind la un termometru digital. Întreaga masă era umplută cu echipamente meteorologice, așezate în șiruri ordonate.

— E ceva în neregulă cu ăsta? am întrebat, gata să îi dau trusa de scule.

Nu și-a ridicat privirea, însă mă auzise.

— Nu, nu, a spus. Doar mă asigur că totul merge bine pentru mâine.

— Am făcut deja testele de diagnostic, toate, am zis.

— Știu. Doar mai verificam o dată.

Și și-a continuat sortarea.

O cunoșteam prea bine ca să consider insultă atitudinea ei, dar un pic m-a deranjat.

— Vrei să te uiți la știri?

Elena n-a avut nevoie de timp ca să se hotărască. A clătinat din cap.

— O să mă uit mai târziu.

A ridicat ochii și mi-a zâmbit încet – genul de zâmbet care spune *nu mă deranjezi și îmi ești dragă, dar lasă-mă în pace să lucrez*. Asta am și făcut.

N-a fost greu să dau de Jack. Îl puteam auzi cum pufăie și respiră adânc la aparatele de exerciții fizice.

— Hei, a zis el cu răsuflarea tăiată, obrajii înroșiți și cu sudoarea curgându-i șuvoaie de pe tâmple. Al

naibii de greu în dublu-G.

Spunând asta, a rânjit. Provocarea îi făcea o plăcere enormă.

— Așa pare, am zis.

L-am privit cum plonjează înainte și înapoi pe aparatul de vâslit, cu stropi sărindu-i de pe scalpul proaspăt ras.

— Realizezi că avem în față o grămadă de muncă de teren.

— Îhî.

O vâslă.

— Și mers pe jos.

— Îhî.

Încă o vâslă.

Am stat locului, așteptând ca el să-și dea seama că o zi obișnuită de lucru i-ar fi oferit toate exercițiile fizice de care ar fi avut nevoie. Nu și-a dat seama. Am ridicat din umeri.

— Am terminat de descărcat știrile.

— OK, a zis.

Două vâsle. Trei vâsle. Patru.

— Vrei să te uiți?

Cinci. Șase. Șapte. Opt. S-a oprit, gâfâind, și s-a aplecat după sticla de apă.

— Mneah... a spus.

— Adică... deloc?

— Nu acu', în orice caz.

— De ce?

A luat o gură serioasă de apă și s-a șters cu tricoul

pe sprâncene.

— Azi am văzut lucruri pe care nu mi le-aș fi imaginat vreodată. Cum *nu mi-am imaginat* vreodată că voi vedea. Treaba mergea bine pe Aecor, însă *asta*...

În privirea lui se citea uimire fără limite, un băiețel aflat la ușa tuturor visurilor lui.

— Adică... Dumnezeule! a concluzionat și a râs, cu alte cuvinte de prisos.

— Știu, am spus – și știam, cu adevărat știam. Însă știrile...

— Nu contează, a zis simplu.

M-am încruntat.

— Ba da.

— De ce? a întrebat. Sunt vechi de peste un deceniu. Nu ne afectează și nu putem să facem nimic ca să schimbăm ceva. Știm care ne e misiunea. Știm cum să ne facem treaba. De ce ne-am lăsa distrași de așa ceva? Mai ales când distragerile nu vin la pachet cu ceva bun în ele.

— Însă noi... ei...

Nu eram de acord, dar simțeam că sunt pe teren alunecos.

— Știrile sunt despre ce se petrece cu oamenii care ne-au trimis aici. Ar trebui să ne pese, am reîncercat eu.

— Normal că ne pasă. Nu ne-am fi înhămat la treaba asta dacă nu ne-ar fi păsat. Însă munca noastră e contribuția noastră. Uite, de fiecare dată când ne uităm la știri, aerul din jur devine mai apăsător

timp de câteva zile. Sau mai mult. Ne macină. De ce am lăsa ceva care se întâmplă la milioane de kilometri distanță și patrusprezece ani în urmă să ne fută nouă capacitatea de a ne concentra la singurul lucru pe care am fost trimiși să-l facem?

Și-a terminat apa și a continuat:

— Dacă e ceva important, o să primim o actualizare a misiunii. Însă știrile... Adică... Cu ce mă ajută să aflu că vreun tâmpit de care nu am auzit niciodată face o lovitură de stat sau cine mai știe ce? Nu mă ajută. Deci așa arătăm că ne pasă – văzându-ne cât mai bine de treabă. Putem să ne punem oricând la curent cu istoria universală. Pentru că deja *e* istorie. Nu avem nevoie să cunoaștem fiecare iță de căcaturi politice care o să se întâmple în următoarele decenii ca să ne putem integra când ne întoarcem. Nimeni de pe Pământ nu încearcă să se perfecționeze atât de inutil. Noi de ce ar trebui să o facem?

La asta n-am știut ce să răspund. Ceva nu părea corect, însă pe loc nu găseam un argument împotrivă. Nici eu nu aveam chef să mă uit la știri, nu chiar. Poate că Jack avea dreptate. De ce să îmi împuiez capul cu ceva ce nu puteam schimba? Ce însemna pentru noi un război pe Pământ? Ce sens aveau meandrele economiei? Ce sens aveau pentru creaturile de afară, de aici? Pentru plantele spiralate? Nimic din jurul meu nu se schimba dacă aș fi decis să ascult știrile, și totuși ceva înăuntrul meu se schimba mereu. M-am gândit la echipajul meu, fiecare dintre

ei făcând în acel moment exact ce își dorea să facă. Părea o cale mult mai sănătoasă de-a fi. Am rămas nehotărâtă, însă am încuviințat din cap.

Jack a zâmbit, s-a ridicat și m-a sărutat pe obraz.

— Mă duc la duș.

— Chiar te rog, am zis, strâmbând din nas.

Mi-a aruncat o privire îngâmfată – una care spunea că știe că e vraiște, dar că mai știe și altceva.

— Vrei să vii cu mine?

Am mers.

Niciunul dintre noi nu a stat să vadă știrile în ziua aceea.

Niciunul dintre noi nu a stat să vadă știrile timp de patru ani.

Credeam că timpul petrecut de noi pe Mirabilis o să pară că trece greu, că-o să o tărăgănăm așa cum corpurile noastre erau trase în jos de gravitația puternică. Însă amintirile mele de pe acea lume sunt în ceață – nu, ceață nu e cuvântul potrivit. Îmi aduc aminte totul, simplu și clar. Un flipbook, de fapt. O mie de imagini distincte, zorind prin fața ochilor mei atât de iute, că ajung să aibă o viață proprie.

Imagini precum: trezindu-mă în laboratorul de date, cu urme ale mânecilor imprimate pe obraz, cu gâtul trosnindu-mi în timp ce îmi ridic capul de pe masă, cu Chikondi dormind pe două scaune unite și sub tabla de desen umplută până la refuz cu tapițerii de idei privind picioare și plămâni și structuri

trofice. În jurul gâtului îi atârnau căștile și am putut să aud muzica cum cântă înăbușit. M-am gândit să îl trezesc, dar știam că nu dormise nici noaptea trecută. Era o pasăre phoenix, redusă pe moment la cenușă, odihnindu-se în anticiparea următoarei scântei. I-am oprit căștile, l-am acoperit cu haina mea și am ieșit în vârful picioarelor.

Precum: urmând-o pe Elena în zori de zi ca să adunăm apă din plasele de ceață de pe țărmul Al-Ijliya. Un animal deteriorase o parte a fileului, prea hotărât să sugă sarea condensată acolo. Paguba neașteptată o enervase; am reparat eu pe loc. Când am ajuns acasă, mi-a spus că îi era dor de vremea în care părul îmi era suficient de lung încât să mă poată trage de el, apoi m-a lăsat să rumeg ideea, dispărând pe după un microscop, tot restul zilei. Noaptea aceea, am dormit cu ea încovrigată de spatele meu, ca o cochilie protectoare. Știam că încă mai medita la lucrurile fragile care sălășluiesc în nori, iar asta m-a făcut să îmi apăs și mai tare șira spinării de ea.

Precum: Jack trecându-și degetele înmănușate peste gaica centurii mele cu scule și smucindu-mă afară prin trapa de la sas, eu prinzând în aer lopata pe care o aruncase, noi săpând adânc, tot mai adânc, adânc până acolo unde solul viu se transforma în lut alunecos care susura cald și jilav atunci când îl presam între palme. Apa a început să se adune în jurul nostru și noi ne-am cocoțat înapoi către soare, cu mostrele adunate, luându-ne la întrecere să vedem

ale cărui brațe vânjoase pot căra mai mult și mai repede. Am fost la egalitate. Am râs.

Precum: Chikondi trezindu-mă după miezul nopții cerându-și scuze și rânjind și cu știrea că în sfârșit, în sfârșit a reușit să își dea seama unde își depune *Comusporcus dakaii* ouăle.

Precum: Elena stând în fața apusului, privind prădătorii planând pe curenții calzi ai coastei, apoi plonjând amețitor către prada lor din aer.

Precum: Jack fluierând în timp ce asigura în chingi un bolovan pentru a scoate din pământ un craniu înfipt acolo, curățându-i apoi orbitele fosilizate cu un ac dentar.

Precum: diminețile matinale, nopțile târzii, moțăielile nereușite, visele agitate, ciondănelile, profanările, răspunsurile țipate, întrebările nerăbdătoare, mâinile care dureau de la atâta muncă, ochii care ardeau de la stat prea mult timp deschiși, juliturile care mă făceau să zâmbesc, gândurile care veneau necontenit, fără oprire.

Oamenii spun des lucruri de genul „dacă aș găsi măcar o specie nouă, mi-ar fi suficient". Am spus ceva asemănător în timpul petrecut pe Aecor. Însă pe Mirabilis nimic nu era suficient. Fiecare descoperire făcută, fiecare oră petrecută în pielea altcuiva, fiecare conversație și colaborare și fiecare perspectivă nouă asimilată mă făceau să vreau mai mult, mai mult și mai mult. Pe lumea aceea, noi eram vii. Eram regi fără dușmani, copii înlăturați

din roata timpului.

Ar fi trebuit să știm mai bine, ca învățăcei ai universului. Nu poți scăpa de entropie.

*

Ca să înțelegi ce s-a întâmplat, mai întâi trebuie să înțelegi protocolul de decontaminare desfășurat în momentul în care se aduceau unelte și echipamente de afară pe *Merian*.

Pasul 1: Recuperează tot echipamentul de pe teren. Verifică meticulos ca să te asiguri că nu sunt uitate obiecte.

Pasul 2: Îndepărtează orice praf, noroi, materie organică sau alți contaminanți vizibili, folosind setul de curățare. (Asta includea un arsenal de unelte pentru orice tip de curățare, orice de la aparatul de aer comprimat, la peroxidul de hidrogen, la bagheta mobilă cu UV.)

Pasul 3: Închide zăvorul tuturor cutiilor, lăzilor și altor recipiente.

Pasul 4: Intră în sas împreună cu echipamentul tău. Orientează toate lăzile de depozitare astfel încât Partea A să fie în sus. Activează sistemul de plasmă cu aer rece care sterilizează exteriorul lăzilor și exteriorul costumului tău ATEV.

Pasul 5: După ce se termină primul ciclu de sterilizare, orientează toate recipientele astfel încât Partea B să fie în sus. Activează sistemul de plasmă

rece. În timpul acestui ciclu, așază-te pe podea pentru a expune talpa bocancilor tăi.

Pasul 6: Deschide fiecare ladă. Activează sistemul de plasmă rece pentru a steriliza echipamentul și interiorul recipientelor.

Pasul 7: Dacă în timpul acestei proceduri s-au descoperit contaminanți, curăță și sterilizează din nou echipamentul. Pune în camera de incinerare orice contaminant colectat.

Pasul 8: Închide zăvorul tuturor recipientelor de depozitare. Intră în navă.

Acest proces e o pacoste care mănâncă mult timp, dar una vitală. Nimic din ce și-a avut originea afară nu are voie să intre înăuntru.

Toți patru eram în acea după-amiază în cală, ultima noastră zi pe Mirabilis. Eu făceam inventarul stivei de cutii, asigurându-mă că fiecare lădiță și fiecare curea era acolo unde ar fi trebuit. Jack și Elena aduceau ultimele echipamente din laboratorul etanș (care, și el, avea propria cameră de presurizare și cameră de plasmă). Chikondi se afla în sasul „din față“, așezându-și pe un cărucior lăzile camerelor cu senzor, gata după ultimul ciclu de sterilizare. Prin fereastra largă, puteam vedea în jurul lui ultimul flux de plasmă retrăgându-se în nișele din pereți, într-o ceață purpurie luminoasă.

I-am luat lui Jack din brațe o cutie cu ustensile de laborator și am strecurat-o în locul desemnat. Făceam treaba asta de ore bune și chiar și cu

suplimentul muscular simțeam cum brațele și picioarele începeau să protesteze.

— Hei, vrea cineva să comandăm pizza după ce terminăm? am zis.

Elena m-a privit amuzată, fără să se oprească.

— Și bere?

— Bineînțeles că și bere, a spus Jack. Cine papă pizza fără bere?

Am tăiat ustensilele de pe lista de pe tableta mea.

— Cu măsline și ciuperci? am întrebat.

Elena s-a strâmbat.

— Urăsc ciupercile.

— Zău?

— Da.

Nu menționase niciodată asta, dar în definitiv petrecusem împreună mai mult timp mâncând salată de navă spațială decât porții normale acasă pe Pământ.

— Jack? am întrebat.

Jack a ridicat din umeri în timp ce ridica o altă cutie.

— Nu sunt mare fan al fungilor, însă presupun că i-aș mânca.

— Hmmm...

Mi-am întors atenția către Chikondi, care tocmai ieșea din sas, trăgând căruciorul după el.

— Ai chef să îți spui părerea despre dezbaterea arzătoare privind ciupercile anului 2162?

— Nu-s rele, dar de ce pe pizza? a zis. Să ne

rezumăm la clasici. Brânză, sos, pepperoni. De ce să ne complicăm cu...

Cuvintele i s-au oprit nerostite când una dintre cutii a căzut pe jos.

Jack și Elena și-au întors capetele. Eu m-am încruntat; la fel și Chikondi. Cutia pribeagă de pe podea nu căzuse din vârful grămezii. Se dislocase singură de undeva din mijloc. Am avut doar o secundă sau două ca să procesez informația înainte să se smucească alți câțiva centimetri mai la dreapta.

Chikondi s-a dat în spate.

— Ce paștele mă-sii, a zis Jack.

Cutia s-a mișcat din nou. A continuat să se miște, agitându-se în dreapta și în stânga, fără o direcție clară.

Elena și-a acoperit gura cu mâna.

Chikondi a inspirat adânc, apoi încă o dată și încă o dată. Încet, s-a urnit, întinzând ezitant un braț și ținându-și corpul cât mai departe de mână posibil. Dacă sursa mișcării ar fi fost un aparat disfuncțional care s-ar fi activat dintr-o dată de unul singur – poate că unul dintre discurile rotative de la camerele cu senzor –, ar fi continuat să se miște la atingerea lui Chikondi. Ar fi vibrat pe palma lui, ar fi huruit haotic când ar fi deschis cutia, poate s-ar fi ajuns la un bandaj sau două și ne-ar fi oferit o poveste haioasă de spus la evenimente de PR din viitor despre dispozitivul defect care era cât pe ce să ne dea un atac de cord.

Însă degetele au atins metalul, iar cutia a rămas nemișcată.

Nimic nu și-ar fi dorit Chikondi mai mult decât să nu ridice lada. Pe chipul lui se citea asta clar ca lumina zilei. Dar s-a ghemuit. A ridicat-o. Pe măsură ce o făcea, dinăuntru se auzea un scuturat evident.

— Dumnezeule, a gemut el.

Elena a ajuns la panoul de urgență înaintea mea. Și-a trântit palma pe butonul mare roșu cu textul *Izolare*. Ușile către module și puntea superioară s-au închis iute. Filtrele s-au blocat etanș, oprind trecerea aerului prin zona calei.

— Sasul! a strigat ea.

Chikondi s-a dat în spate către trapă, cu cutie cu tot, de parcă ar fi fost în flăcări și dincolo aștepta o găleată de apă. A apăsat un buton; ușa s-a închis în urma lui. Noi ceilalți ne-am grăbit spre fereastră și l-am privit pe Chikondi aplecat deasupra cutiei, deschizând zăvorul. A ridicat capacul și s-a îndepărtat imediat.

Eu m-am întins cât am putut mai mult către ușă, ca să văd mai bine. Geamul aburind nu era o problemă, din moment ce am încetat să mai respir.

Ceva de mărimea unei șosete a sărit din cutie, arcuindu-se în partea opusă lui Chikondi. A luat-o la fugă către marginea cea mai îndepărtată a ecluzei, țopăind înainte și înapoi, încercând să găsească o scăpare. Mișcările îi erau frenetice, însă încet, încet am reușit să îi determin forma. Șase picioare

solide. Un smoc finuț de coadă despicată. Un cap cu fața plată deasupra unui corp în serpentină. Pe spate îi erau festonate pene delicate și aparent moi, iar blana albă din laterale îi era pictată cu picături fine multicolore. Lobi ca niște ace îi înconjurau gura ferită, iar de acolo se auzeau vocalize, lăsând să îi scape un tril tânguit pe măsură ce încerca să evadeze.

În perioada celor patru ani pe Mirabilis, catalogasem aproape zece mii de specii macroscopice. Niciodată nu văzusem ceva nici măcar asemănător cu asta.

— Nu știu, a spus Chikondi, răspunzând întrebării pe care niciunul dintre noi nu o rostise cu voce tare. Nu... nu știu cum. Am verificat. Am verificat cutiile după ce am pus camerele, mereu verific...

— Ți-ai întors spatele unei cutii deschise? a întrebat Elena.

— Nu, a zis Chikondi.

— Trebuie să o fi făcut.

— Eu... Adică... Eu... Eu nu-mi aduc aminte să o fi făcut...

— Cum de nu ți-ai dat seama în timpul decontaminării? a spus ea, iar ochii i s-au mărit. N-ai trecut cu plasma prin interior?

— Bineînțeles că am făcut-o!

— A făcut-o, am zis. Am văzut. Trei cicluri.

— Atunci cum de a ratat *asta*? a insistat Elena.

— Poate că..., am încercat eu să găsesc un răspuns. Poate că... Chikondi, ai cum să te uiți în

interiorul cutiei?

Chikondi s-a îndreptat șovăielnic înspre cutie și, astfel, înspre animal, dar nu avea de ce să se teamă de creatură. Animalul era cu mult mai înfricoșat de el. Am icnit și m-am grăbit către partea opusă trapei. Amândoi respirau din greu atunci când Chikondi a verificat cutia. Capul i s-a aplecat. A ridicat lădița, arătându-ne o porțiune unde garnitura de spumă începuse să se desprindă de muchie, creând un mic buzunar. Nu era mare lucru, însă ceva iute și flexibil ar fi putut fi curios să cerceteze un astfel de loc primitor.

Chipul lui Chikondi a devenit palid.

— Am crezut că... Probabil am... Aș fi putut să jur că...

Elena s-a frecat cu palmele peste față și și-a întors privirea.

— D-asta există protocolul.

— Isuse, Elena, s-a răstit Jack. Uită-te și tu cât de repede se mișcă chestia aia.

Apoi i s-a adresat lui Chikondi:

— Putea să ni se întâmple oricăruia dintre noi.

Acum, animalul era complet panicat, săpând cu frenezie inutilă în sutura peretelui.

Chikondi s-a așezat pe podea și și-a ridicat palma în față.

— Șșșt, a zis către animal. Șșșt, șșșt, e totul bine, e totul bine.

Elena a plecat să caute ceva.

— A fost în cutie, a spus Jack. Era doar în cutie.

Nu s-a deschis cutia în cală, nu a respirat aerul dinăuntru...

Eu mi-am închis ochii. Înțelegeam unde voia să bată. Și eu eram tentată să ajung la aceeași concluzie.

— Cutiile nu sunt ermetice, am zis. Nu sunt recipiente pentru mostre, sunt doar de depozitare...

— A stat aici jumătate de minut, dacă.

— Iar acum e într-un sas plin cu aerul nostru, am zis.

— În plus, a trecut prin trei cicluri de plasmă, a spus Elena, întorcându-se la ușa trapei cu un obiect în mână.

— Rahat, a zis Jack, închizându-și ochii.

Cu toții realizam ce însemna asta. Un ciclu de decontaminare cu plasmă nu e ca un tratament medical cu plasmă, unde o doză redusă e îndreptată către o zonă anume de piele infectată. De data asta fusese o expunere completă și cantitativ uriașă, niciodată menită țesuturilor vii. În afară de eradicarea a cine știe ce bacterii cutanate simbiotice de care acest animal ar fi avut nevoie ca să supraviețuiască în biomul lui natural, nu aveam cum să știm care ar fi fost efectele secundare suferite direct de animal sau ce mutații ar fi putut purta cu el. Să îi dăm drumul era în afara oricărei discuții.

— Șșșt, șșșt, a reîncercat Chikondi să liniștească animalul. Haide, hai, o să te rănești așa...

A scuturat puternic din cap și a șoptit ca pentru el:

— Am *verificat*...

Elena a pus obiectul în sertarul pentru echipamente și l-a împins prin perete.

— E aici, a zis.

Chikondi nu s-a uitat la ea și nici la sertar. În genunchi, s-a apropiat un pic mai mult de animal, cu palma în față.

— Haide, totu-i bine.

— Chikondi, a zis Elena, răspicat și îngrijorată.

Și-a aplecat capul către ea, iar ochii îi erau înecați în lacrimi.

— Nu vreau să moară înfricoșat, a spus.

Elena și-a strâns buzele și a privit la podea. Era evident că nu era de acord, dar nu a mai insistat. În spatele nostru, Jack făcea ture, cu mâinile împreunate la ceafă.

Chikondi și-a închis ochii, ca să-și revină. Și-a retras palma și s-a sprijinit de perete, strângându-și picioarele sub el și încercând să se calmeze de dragul amândurora. Au stat așa preț de câteva minute, bărbatul îndurerat și extraterestrul înfricoșat. În cele din urmă, mișcările animalului au încetinit și, chiar dacă încă mai căuta să găsească o ieșire, strigătele sale și zgâriatul pe metal s-au estompat.

— Camera, a zis Chikondi.

Vocea îi era ștearsă și pierdută. A inspirat adânc și tremurat în timp ce a început să înregistreze.

— Specimenul este hexapod și atât blana, cât și forma corpului sunt ale unui Mamifer Aproximat. Totuși, nu seamănă cu nicio altă specie de MA

pe care am catalogat-o aici. Este nevoie de studii suplimentare, dar sunt de părere că este o nouă încrengătură.

Și-a lăsat capul să se rezeme de perete.

— Este un animal foarte frumos.

Au mai trecut câteva secunde bune.

— Stop filmare.

M-a privit prin geam.

— Ariadne, poți să îmi dai un set de examinare?

Am făcut-o. L-am lăsat în sertar, alături de aparatul pe care îl depozitase Elena: un pistol cu electroșocuri. Chikondi a ridicat mai întâi obiectul de la ea.

— Vrei să o fac eu? a întrebat Elena. Pot să mă echipez repede.

— Nu, a zis Chikondi, deși vocea lui spunea *da*. Ar trebui să o fac eu, e vina mea.

— Nu e vina ta, a spus Jack.

Elena nu a încercat să îl susțină.

La apropierea lui Chikondi, animalul a fugit, însă nu iute și nu departe. Păstra distanța, dar părea că începe să înțeleagă că nu e o amenințare. A rămas nemișcat într-un colț, întorcându-și chipul către el. S-a ridicat pe picioarele din spate, stând ca un suricat, cu structurile din jurul gurii unduind învolburat. Poate că îl mirosea. Încerca să își dea seama de el. Era imposibil de știut ce făcea. Să fi presupus că era curios ar fi fost o pură speculație.

Mie, însă, mi s-a părut că e curios.

— Îmi pare rău, au ieșit cu greu cuvintele lui Chikondi. Îmi pare rău.

Am privit prin fereastră cum Chikondi a ridicat pistolul. L-am privit cum poziționează nivelul de forță la unul care pe Pământ ar fi omorât un animal dublu ca dimensiune. A ridicat arma și a apăsat pe trăgaci.

Animalul a urlat. Era de așteptat un strigăt scurt – un strigăt involuntar al sfârșitului. Dar a continuat să urle și a început să se și zbată, un dans grotesc al fricii și agoniei. Nu a murit.

Așa că Chikondi a tras din nou.

Blana a început să scoată fum. Strigătul nu s-a oprit.

El a tras din nou.

Picioarele creaturii au fost cuprinse de spasme. Strigătul a continuat.

El a tras din nou.

Și totuși, strigătul nu a încetat. În ciuda salivei care îi curgea din gură, în ciuda blănii carbonizate și bășicilor de sub, nu a încetat să strige.

Jack și-a ferit privirea. Elena a înghițit cu greu.

Deja Chikondi tremura, cu pistolul atârnându-i în mână.

—Îmi pare rău, a plâns el. Te rog... te rog, doar...

A tras o a cincea oară. A urmat un scâncet, un frison.

În cele din urmă, animalul a murit.

Chikondi a aruncat arma și s-a împleticit în

partea opusă celei în care erau urmele pe care nu le-am putut niciodată șterge complet de pe podea. S-a lipit strâns de perete în timp ce a vomitat sacadat în cască.

Elena și-a închis ochii.

— Va trebui să trecem toate cutiile din nou prin decontaminare, a zis. Tot ce e aici și pe noi, desigur.

A oftat, apoi a reluat.

— O să scriu raportul.

— Nu, am spus.

Eram furioasă pe ea, din niciun alt motiv în afara faptului că aveam nevoie să fiu furioasă, iar ea era la modul pragmatic cea mai la îndemână persoană pe care să mă descarc.

— O să îl scriu eu.

Dimineața următoare, m-am trezit singură. Corpul îmi era înțepenit și frânt de la toată treaba sterilizării conținutului întregii cale și nu aveam niciun chef să scriu nimic, darămite să mă ridic din pat. Dar m-am ridicat. M-am dus la consola de comunicații. Am scris raportul. L-am trimis.

Am privit spre căsuța de mesaje. Peste textul dosarului de descărcări era cifra *44*, atrăgând atenția asupra tuturor pachetelor de mesaje pe care le ignoraserăm cu seninătate. După completarea rapoartelor, văzusem de sute de ori locul cifrei, un deranj nu foarte supărător în colțul ochiului. Nu îi mai acordam demult atenție. Era acolo de atâta timp, că

era doar zgomot de fundal, un element grafic. Dar în ziua aceea numărul mă țintuia acuzator. Vraja de pe Mirabilis fusese ruptă, iar vina se strecura prin crăpături.

M-a furnicat o idee abia schițată. *44*. Numărul mă deranja, din niciun motiv anume. M-am încruntat la ecran și într-un final am deschis dosarul.

Noutățile pentru Merian – martie 2162 scria pe ultimul fișier.

M-am încruntat și mai tare. Pe Pământ, data era 21 noiembrie 2162. Ținând cont de timpul necesar pentru ca mesajele să ajungă la Mirabilis și luând în considerare programul de expedieri de la OCA, ultimul pachet cu știri ar fi trebuit să fie trimis pe 1 noiembrie. De aceea mă deranjase numărul 44. Punând în balanță perioada petrecută pe această planetă, eram cu șapte pachete de mesaje mai puține.

Merian nu mai descărcase știri de șapte luni.

Dosarul de urgență nu avea niciun număr atașat – nu am fi ignorat niciodată un mesaj primit acolo –, dar l-am deschis oricum. Gol. La fel și dosarul cu actualizările misiunii. Gol. Nu era ceva neașteptat. Când am ajuns pe Mirabilis, Pământul abia primea confirmarea sosirii noastre pe Aecor. Însă luând în considerare lipsa din dosarul cu știri, și-a făcut loc o întrebare presantă: erau acele dosare pur și simplu goale... sau ceva crucial fusese pierdut în eter? Dacă știrile nu ajunseseră la noi, ce altceva mai putea să lipsească?

Câteva minute după ce am început să rulez programele de diagnostic, în cameră a intrat Elena.

— Ce nu-i bine? a întrebat.

I-am spus.

— Mă asigur că primim semnal.

Și pe chipul ei a început să se simtă îndoiala, dar nu îmi era adresată mie, ci problemei.

— Nu ai rulat diagnostice zilnice?

— Bineînțeles că am făcut-o, am spus, lucru care era parte din preocupare, în momentul de față.

Sistemul de comunicații nu afișase nicio eroare și, da, îl verificasem zilnic. O problemă care să fi apărut în ultimele douăzeci și patru de ore nu putea să explice cele șapte luni de mesaje lipsă.

Elena s-a uitat peste umărul meu în timp ce programul de diagnosticare își vedea de treabă, de parcă nu aș fi avut de gând să îi raportez în secunda următoare în care ar fi intervenit ceva. Că își dădea sau nu seama de implicație, pe mine tot m-a durut.

În sfârșit, a apărut pe ecran rezultatul final. Undă verde pe toate planurile.

În cameră a intrat Jack, cu părul ud de la ultimul său duș înainte de intrarea în torpoare.

— Care-i baiul?

I-am explicat. Nu i-a plăcut.

— Și dacă sunt greșite *diagnosticele*? a întrebat Elena. Ar putea fi vorba de o disfuncționalitate a aparatelor?

— E foarte puțin probabil, am spus. Am stat

toată săptămâna ca să fac verificări pre-lansare.

— Crezi că ar trebui să le mai facem o dată? a întrebat ea.

Nu era chiar o întrebare.

— Păi, stați un pic, a zis Jack, încruntându-se și el. Dacă nu avem nimic pentru că nu ne-au trimis nimic?

OCA era trup și suflet dedicat planurilor misiunilor. Dacă ar fi vrut să îți setezi diferit alarma menită să te trezească dimineața, primeai o actualizare a misiunii. Dacă ar fi vrut să îți schimbi pasta de dinți, primeai o actualizare a misiunii. Pachetele cu noutăți erau o parte planificată a comunicațiilor presupuse. Dacă ar fi vrut să oprească trimiterea lor, am fi primit o actualizare a misiunii. Însă nimic nu aterizase în acel dosar, nici măcar o dată.

— Hai să... a început Elena.

— Mda, am zis, deschizând pachetul cel mai recent, apoi am privit în jur în timp ce fișierul se dezarhiva. Unde-i Chikondi?

— Cred că încă mai e în cabină, a spus Jack.

M-am uitat la ceas. Era trecut de ora zece. Nu era tipic pentru Chikondi.

— N-ar trebui să îl chemăm?

Orice ar fi vrut să răspundă Jack s-a pierdut atunci când au început să ruleze imaginile video. Era un logo OCA și un angajat OCA într-un birou OCA... dar ceva era nelalocul lui.

— Salut, Lawki 6, a zis bărbatul de pe ecran.

Și-a dres vocea. Părea că nu se simte confortabil în fața unei camere.

— Sper că totul e bine la voi.

Ochii îi erau fixați într-o parte; citea de pe un prompter.

— Poți să dai mai tare? a întrebat Elena.

Am verificat volumul.

— E deja dat la maxim, am spus.

— Abia-l pot auzi.

Și eu eram de acord; calitatea sunetului era în cel mai bun caz mediocră. Am ascultat discursul bărbatului și, deși nu aveam nicio dovadă, eram convinsă că nu făcea parte din echipa de comunicații. Părea ceva încropit, genul de persoană care într-o sală de conferințe, după o pauză stânjenitoare, ar zice *Presupun că pot să o fac eu*. Am început să mai remarc și alte ciudățenii minore: textura ștearsă a steagului OCA, un colț mic ciobit pe perete, geaca groasă pe care omul o purta înăuntru. Ceva nu era în regulă.

Indiferent ce putea să fie, pachetul de știri nu a oferit nicio explicație. Tot ce am primit a fost un amestec amețitor de conflicte fără context, lideri politici ale căror nume nu le cunoșteam, toate dramele inutile pe care generațiile de mai târziu probabil că le vor fi uitat. Ai citit vreodată titlurile de pe un site străin de știri și să te simți complet pierdut? Asta era experiența prin care treceam noi, însă la o scală planetară. Intriga ne scăpa complet.

— Să fiți în siguranță acolo, a zis bărbatul cu un

fluturat straniu din mână. Mai vorbim luna viitoare.

Și asta a fost totul.

Noi trei am rămas tăcuți, cu sprâncenele și mai încruntate.

— Încearcă pe cel de dinainte, a cerut Jack.

Așa am făcut. Am privit împreună, iar când asta nu ne-a zis nimic am sărit cu zece luni înainte, ca să ne dăm seama dacă ne-ar ajuta cronologia. În cele din urmă, ni s-a alăturat și Chikondi, fără să comenteze nimic, dar atent la enigma de față. Câteva piese au început să își găsească locul. Doar ca să nască și mai multe întrebări.

OCA experimenta probleme de finanțare – măcar asta am realizat, deși pachetele cu noutăți încercau să ne ascundă cât mai bine situația. Nicăieri nu se menționa de unde venea lipsa de finanțare, însă contextul larg al istorisirilor prezentate nouă făcea să fie clar. Era un război. Era foamete. Deja când plecaserăm noi orașele erau mult prea aglomerate. E greu să îți îndrepți atenția la stele când pământul din jurul tău începe să se surpe. Și dacă atenția era dificil de îndreptat, era de la sine înțeles că și banii erau cu atât mai greu de găsit. Am privit cum hainele erau din ce în ce mai uzate. Și chipurile din fața noastră la fel. Dar în fiecare pachet primit spiritul discursului de încheiere era același: *Suntem mândri de voi. Să fiți în siguranță. Mai vorbim luna viitoare.*

Până ce, într-o nebuloasă zi de dinainte de aprilie 2162, s-au oprit. Pur și simplu s-au oprit.

Am rămas tăcuți, adunați în jurul monitorului. Ascultând toată ziua știrile, ne stricasem deja agenda de lansare, însă asta nu mai părea o prioritate așa de mare.

Jack a scuturat din cap. S-a ridicat. A făcut câțiva pași în gol.

— Unde sunt? a zis. Unde au dispărut?

Opera

Am stat în fața oglinzii mult mai mult decât cele două minute de data trecută. Soarele era masiv pe cerul de pe Opera, așa că nu aveam nevoie să sclipesc. Gravitația era la egalitate cu cea de pe Pământ, așa că nu aveam nevoie să fiu mai puternică. De fapt, multe pe Opera erau asemănătoare cu Pământul – dimensiunea, atmosfera, intervalele de temperatură. Pentru Opera nu aveam nevoie de nimic, așa că nu îmi fusese dat nimic. Darurile mele prețioase dispăruseră, nealimentate de plasturele de pe braț. Desigur, suplimentele contra radiațiilor și înghețului rămăseseră, însă, în afară de asta, eram... eu.

Privind în oglindă, nu eram prea mulțumită de consecințe. Eram cu aproape unsprezece ani mai în vârstă decât atunci când plecasem de pe Pământ. Nu e o perioadă lungă de timp, dar schimbările se petrecuseră aproape neobservate, distrasă fiind de diferențele mai dramatice ale somatoformării. Nu mă deranjau ridurile de pe frunte, însă nu îmi aminteam când apăruseră. În cei cinci ani petrecuți în torpoare, părul nu îmi crescuse chiar așa de mult, dar tunsul frecvent însemnase că nici nu îl văzusem crescut mai mult de un centimetru, poate. Acum, printre ciufurile de păr negru, erau clare fire dese încărunțite. Trupul îmi era mediu, sănătos, nimic

deosebit. Asta era o problemă. Fără sclipici, mă simțeam fadă; fără musculatură, plăpândă. În ochii mei, păream bolnavă, iar imaginea îmi făcea greață.

Am dat de colegii de echipaj acolo unde le urasem noapte bună, în camera de control, strânși în jurul monitorului de comunicații. În timp ce pluteam prin ușă, Jack a scuturat din cap, privindu-mă.

— Nimic, a zis.

— Nimic?

A scuturat din nou din cap.

— Ai rulat...

— Da, a zis Elena. Totu-i așa cum am lăsat. Verde peste tot.

Chikondi a plutit către un colț, cuprins de gânduri și cu privirea pierdută.

— N-au cum *să fi dispărut* pur și simplu, a zis.

— Nu, a căzut de acord și Jack. Chiar dacă li s-ar fi terminat complet fondurile, ne-ar fi spus. Ar fi spus, opa!, gata cu plata salariului, hai pa-pa și la revedere. Nu, ceva e-n neregulă. Ceva e foarte în neregulă.

— Mai verific o dată comunicațiile, am spus. Mai trec printr-o analiză a echipamentelor.

Instinctul îmi dicta că problema nu era de la noi, dar nu aveam cum să fim niciodată prea siguri.

— Și ce facem, a întrebat Chikondi, dacă nu auzim nimic?

— Ce am fost trimiși să facem, a zis Elena. Nu am primit actualizări urgente, așa că misiunea este încă

valabilă. Ne facem treaba aici, mergem pe Votum, ne facem și acolo treaba, mergem acasă și aflăm ce s-a petrecut.

M-am holbat la ea, iar implicația a ceea ce zicea a început să își facă simțită apăsarea. Din simțul meu intern al trecerii timpului, nu mai auzisem nimic de la OCA de șapte luni, lucru care, pentru minte, era o problemă descoperită cu o zi în urmă. Dar, desigur, nu așa stăteau lucrurile în realitate, luând în considerare timpul de tranzit. Nu mai auzisem nimic de la OCA de cinci ani și jumătate. Chikondi nu se întrebase ce facem *acum*, în absența contactului. Se întrebase despre absența *completă* a contactului. Absența oricărui fel de contact.

Îmi amintesc instructajul introductiv al misiunii referitor la Opera, avut la OCA Oceania. Sophie Thomas, una dintre persoanele mele preferate din echipa de știință planetară, a condus prezentarea din acea zi, cu șarmul ei energizant obișnuit.

— Asta de-aici o să fie o teslă-n coaie, a zis ea jovial. Suprafața planetei este aproape în întregime oceanică.

— Apă oceanică? a întrebat Elena, luându-și notițe pe o tabletă.

— Da, a zis Sophie. Nu trebuie să vă faceți griji că vi s-ar uda ghetele, dar nici n-o să găsiți o zonă prea bună de aterizat.

Pe ecranul din spatele ei a apărut o hartă.

— Sunt patru insule mici, iar activitatea voastră de cercetare se va limita la aceste arii, plus cât de departe pot să zboare dronele în timpul zilei.

— Patru insule, a repetat Chikondi. Pe întreaga planetă.

— Corect.

— Când spui *mici*, a zis Jack, ce-nseamnă, adică e loc pentru un mic sat de pescari, șarmant, dar fără prea mult spațiu de întins masa, sau niște stânci minunate?

— Niște stânci minunate, a clarificat Sophie. O să puteți ieși la o plimbare scurtă, dar cam atât.

Elena și-a rotit stilus-ul în timp ce procesa informația.

— Asta *da* teslă-n coaie.

În camera de control, privind la imaginile de satelit ale planetei de sub noi, situația era mult mai puțin simpatică. Nimeni nu a glumit. Mă îndoiam că Sophie Thomas ar fi reacționat altfel, pentru că i-ar fi înghețat orice zâmbet pusă fiind în fața celor două mari probleme descoperite de sateliții cub.

Prima problemă: nu găsiseră decât trei insule. Cea pe care programasem prima aterizare dispăruse.

— Ar fi avut cum să greșească oamenii noștri de acasă? am întrebat.

M-aș fi mirat, însă ca om de știință trebuie să iei în considerare toate posibilitățile.

— Nu, a zis Jack. Am trecut împreună cu ei peste hărțile de aterizare.

— Cu toții am făcut-o, a spus Elena. Ar trebui să fie ceva chiar *acolo*.

Și a arătat la un punct de pe ecran.

— Hărțile au fost compuse acum patruzeci de ani, am zis. Ceva cu siguranță s-a întâmplat. Vreo activitate vulcanică, poate?

— Poate, a spus Jack, sau impactul unui meteorit. Asta ar putea explica.

— Ar putea fi creșterea nivelului mării, a intervenit Elena. Planeta ar putea trece printr-un fel de schimbare climatică.

— Asta s-ar potrivi cu un impact, a zis Jack.

— Sau cu o grămadă de alte lucruri, a gesticulat ea în gol deasupra hărții. Nu avem niciun fel de date. Nu există cratere vizibile. E doar... apă.

— În regulă, am zis, o să rezolvăm mai târziu misterul ăsta. Putem să punem sateliții cub la treabă. Pe moment... protocolul pentru vreme rea?

Protocolul pentru vreme rea e un fel fițos de a spune că graficul OCA de aterizare reprezintă doar un ghid, nu ceva obligatoriu. Sunt conștienți că informațiile lor se vor fi învechit la momentul sosirii noastre și că avem autonomie privind modificările necesare, sub orice aspect. Dacă dintr-un motiv nu este posibilă aterizarea într-o anumită zonă, avem libertatea de a improviza.

— Că veni vorba, a zis Jack.

A răsucit monitorul cu harta de la sateliți în așa fel încât să vedem celelalte trei insule. Doar că nu

prea puteam să le distingem din cauză că mai exista o a doua problemă: marea majoritate a Opera era sugrumată de nori turbați de furtună. Descărcări de fulgere și turbioane gri ale unor uragane erau vizibile peste tot. Un exemplu de manual pentru ce ar putea să reprezinte *vreme rea*. Desigur, văzusem pe hublou norii de furtună, dar nu înțelesesem magnitudinea globală cu care aveam de-a face.

Elena s-a concentrat pe traiectoria norilor, rămânând perplexă. Meteorologul din ea era fascinat. Astronautul care avea nevoie să așeze nava undeva era îngrijorat.

— Dacă ne trec într-o orbită geostaționară pentru câteva zile? am zis. Putem să adunăm mai multe date de la sateliți, putem să vedem dacă se mai retrag furtunile și așa avem cum să luăm o decizie informată.

— De acord, a spus Elena.

Jack era nerăbdător să aterizeze, însă a încuviințat:

— Da, asta-ar fi cel mai înțelept.

Mi-am întors capul.

— Chikondi? Consens?

Chikondi s-a desprins cu greu din cine știe ce treabă făcea.

— Sigur. E în regulă.

Timp de zece zile, am așteptat și am vegheat.

Furtunile nu s-au domolit.

Insula noastră nu a reapărut.

Dosarul nostru de comunicații a rămas gol.

— Pierdem timpul, a zis Jack. Nu descoperim nimic nou ce n-ar găsi și o sondă.

— Ansamblurile astea de furtuni o să țină săptămâni, a spus Elena, deja având culese date solide. Iar vitezele vântului...

— E ceva ce știm deja. Putem și noi să punem cifrele cap la cap.

— Nu e o aterizare a unui amărât de rover împachetat în airbag-uri. Vorbim de corpuri umane.

— Mda, corpul *meu* uman, sunt conștient. Nu ajută la nimic să frecăm menta pe-aici pe sus.

— Nu ajută la nimic nici să ne facem terci acolo jos.

— Aveți de gând să vă opriți? am zis eu obosită.

Jack și-a împreunat mâinile la ceafă și a oftat, privind harta. Dintr-o dată, s-a schimbat la față.

— Ce e? am întrebat.

— Ce ziceți despre apa joasă? a spus și a arătat către o regiune a planetei din emisfera nordică. Fâșia asta întreagă de aici. Radarul spune că apa are... cât? Între unu și doi metri adâncime?

Elena l-a privit chiorâș.

— Vrei să aterizăm în apă?

— Spun că *am putea* să aterizăm pe stânca *de sub* o cantitate mică de apă. Uite. Vremea nu e așa de rea acolo.

— Tot e rea.

— Dar nu *atât* de rea. Putem să aterizăm pe vântul ăla. Și cel mai rău e aici, nu? a zis și a făcut furios

pe hartă un cerc cu degetele. Așa am sta departe de pericol.

— Nu, s-a împotrivit Elena. Am putea să așezăm corpul principal de navă în apă puțin adâncă, am putea să o ancorăm de stâncă, dar nu am putea să deschidem modulele gonflabile. Nu au podea solidă, nimic nu ar sta locului.

— Am putea să aranjăm aici o parte din echipamente. Atâta tot că nu vom aduce mostre înăuntru.

— Nu mă refer la laboratoare, ci la seră.

— Corect, a spus Jack, dar nu zic să stăm foarte mult în apa joasă. Doar până ce se deschide una dintre celelalte poziții. Tu ai zis că furtunile o să dureze săptămâni. Deci stăm câteva săptămâni fără să ne mâncăm legumele. Ca în copilăria mea.

— Și în viața ta de adult, am adăugat.

Mi-a făcut scurt din ochi.

— O să supraviețuim.

— Cum facem totuși cu trapa de la sas? a zis Elena.

— Ce-i cu ea? a spus el.

— Doi metri înălțime la flux, estimativ. Asta înseamnă că nu putem să ieșim afară în tot acest timp.

— Putem să găsim o cale. Muncă de teren la reflux, muncă de laborator la fluxul maxim.

— Muncă *parțială* de laborator. N-o să ai un laborator complet.

Jack a mârâit frustrat:

— Să-mi fut una, poți *te rog* să te concentrezi pe

ce am putea face? Când situația o cere, avem voie să flexibilizăm protocolul, a zis și a arătat cu ambele mâini spre hartă. Asta e o situație *proastă*. Încerc să scot ce se poate mai bine din ea. Cealaltă opțiune pe care o avem e să stăm la infinit pe orbită, ceea ce ar însemna o irosire infinită de timp. Sau am putea să mergem de pe acum pe Votum, ceea ce ar putea fi o pierdere *colosală* de timp.

Elena a oftat prelung și s-a uitat la mine.

— Cum stăm cu propulsia? a întrebat.

Mă gândisem deja la asta, în detaliu.

— Ar trebui să fim bine, am spus. Motoarele sunt proiectate să reziste la apă.

— Sunt proiectate pentru ploaie și zăpadă, a zis ea, nu să stea într-o piscină săptămâni la rând.

— Realizez asta. Și, desigur, nu au fost testate pentru așa ceva... însă cred că am fi bine. Chiar cred. Putem să izolăm automat duzele motoarelor, imediat ce se răcesc.

Elena s-a uitat mult timp la hartă. Vedeam cum analizează mental munca herculeană ce rezulta din schimbarea planului.

— Avem nevoie de patru pentru consens, a concluzionat.

Mi-a lăsat impresia unui *da* din partea ei, spus aproape cu voce tare.

— Încă mai moțăie? a întrebat Jack.

— Așa cred, am zis și m-am desprins de perete, lansându-mă către puntea cabinelor. Mă duc să-l iau.

Am aterizat noaptea. Nu puteam vedea nimic pe ferestre, însă huruitul de afară spunea multe. Am auzit vântul biciuind de-a lungul fuzelajului. Am auzit plescăitul apei dislocate. Am auzit ploaia răpăind ca niște degete neliniștite. Nu era o furtună de duzină, de stat-sub-plapumă-și-citit-o-carte. Era o vreme bicisnică.

Să te fi aventurat într-un peisaj de nepătruns, chiar și cu lămpile de pe căști și cu lanternele mobile, ar fi fost o idee nebunească, așa că am petrecut orele nopții încropind un laborator șubred. Rezultatul final a fost dezordonat și vag agasant, însă era menit doar câtorva săptămâni, ne-am zis. Niște săptămâni în care ne puteam descurca cu harababura.

În cabina mea, am tras un pui de somn câteva ore, înainte de zori. Nu lumina dimineții a fost cea care m-a trezit. A fost un sunet. Un sunet de târșâit. Un sunet de aspirație.

M-am ridicat și am privit în jur. Pe partea exterioară a hubloului era lipit un animal, de dimensiunea (și, într-o mai mică măsură, forma) aproximativă a unei mingi de rugby, cu pielea abrazivă ca o protuberanță flască de culoare gri. Prima mea impresie a fost cea a unui limax, dar nu se prea potrivea pentru că pântecul nu îi era un picior mare și nu cu asta stătea agățat. Punctul lui de aspirare era gura, un orificiu oval înconjurat de franjuri cu mustăți zbârlite. Înăuntru puteam vedea structuri ascuțite stând în așteptare. Avea și membre – douăsprezece picioare

firave. Animalul nu părea că-și folosește picioarele ca suport pentru corp, ci mai degrabă ca să își împingă înainte gura ancoră.

Încercam să găsesc un unghi mai bun atunci când animalul și-a ridicat ciotul de coadă. Pe lateral s-au deschis două șiruri de găuri, și de acolo ieșea sunetul înfiorător. Sunt sigură că pentru urechile sale – sau orice alți receptori o fi având – sunetul acela era normal. Pentru mine, era ceva între metal hârșâit și un cal care trage să moară. Am fost învățată să fie obiectivă, ca om de știință, dar nu pot să neg faptul că sunt și un animal cu propriile mele instincte. Totul legat de acel sunet îmi spunea să fug.

Sunetul nu îmi era menit mie. Nu era o amenințare; era o chemare. Doi alți ne-limacși și-au trosnit pe geam gurile vâscoase, invitați de chemarea primului.

Picioarele mele încă mai erau nesigure după o săptămână și jumătate de microgravitație, însă am alergat oricum pe hol, intrând în cabina lui Chikondi, fără să bat la ușă.

— E un..., am început eu, dar nu mai era nevoie să explic, deoarece Chikondi observa o priveliște foarte asemănătoare, pe propria fereastră.

Privea intens creaturile, luând notițe pe tableta din poală. M-am așezat lângă el, pe saltea, și am privit cum acele chestii mici și stranii se împing pe panoul de geam gros, lăsând în urma lor o dâră cleioasă. Chikondi și cu mine priveam împreună

noua specie într-o liniște prietenoasă, de parcă am mai fi făcut-o de nenumărate ori înainte. Pentru o clipă, m-am gândit că totul o să fie în regulă.

Animalele nu se limitaseră la ferestrele cabinelor noastre. Puteam auzi altele târându-se zgomotos de-a lungul fuzelajului, iar în decurs de o oră fiecare geam de pe *Merian* avea cel puțin una dintre creaturi fofilându-se cu urări de bun-venit oribile. După două ore, abia mai puteai vedea lumea de dincolo de ele.

În raportul nostru oficial, le-am poreclit *Fortisostium horribilis*, însă Jack le-a spus șobolani.

— De ce șobolani? l-am întrebat.

— Pentru că urăsc șobolanii.

A privit feroce geamul camerei sasului, aproape înecată într-un gri opac. În niciun caz nu aveam cum să ieșim pe-afară cu atât de multe creaturi acoperind trapa, nu fără să riscăm blocarea, cu trupurile lor, a mecanismului ușii și dând astfel ocazia altora să intre. Una sau două am fi putut să alungăm. Atât de multe nu ar fi însemnat altceva decât să o căutăm cu lumânarea.

— Doar ne verifică, a zis Chikondi. Au voie să ne observe. Noi suntem cei care le-am intrat în casă.

Dar șobolanilor nu prea le păsa deloc de noi. Era dificil de observat care le erau simțurile, pentru că nu aveau organe de vedere evidente, însă mișcările noastre înăuntrul navei nu îi deranjau cu nimic. Eram parte din peisaj, atâta tot.

Elena s-a încruntat.

— Ar putea să strice carena dacă o mai țin mult așa.

— Carena-i solidă, am zis. În plus, nu o mestecă. Probabil că suntem în regulă.

Ea m-a privit.

— „Probabil" lasă mult loc pentru erori.

— Hei, plecați de-aici! a strigat Jack la șobolani.

Se dusese în camera de presurizare și până la ușa exterioară. A privit șobolanii, enervat de prezența lor. Apoi a ridicat un pumn și a bătut de trei ori în ușă, în succesiune rapidă. Șobolanii s-au speriat de el, unii începând să se împrăștie, alții înghețând pe loc. Pentru Jack era o încurajare.

— Da, da, plecați de-aici!

A bătut din nou în ușă. Asta a dus la o nouă împrăștiere, dar mai puțină ca înainte. Spre consternarea lui Jack, alți șobolanii au venit să ocupe spațiul rămas liber, nedescumpăniți de bărbatul nervos care le spunea să își ia tălpășița.

— Trebuie să așteptăm, a zis Chikondi.

S-a așezat pe jos și a început să schițeze pe tabletă. Activitatea nu îl anima, contrar obiceiului. Își făcea treaba, însă părea mai degrabă o acțiune mecanică decât entuziasm adevărat.

— Mă duc să văd încă o dată datele furtunii, mi-a spus Elena. Ai putea să verifici comunicațiile?

— Am făcut-o deja.

— Aha, a spus, apoi a reflectat un moment,

evident trecând în minte punctele principale dintr-o listă invizibilă. Dar sistemele de menținere a vieții?

— Aveam de gând să fac asta mai târziu, însă pot s-o fac acum, dacă preferi.

— Dacă nu te deranjează, da, a spus.

Nu mi-a oferit nicio explicație de ce. Nu ar fi trebuit să conteze pentru Elena dacă îmi făceam verificările acum sau peste trei ore, și totuși, clar, era ceva ce-o enerva. Dacă puteam măcar să o liniștesc, atunci îmi era ușor să-mi schimb programul. Unii dintre noi aveau nevoie de o pauză binemeritată.

Am plecat către punțile superioare, lăsând pe Chikondi să deseneze din memorie și pe Jack să bată în ușă.

Șobolanii nu au plecat nici noaptea, nici la răsărit, nici în ziua următoare. Fuzelajul era învelit de corpurile și de scuipatul lor, combinația blocând efectiv soarele. Am reușit să privim pe furiș afară doar atunci când șobolanii s-au răsucit într-un fel care să lase neintenționat o gaură la o fereastră, iar unul dintre noi a fost pe fază ca să vadă. Apa era în mare parte fără trăsături anume, însă câteva stânci ieșeau în evidență – pilaștri abrupți ridicați în relief de pe fundul mării, ca niște stalagmite. Jack și cu mine am început să purtăm binocluri la gât în speranța unei noi breșe și, în cele din urmă, am putut să vedem că stâncile erau și ele acoperite cu o manta groasă de

șobolani. În linii mari, nava noastră spațială conică trebuie să li se fi părut familiară: o chestie înaltă pe care te poți cățăra și de care te poți agăța.

— Oare să fie comportament de împerechere? a presupus Jack.

— Ar putea, a zis Chikondi.

— Sau vreun alt fel de treabă sezonieră, am adăugat. Termometrele de exterior spun că e destul de frig afară, așa că s-ar putea să facă asta doar ca să iasă din apă.

Chikondi a remarcat o pereche înghiontindu-se pentru spațiu, cu gurile încă apucând ferm de sticla hubloului.

— Ori poate că-i doar o zi normală. Poate că asta fac ei de obicei și nu o să aflăm niciodată de ce.

După alte două zile de holbat la pântece solzoase, am început să punem în discuție dacă nu ar fi bine să decolăm și să căutăm un alt loc de aterizare. Dar am fi omorât șobolani, știam, și nimeni nu-și dorea asta. Ținând totuși cont de numerele pe care le vedeam afară, era foarte improbabil să vătămăm pe termen lung populația generală.

Decizia a luat-o Opera în locul nostru. Fenomenul atmosferic care fusese, prin noroc, atât de îndepărtat a cotit brusc înspre sud, iar vântul s-a întețit până la viteze periculoase pentru decolare. Apele joase s-au umflat și s-au înfoiat. Pe fereastră, ploaia șfichiuia ca un ropot de săgeți de foc. Nu puteam pleca nicăieri.

Șobolanii s-au ținut tare de noi, portul lor adăpostit în timp de furtună. Nici ei nu plecau nicăieri.

Când eram copil, îmi era frică de întuneric. Eram convinsă că ochi haini mă urmăresc din toate colțurile, brațe tremurânde încercând să mă tragă în vidul de sub patul meu. *Doar îți imaginezi*, îmi zicea mama mea. *Spune-i imaginației tale să se ducă, în schimb, undeva frumos*. Așa că atunci când luminile se stingeau și ușa se închidea și tot ce puteam auzi era respirația mea înfricoșată, mă întrebam: *Unde ai vrea să te duci?* Răspunsul se schimba în funcție de perioade, în funcție de vârstă și de plăsmuirile de moment. Uneori era o căsuță în copac într-o poiană liniștită, conținutul căreia devenea din ce în ce mai elaborat cu fiecare noapte în care mă lipeam de interiorul ei. Sau era o navă de pirați, cu mine pe post de căpitan temut străbătând ghidat de sirene drumul către comori nebănuite. Alteori construiam pe eșafodajul altcuiva, rememorând cele mai bune fragmente din povești citite sau jocuri jucate, retrăind scenele în care credeam că m-aș fi descurcat mai bine. Întrebarea era bine pusă, pentru că, ani la rând, doar așa reușeam să adorm, încolăcită în plasa țesută de propria mea minte.

Nu am putut să dorm în apele joase de pe Opera. Dacă ar fi fost doar furtuna, aș fi putut să mă acomodez. Vântul șuiera ca un motor, însă tumultul

era constant, sigur. Șobolanii, pe de altă parte... Dumnezeule, șobolanii! Nu îi puteam reduce la tăcere, oricât aș fi încercat. Creierul uman este condiționat de strigătul de *pericol* care se naște la sunetele unor animale necunoscute, deschizând baierele unui șuvoi de adrenalină astfel încât să te țină treaz în fața fieștecărei neplăceri preistorice gata să te muște de degetele de la picioare sau să îți strice rezervele de grâne ori să îți fure bebelușii în noapte. Nu conta că șobolanii se aflau de partea cealaltă a peretelui. Nu conta că erau doar *adiacenți*, nu înăuntrul spațiului meu. Sunetele produse de ei erau impredictibile, iar creierul meu reacționa ca atare. Să îmi pun pătura peste urechi m-a ajutat la a-mi înfunda tropăitul lor neregulat, dar nimic nu le putea îneca țipetele, pe care le lansau la fiecare oră, jumătate de oră sau câteva minute de la cea mai recentă serenadă, smulgându-mă din jumătățile de vise în care reușeam cu greu să mă afund și reîntorcându-mă pe tărâmul mizer al cearcănelor.

Intenționat, am început să-mi pun întrebarea care îmi fusese călăuză în adâncile nopți din copilărie: *Unde ai vrea să te duci?*

Mirabilis, am răspuns. *Vreau să mă duc înapoi pe Mirabilis.*

Am evocat forțat amintirile cu acea lume luxuriantă, însă ele deveneau dulce-amărui. Știam că zâmbetele se vor șterge și aventurile se vor termina. Toate zilele de pe Mirabilis au condus la

Opera. Să le privesc însemna să privesc înapoi calea care a dus la urlete și zgârieturi și nopți nedormite. Râvna de a depăna o vreme de mult apusă era aproape mai rea decât frica.

Dacă sunetele șobolanilor erau haos, sunetele Elenei erau ceas. Nu trebuia să fiu pe aceeași punte cu ea ca să știu ce face.

Își părăsea cabina în jur de ora 6 dimineața.

Făcea un diagnostic complet al sistemelor.

Verifica fișierele de comunicații, deși nu erau notificări noi.

Verifica sasul, să vadă dacă nu ne-au făcut șobolanii vreo breșă.

Trecea peste datele meteorologice de la sateliții cub. Le studia cu o concentrare meticuloasă, apoi își actualiza previziunile.

Făcea exerciții fizice timp de o oră. Ridicare de greutăți, aparat de vâslit, bandă de alergare.

Făcea duș, zece minute.

Lucra la proiecte. Uneori, trecea din nou prin vechile ei rapoarte, rescriind pasaje la care se gândise mai bine, după care le rescria încă o dată. Sau se ducea în cală și verifica obsesiv inventarul. Sau nu aveam nici cea mai vagă idee ce făcea, pentru că nu voia să explice.

M-am trezit într-o dimineață că-mi ciocăne la ușa cabinei. Ciocănitul lui Jack e melodios, asta dacă ciocăne, și niciodată nu așteaptă răspuns. Al

lui Chikondi e o percuție politicoasă, poate prea înceată. Bătaia Elenei e compusă din trei lovituri clare, tari și neșovăielnice. După ce le-am auzit, am aruncat un ochi la ceas. 05:36. De când verificasem ultima dată, reușisem patruzeci și trei de minute de somn. M-am ridicat și m-am frecat la față.

— Mda, am strigat.

— Hei, a rostit ea în timp ce intra, cu o blândețe în voce pe care nu o mai percepusem de ceva vreme și care m-a liniștit. Scuze că te trezesc.

— E OK, am zis. Care-i treaba?

— Pot să mai aștept, a spus.

— M-am trezit deja.

Și-a înfipt mâinile în buzunare și s-a sprijinit de tocul ușii.

— Mă gândeam să fac o inspecție a aparatelor.

— OK, am zis. La care sistem?

— La toate, a spus.

Am clipit.

— La toate.

— Știu, e mult de muncă.

Puțin spus. O inspecție tehnică de sistem completă, exactă și ca la carte dura zile.

— Dar, continuă ea, stăm în apă de trei săptămâni, iar lucrurile alea...

Ca la semnal, a erupt un cor de țipete ascuțite. Ne-am acoperit urechile și am așteptat să se termine.

— Chestiile alea de acolo fac cine Dumnezeu știe ce.

Nimic din asta nu putea afecta echipamentele interne, însă știam că și ea știa.

— Avem undă verde pe toate palierele, am zis. Ai remarcat vreo disfuncționalitate? Ceva suspect?

— Nu. Doar că... a spus, apoi s-a oprit și părea agitată, pe muchie de cuțit. Doar că sunt de părere că nu are ce să strice să verificăm. Mai bine să fim siguri decât să ne pară rău.

Mi-am frecat fața din nou. Tâmplele îmi zvâcneau. Ochii aveau junghii. Mă simțeam beată, și nu în sensul bun. Ițele gândurilor se înșirau despletit, evaporându-se înainte să se poată lega.

— OK, am zis. Desigur, putem s-o facem.

Ne-am uitat una la alta. Eu am completat:

— Te referi acum?

Și-a ridicat palmele.

— Când ți se pare că ești gata. Știu că e o pacoste.

Pe chipul ei se așternuse un alt răspuns. *Da*, zicea. *Chiar acum*.

M-am îmbrăcat și ne-am dus la muncă.

— OK, hai să facem o-ncercare, a spus Jack.

M-am așezat în scaunul de pilotaj, cu panoul de control aprins și gata pentru comenzi. La sugestia lui Jack, am modificat secvența de lansare ca să ne permită să turăm motoarele fără să ne ridicăm. Ar hurui un pic, suficient de tare și fără să formeze propulsie. Un huruit era tot ce căutam. Doream să speriem șobolanii. Vântul încă ne mai împiedica să

decolăm, dar am fi putut ieși pe-afară. Iar dacă *asta* nu ar fi fost sigur, măcar am fi scăpat de șobolani, chiar și numai pentru o scurtă perioadă de timp. Să putem să dormim neîntrerupt suna a victorie măreață.

Am deschis comunicațiile:

— Începe testul de motor, am spus.

Am apăsat butoanele aferente. Afară, motoarele au huruit sănătos. La auzul sunetului, o parte pavloviană din mine a reacționat, din reflex, cu încântare; i-am readus aminte că nu plecam nicăieri.

S-a auzit un al doilea sunet. La o fracțiune de secundă după ce motoarele au pornit, fiecare șobolan de pe fuzelaj a început să țipe alarmat.

— Isuse! a zis Jack, trântindu-și palmele peste urechi.

Zarva m-a făcut să îmi închid ochii, dar m-am forțat să-i deschid ca să privesc pe fereastră. După standardele lor, șobolanii răcneau, găurile vocale din laterale sforțându-se cât de larg puteau. Însă am mai realizat ceva, ceva ce mi-a făcut să mi se întoarcă stomacul. Vâscozitatea din gurile lor s-a modificat. Se agățau și mai bine. În fața primejdiei, se țineau tare.

— Mai lasă un minut, a strigat Jack.

— Nu funcționează, am strigat înapoi.

— Doar încă un minut.

Am stat alte câteva clipe în zgomotul acela, o armonie infernală de metal zgâriat și animale îngrozite

înfigându-și ghearele direct în dinții mei, în trunchiul meu. M-am uitat la datele de pe afișaj. M-am uitat la nenorocitele de ființe încăpățânate agățate de geam. Am oprit motoarele.

Șobolanilor le-a fost nevoie de mai multe minute ca să se calmeze.

— Rahat, a spus Jack, ștergându-se pe sprâncene atunci când se liniștiseră.

Am lăsat pleoapele să-mi cadă grele, savurând relativa pace. Furtuna încă mai urla, dar nu aveam ce să-i fac.

— Pare logic, din ce cunoaștem până acum despre ele, am concluzionat. Dacă au evoluat alături de furtuni ca aceasta și dacă răspunsul la condițiile meteorologice e de a căuta o stâncă și se stea agățate acolo, atunci poate că... poate că interpretează zgomotul și huruitul ca o modificare în rău a vremii.

— Își dublează eforturile, asta vrei să spui.

— Posibil.

Jack a scuturat din cap.

— A fost o idee idioată, a zis. N-ar fi trebuit să o sugerez de la bun început.

— Nu a fost, am spus eu. A trebuit să o facem ca să aflăm că nu funcționează.

El a mai scuturat încă o dată din cap.

— Idioată, a repetat.

A coborât pe scară fără să mai scoată niciun cuvânt.

Ușa cabinei lui Chikondi era închisă, așa că am ciocănit.

— Intră, a zis el.

Stătea pe pat, cu picioarele încrucișate, privind prin hublou la șobolani. Tableta lui era așezată pe podea, alături, oprită.

— De ce ai luminile stinse? am întrebat.

Era după-amiază.

— Am încercat să văd câtă lumină intră, a zis. Câtă e.

Nu era prea multă. Puteai vedea un pic, strălucind fad printre picăturile de apă care nu conteneau și printre golurile dintre siluete. Efectul era un vitraliu răsucit, într-un fel macabru.

M-am pus lângă el pe pat, în tăcere, privind zbuciumul șobolanilor. Am aruncat un ochi înspre Chikondi, amintindu-mi de vremea în care era un novice cu chip de copil și cu un milion de idei. Mă întrebam ce ar zice acel copil despre bărbatul deșirat și serios, meditând în întuneric la lucruri grele. Mă întrebam ce ar zice despre mine.

M-am întins și mi-am trecut ușor dosul palmei peste obrazul lui.

— Nu ți-ar strica un bărbierit, am zis.

A râs înfundat.

— Probabil că da.

Am rămas din nou în tăcere.

— Scuipă tot, indiferent ce-i.

Chikondi a răsuflat apăsat.

— Crezi că e corect din partea noastră să ne aflăm aici?

— Elaborează.

A arătat cu bărbia înspre șobolani.

— Ne enervează pentru că ne stau în cale. Dar ei sunt în largul lor. Asta e nișa lor, nu a noastră.

— Speciile migrează, am spus. Cea mai mare parte din istoria evoluției poate fi rezumată la ciocniri întâmplătoare între specii care nu și-au mai intersectat anterior pașii.

— Noi nu migrăm, ci ne băgăm nasul. Nu ne aflăm aici pentru că avem nevoie de mâncare sau de teritoriu. Suntem aici pentru că așa vrem. Căutăm pe sub bolovani pentru că suntem curioși.

— Mereu ai fost genul de persoană care să caute pe după bolovani.

— Da, și-mi *place*. Însă animalelor de acolo, nu. Să zicem că sunt niște viermi sub piatră. Viermii urăsc lumina soarelui. Le face rău. E corect față de viermi să le provoci durere doar ca să știi mai multe despre ei?

— Mereu pui bolovanul la loc. Mereu *punem* bolovanul la loc.

— Tot reușim să provocăm traume înainte să o facem. E un troc cinstit, durerea lor contra cunoaștere?

— Dacă acea cunoaștere presupune să fim după aceea capabili să ne comportăm egal cu marea masă a populației speciei respective? Că ne putem

modifica comportamentul și practicile în așa fel încât întregul ecosistem, inclusiv viermii, să nu fie vătămați în viitor? Da, cred că e un troc cât se poate de cinstit. Un sacrificiu din partea unui individ sau câtorva pentru a beneficia cei mulți.

— Îl poți numi sacrificiu doar dacă este consensual. Nimeni nu a întrebat viermii de sub piatră ce părere au de întreaga chestie.

— Dacă nu vătămăm câțiva viermi, nu avem de unde să știm că viermii *pot fi* vătămați. Ar fi un curs cu un potențial de distrugere mult mai amplu.

— Așa crezi?

— Tu nu?

S-a gândit în liniște.

— Probabil că da, a spus în cele din urmă. Dar în momentul ăsta nu știu ce să zic.

L-am privit cum se uită la șobolani.

— Ce aștepți cu cea mai mare nerăbdare după ce te întorci acasă?

A clipit nedumerit.

— Ăăă?

— Care e primul loc în care ai vrea să te duci după ce ieșim acasă din carantină?

Îl debusolasem și era evident cum era prins pe picior greșit.

— O cafenea, a spus.

— Aha. Vreo cafenea anume?

— Nu. Nu-mi pasă care, a zis și s-a uitat la mine, care încă mai așteptam să detalieze. De genul care

arată de parcă s-ar fi curățat garajul bunicii și au înghesuit pe pereți tot ce au găsit acolo. Scaune confortabile. Muzică bună, dar nu prea tare. Vreau o băutură rece și un desert care să arate ridicol și mai vreau să stau într-un colț și să citesc o carte și să ascult conversații pe care nu le înțeleg între oameni pe care nu-i știu.

Am recunoscut imediat atracția unei astfel de imagini și nu m-am simțit deloc ofensată.

— Ce gen de carte?

— Ăăă... nu știu.

— Bineînțeles că știi. Hai.

S-a gândit. Un mic zâmbet i s-a născut în colțul buzelor.

— Ceva cu un jaf.

Am râs.

— De când până când ești tu amator de cărți cu jafuri?

A ridicat din umeri.

— Nu sunt. Doar că ăsta mi se pare genul de carte pe care l-ai citi într-o cafenea în timp ce mănânci desert.

— OK, am zis. Și unde se află cafeneaua asta? În Lusaka sau lângă campus sau undeva unde nu ai mai fost?

— Nu prea-mi pasă. Cafenelele sunt toate cam la fel indiferent unde te duci.

— Eu aș...

Răspunsul meu a fost întrerupt de țipătul unui

șobolan. Chikondi și cu mine am sărit în picioare. Sunetul s-a stins în câteva secunde, însă pe Chikondi încă îl mai marca. M-am uitat în jos la cearșaf și am văzut că îl strângea între degete, de parcă ar fi fost în pericol să cadă. Noaptea trecută, avusesem parte de patru ore întregi de somn; el câte oare reușise?

I-am luat mâna încleștată într-a mea. S-a relaxat, doar o idee.

Unde ai vrea să te duci?

Acasă, m-am gândit. Însă unde era, acum? Timp de ani de zile, *Merian* ocupase această poziție, dar nu se mai simțea ca un „acasă“, ci doar o mașinărie în burta cărei eram captivi. Aș fi vrut să fiu în apartamentul părinților mei, cel în care crescusem? Altcineva era acum proprietar, desigur, dacă nu cumva fusese dărâmat. Cel din urmă era scenariul cel mai probabil, am conchis. Mi-am imaginat pereții camerei mele din copilărie, pe vremea aceea o adevărată fortăreață robustă și imuabilă. Mi-am imaginat cum sunt distruși de utilaje de construcție, tencuiala veselă făcând loc lemnului natur și cuielor îndoite și izolației obosite, un spațiu într-un spațiu, o dimensiune nepermanentă în locul care fusese un refugiu etern.

O nouă casă, atunci. M-am forțat să concep ideea, în ciuda durerii de cap care nu voia să mă lase, un rezultat atât al zgomotului constant, cât și

al malnutriției crescânde. Ce fel de locuință mi-aș dori? Un apartament de oraș? O casă la țară? Mi-aș dori un loc numai al meu, un loc unde să prind rădăcini și să mă așez, ori aș fi mulțumită să închiriez camere deja mobilate, sărind din țară în țară după chef sau oportunități?

Șobolanii țipau. Tunetele bubuiau. Valurile întețite plesneau carena. Am renunțat la întrebări. Nu mă puteam refugia în viitor. Prezentul era prea violent.

Te rog, lasă-mă să dorm, m-am gândit. Era o implorare jalnică, adresată nimănui în particular, dar nu mai puțin venită din adâncul inimii mele. *Te rog, te rog, lasă-mă să dorm.*

Nu am reușit.

Elena și-a ițit capul de după măruntaiele sistemului de filtrare a apei, cu o cheie fixă în mână și purtând mănuși.

— Crezi că ar avea cum să treacă de fuzelaj? a întrebat.

Am clipit iute, lăsându-mi lanterna în jos.

— Fuzelajul care poate să reziste la micrometeoriți care izbesc la jumătate din viteza luminii?

— Un impact solitar e diferit de ceva care zgârie toată ziua, zi de zi. Ar putea să erodeze bordajul?

— Nu, am zis, dar nu mai eram așa de convinsă.

Ar fi putut, oare? Ideea părea ridicolă.

...Dar *ar putea*, oare?

— Nu o să intre, am reasigurat-o eu, în ciuda lipsei mele de certitudine. Sunt convinsă de asta.

— OK, asta-i bine, a spus Elena.

A făcut o pauză, apoi a continuat:

— Chiar și dacă nu ajung înăuntru, ar putea să deterioreze plăcile într-o manieră care să compromită siguranța zborului?

Am privit-o intens. Nu luasem așa ceva în considerare.

— Mă îndoiesc.

— Dar e *posibil*?

— Ar...

În minte mi se născuse îndoiala, întrebându-mă ce alte probabilități periculoase nu prevăzusem.

— Ar trebui să analizez mai atentă.

Ea a făcut semn că da, bucuroasă că îi iau în serios preocuparea. A revenit la inspectarea fiecărei țevi, a fiecărui cablu. În ultimele două luni, făcuse o inspecție completă, ca aceasta, de patru ori. O ciudată parte din mine *și-ar fi dorit* să găsească ceva în neregulă, ceva care să îi spună Elenei că intuiția ei avusese dreptate, că ceva fusese omis, dar, hei, fuseserăm precauți și încasam beneficiile. Rezolvasem o problemă înainte să apară. Prevenisem o catastrofă.

În schimb, nu am găsit nimic. Din nou.

Cu cât mai mult „nimic" găseam, cu atât mai puțin încrezătoare era ea.

*

Nu aveam niciun motiv să îl însoțesc pe Jack în laboratorul de date și mi-aș fi văzut de drum dacă nu aș fi deslușit un cuvânt mormăit.

— Idiotule.

Am făcut un pas în spate și mi-am vârât capul pe ușă.

— Cine?

Expresia feței lui spunea că nu realizase că sunt acolo. A clătinat din cap și a arătat înspre monitor.

— Sateliții cub au terminat de scanat fundul mării.

— Și?

Am intrat în cameră și am aruncat un ochi la ecran.

Suprafața planetei Opera era desfășurată înaintea noastră, aplatizată ca o lână tăbăcită. Canioanele umplute cu apă erau săpate adânc în rocă, tatonându-ne cu secrete pe care hidrodronele noastre le-ar fi putut pătrunde dacă am fi găsit o modalitate de a le lansa.

— Nu e o hartă bună?

— Nu e niciun indiciu privind un impact astronomic recent.

Nu eram sigură că înțelegeam ce vrea să spună. Până și-a făcut loc o amintire vagă: el sugerând posibilitatea asta, atunci când sosiserăm aici.

— Păi, atunci putem să eliminăm varianta.

— A fost un lucru prostesc de sugerat, a zis.

— Nu, nu a fost.

— Nu aveam date. Am scos ideea prin fund, ca de obicei.

M-am încruntat la el.

— A fost doar o idee. Aruncăm tot timpul cu idei în dreapta și-n stânga.

Nu mă asculta. A scuturat din nou din cap la imaginea hărților.

— E vina mea, a zis.

— Cum adică?

— Să aterizăm în apele puțin adânci a fost ideea mea. E vina mea că suntem blocați aici.

L-am privit și mai atentă. Nu mă încânta unde mergea discuția.

— Am avut consens. Am fost toți de acord.

— Nu știu de ce, s-a răstit el. Ar fi trebuit să vă dați seama până acum că nu am habar despre ce vorbesc. Sunt un căcat cu zâmbet pe buze. Am știut mereu că realitatea o să mă prindă din urmă, și uite că s-a întâmplat acum și v-am tras-o din toate pozițiile.

— Jack...

S-a ridicat în picioare și a ieșit furios din cameră. Câteva minute mai târziu, un pocnet și-a făcut ecoul de-a lungul navei. Încerca din nou să sperie șobolanii de la ferestre.

Ușa cabinei lui Chikondi era închisă, așa că am ciocănit. Nu mi-a răspuns. Am intrat oricum.

Era întins pe pat, pe jumătate îmbrăcat, cu

mâinile împreunate la piept. Nu m-a salutat, însă nici nu și-a ferit privirea. M-am pus la capătul patului.

— E vreun eveniment anume pe care ai vrea să îl vezi când ajungem acasă? am întrebat. Vreun festival în particular, sau o sărbătoare...?

Și-a închis pleoapele.

— Nu știu.

— Atunci gândește-te.

A oftat.

— Cupa Mondială. Dacă mai există o Cupă Mondială, aș vrea să mă duc să văd Cupa Mondială, indiferent la ce ar fi.

L-am aprobat.

— Eu aș vrea să văd o eclipsă solară.

Și-a ridicat gâtul de pe pernă.

— Nu ai văzut niciodată o eclipsă solară?

— Parțial, da, desigur. Vreau să văd una totală.

— Ești o astronaută. Nu ar fi o eclipsă prea puțin pentru tine, ținând cont de tot ce-ai văzut?

— Nu știu. Nu am văzut niciodată una. Tu?

— Da.

— Unde?

— Acasă, a zis. 2095. Era în iunie, cred. Părinții mei și-au luat liber de la serviciu ca să putem merge cu mașina și să o vedem împreună.

La început, pe chipul lui a apărut un zâmbet, dar s-a șters repede, o amintire sumbră care îl trăgea înspre trecut, nu către viitor. Direcția opusă față de

cea către care voiam eu să îl îndrept.

— Spune-mi mai multe despre Cupa Mondială, am zis. Să pretindem că încă mai sunt aceleași țări, pe cine ai vrea...

M-a oprit blând, cu o mână ridicată.

— Ariadne, eu... înțeleg ce încerci să faci. Apreciez, pe bune. Dar tare aș vrea să fiu singur acum. Îmi pare rău.

Am înghițit cu greu. I-am făcut semn că e în regulă.

— Dacă te răzgândești, caută-mă, am spus cu un surâs forțat.

L-am strâns amical de picior și am plecat.

În primele două luni, obișnuiam să mă duc la culcare și să îmi încrucișez degetele în speranța că până dimineața furtuna se va fi potolit.

În cea de-a treia lună, imploram pe oricine și orice ar fi auzit să oprească vijelia și să ne lase să plecăm.

În cea de-a patra lună, am început să uit că viața ar putea fi altfel.

Am trecut pe lângă Elena, parcurgând pas cu pas lista ei de verificări de sistem. Nu conta că nu puteam să o ajut. Ea încă mai avea nevoie să facă verificările.

Am trecut de Jack, care lovea în trapa camerei de presurizare.

— Idiotule, a spus. Ești un idiot și jumătate.

Șobolanii nu i-au acordat nicio atenție.

Am mers pe puntea cabinelor. Ușa lui Chikondi era închisă, așa că am ciocănit. Nu a răspuns. Mi-am lipit urechea de ușă. Îl puteam auzi cum se mișcă prin cameră. Nu am intrat, nu cât timp nu eram dorită.

Am mers în cabina mea și m-am pus pe pat, cu pătura trasă până la bărbie.

Unde ai vrea să te duci?

Am încercat să vizitez căsuța din copac din copilăria mea, însă acolo erau șobolani – șobolani adevărați – alergând înspre colțuri și muște târându-se pe tavan și mucegai negru mușcând din lemn.

Am încercat să urc la bordul navei mele de pirați, însă sirenele își sugeau buzele și râdeau printre dinții lor stricați. Tot ce-și doreau era să mă vadă înecându-mă.

Am încercat să rememorez povești din care îmi trăgeam puterea, însă nu îmi reaminteam decât scheletul lor, nu și inima bătând. Căldura le era dispărută.

Unde ai vrea să te duci?

Nu puteam răspunde la asta. Nu mai aveam nicăieri unde să mă duc. Nicăieri în afară de aici. Nu va mai exista niciodată un alt loc.

*

Ziua următoare, m-am ridicat. Nu îmi doream, dar am făcut-o. Nu știu de ce. Nu aveam niciun motiv bun.

Am mers în camera de control. Acolo era Elena,

rulându-și diagnosticele ei matinale de sistem. Nu ne-am zis nimic una alteia. Nu mai era *nimic* de zis.

Un licăr al monitorului de comunicații mi-a atras atenția în colțul ochiului. O scânteie infimă de speranță m-a străbătut o clipită, dar a murit repede. Notificarea nu era de la OCA. Doar datele meteo ale dimineții, proaspăt descărcate din sateliții cub.

Am privit scurt către Elena. Diagnosticele ei păreau să fie pe jumătate finalizate. Știam că nu se va urni de lângă ele până ce nu vor fi complete. Mai știam și că va veni timpul și pentru datele meteorologice, așa că nu aveam de ce să mă grăbesc să le deschid. Am făcut-o oricum. Era ceva de făcut.

În anii pe care i-am petrecut lucrând alături de Elena, am învățat ce semnifică fiecare semn și culoare din graficele meteo. Îmi lipsea simțul ei ascuțit al coreografiei atmosferice, însă puteam citi harta. O schimbare particulară din acea dimineață mi-a atras atenția.

— Elena, am zis.

— Hmmm?

— Poți să vii să te uiți peste asta?

A aruncat un ochi la ecranul meu.

— O să fac harta meteo după ce termin aici.

Totul avea ordinea ei riguroasă.

M-am ridicat în picioare, i-am întors scaunul către monitorul meu și i-am arătat.

— Spune-mi că asta e ce cred eu că e.

Ochii i s-au mijit din cauza deranjului provocat

de mine, apoi s-au deschis larg la implicațiile sugestiei mele. S-a grăbit să se apropie.

— Cum de mi-a scăpat?

— Vremea face lucruri imprevizibile, am spus.

Mă învățase de demult regula aceasta omniprezentă, dar nu era o explicație suficientă pentru ea. Își petrecuse fiecare zi de pe Opera apărându-se disperată *împotriva* imprevizibilului. Își dorea – avea *nevoie* ca orice se întâmpla să aibă un scop final.

Chestia era că petrecuse atât de mult timp concentrându-se pe ce poate merge prost, că uitase posibilitatea ca lucrurile să meargă și bine.

— Îi aduc pe băieți, am zis, repezindu-mă pe trepte.

Ușa lui Chikondi era închisă. N-am ciocănit. Mi-am înfipt capul înăuntru.

— Camera de control, am spus.

El s-a ridicat în coate și m-a privit.

— O să vrei să vezi asta, am întărit eu.

Nu am mai așteptat să îmi răspundă și nici nu am închis ușa.

L-am găsit pe Jack prăbușit pe podeaua din cală, holbându-se în gol la trapa sasului. L-am luat de mână și l-am condus pe scări în sus.

Elena încă mai părea perplexă de la confruntarea cu o realitate pe care nu o anticipase.

— E o... e o scădere în viteaza vântului, a zis și și-a rotit ochii pe cuprinsul întregii hărți, de parcă încă mai aștepta să fi fost o greșeală. Nu pare că o să

dureze prea mult, o zi sau două, luând în considerare presiunea sistemică.

Chikondi s-a îndreptat de spate.

— Cât de mare e scăderea? a întrebat Jack.

Ea l-a privit în ochi:

— Suficientă.

Am văzut la el o sclipire care fusese îngropată luni de zile.

— Cum rămâne cu celelalte locuri de aterizare?

Ea a reorientat harta, aducând în prim plan fiecare insulă. Niciuna dintre prognozele ei nu erau pozitive. Patru luni și singurele terenuri ferme de pe Opera încă erau inaccesibile.

— Am putea sta o perioadă în orbită, a zis Jack, șovăielnic. Furtuni globale care durează atât de mult... vreau să zic, am mai văzut așa ceva pe gigantele gazoase...

— Furtunile de nisip de pe Marte, am adăugat.

— ...Dar nu și ploi. Asta e nou. Am putea... am putea să scoatem ceva bun din perioada petrecută aici.

Părea că nu e prea convins de propriile cuvinte, de parcă știa că era ceva ce trebuia să zică, nu să creadă.

Elena a reflectat.

— Ar fi o pierdere de timp, a rostit. De pe orbită nu putem face nimic ce nu au putut deja face echipele de cercetători de acasă, cu aceleași date. Nu trimiți oameni dacă tot ce ai de făcut e să studiezi

hărțile de la sateliți. Nu de asta ne aflăm noi aici. Nu asta am fost noi trimiși să facem.

În cameră s-a așternut tăcerea. Nimeni nu voia să spună cu voce tare ceea ce știam cu toții: niciunul dintre noi nu mai voia să rămână. Voiam să ne ducem cât mai departe de locul acesta pe cât ne-ar fi permis universul. Petrecusem o treime de an pe Opera și rezultatul era un portret dintr-un singur unghi al unei singure specii și niște pachete parțiale de date meteorologice. Nu câștigasem nimic.

— Am putea lăsa pe orbită câțiva sateliți cub, am zis, astfel încât cei de acasă *să poată* studia mai departe.

— Ar funcționa, a spus Elena. Sunt suficiente date de analizat.

Am rămas din nou tăcuți.

— Consens? a întrebat Jack.

— Da, am zis.

— Da, a zis și Elena.

Chikondi a încuviințat cu o mișcare a capului.

Nimeni nu s-a clintit o vreme. Ne abandonam misiunea? Sau făceam ce trebuia – ce noi, ca animale vii, aveam nevoie – pentru ca misiunea să continue?

Încă nu eram convinsă care variantă era cea adevărată.

Jack a spart tăcerea.

— Hai să începem pregătirile.

Nu s-a iscat nicio dezbatere. Consensul nu era necesar; renunțasem la el cu luni bune în urmă.

Fiecare s-a apucat imediat de treabă, aranjând echipamentul de laborator care nu fusese deloc folosit și împachetând uneltele lăsate ici și colo. Recunosc faptul că nu am fost atenți. Nu am făcut lucrurile perfect. Doar am aruncat obiectele în cutii, le-am legat și am trecut la următoarea grămadă. Fusese deschisă o ușă și să fim ai naibii dacă aveam de gând să o lăsăm să se închidă.

Lansarea unei nave spațiale este un act violent. În ciuda tehnologiei noastre avansate, a tuturor dezvoltărilor minunate cu care ne place să ne mândrim, procesul plecării de pe o planetă a fost mereu același: îndepărtează-te cât de tare și zboară cât de repede poți. Înainte de Opera, am avut parte de peste o duzină de lansări. Întotdeauna am fost copleșită de experiența momentului, lăsată fără glas în fața puterii brute din urma mea – și, da, bineînțeles, un pic speriată. Am auzit descrierile câtorva astronauți în care experiența este comparată cu cineva care își pune un picior masiv pe spinarea ta și te împinge. Eu nu mi-am imaginat niciodată o lovitură de picior. Mi-am imaginat mâinile fiecărui om de știință și ale fiecărui susținător ridicându-ne către un loc pe care nimeni nu l-ar putea atinge singur.

Plecarea de pe Opera s-a simțit diferit.

A fost diferit, știu asta – nu referitor la mecanică sau procedură, ci în context. Eram cu centurile puse, cu sistemele conforme. Motoarele huruiau.

Scaunele se zguduiau. Nu am simțit mâinile de sprijin care să ne ridice. Am simțit reversul: strânsoarea unei planete care nu voia ca noi să scăpăm. Corpul meu s-a tasat în sine pe măsură ce forțele G ne înfășurau din ce în ce mai mult. *Merian* a erupt într-un cor al scâncetelor metalice în timp ce lupta cu fizica imparțială a Operei. Nu mai călătoream într-o navă spațială, ci pe o mică pasăre prinsă într-o groapă imensă cu smoală, bătând din aripi atât de tare, că risca să lase în urmă o parte din ea.

Șobolanii erau îngroziți. Câțiva căzuseră la propulsia inițială, dar alții încă se mai țineau agățați de nenorocitele de ferestre, prea proști ca să înțeleagă că erau cu atât mai osândiți cu cât se apucau mai tare. Le-am privit trupurile zbuciumate în timp ce aerul îi biciuia, în timp ce aceia care nu căzuseră erau înghițiți de flăcări și reduși la cenușă. N-am simțit nimic altceva decât un dezgust tăcut, iar puritatea acelui sentiment a fost cel mai urât lucru pe care l-am trăit vreodată. *Nu e vina lor*, argumenta blând omul de știință din mine. *N-au vrut să vă facă niciun rău. Este o moarte teribilă. Nu merită așa ceva.*

Nu-mi pasă, exploda ura brută din mine. Și nu-mi păsa. Contrar întregii mele imparțialități, a încercărilor mele de desprindere din bula antropocentrică părtinitoare și a perceperii frumuseții în toate formele sale, mie cu adevărat nu-mi păsa. I-am privit cum ard și am simțit o încântare perversă.

De atunci, n-am încetat să urăsc ce spune asta

despre mine.

De parcă cineva apăsase pe un întrerupător, totul s-a schimbat. Ultima fărâmă de atmosferă s-a disipat. Acolo unde norii stăteau amenințători, acum sclipeau stelele. Membrele mele, capul, pieptul mi s-au ridicat de pe scaun, împingând ușor centura de siguranță care mă menținuse fixă. Mi-am desprins hamul fără să arunc niciun ochi pe indicațiile aparatelor; la dracu' cu tot protocolul. Mi-am închis ochii. Mi-am lăsat moale corpul. Am plutit în toate direcțiile și către nicăieri, cu noțiunea de greutate uitată. Mi-am mușcat tare buza ca să înăbuș icnetul ce mi se strângea în gât. Atunci au intrat în acțiune analgezicele, gura de apă care te oprește să mori.

Mai mult. Aveam nevoie de mai mult.

M-am răsucit, m-am îndreptat către cală și m-am îmbrăcat în costumul AEV. I-am auzit pe ceilalți cum strigă după mine, dar cuvintele lor nu și-au făcut ecou în mintea mea.

— Hei, a rostit Jack și și-a pus palma pe geamul de la camera de presurizare. Ce faci?

— Trebuie să verific dacă există pagube, am spus.

Asta era adevărat. Anterior, nu fusese posibilă inspectarea bordajului, și chiar dacă era evident că lansarea decursese bine, trebuia să mă asigur că șobolanii nu deterioraseră ceva capital.

Jack și-a deschis gura ca să mă contrazică. În spatele lui a apărut Elena, care i-a pus mâna pe umăr.

— Are dreptate, a zis. Las-o să verifice.

Trapa s-a deschis în fața mea, cu vacuumul infinit dincolo de ea. Aici nu erau deloc vânturi, nici valuri furibunde. Doar statornicia rece a stelelor, față de care eu eram doar o particulă brută de carbon umed, o pieliță pe care o dai la o parte. Durerea și plânsul de milă și greșelile și inadecvările nu contau. Eu nu contam. Nimic din ce făceam aici nu conta. În fața unei asemenea imagini, nimic din ce am putea și am face vreodată nu conta.

Mi-a păcănit difuzorul din cască.

— Ari, cordonul, a spus Jack. Ți-ai uitat cordonul!

Nu-l uitasem. Doar că nu îl luasem la mine.

Cu mâinile înmănușate, am testat mânerele de metal din zona exterioară a sasului ca un copil care se pregătește să își dea drumul de pe marginea piscinei și să se scufunde în capătul adânc al ei. Nu conștientizam ce făceam. Nu planificasem nimic. Tot ce știam era că una dintre opțiunile mele era ușoară. Foarte ușoară.

— Ari!... La naiba!...

Elena a preluat ea comunicațiile, cu vocea-i înghețată și dură.

— Dacă ai de gând să inspectezi pagubele, e în regulă, însă trebuie să respecți protocolul. Dacă nu poți s-o faci acum, întoarce-te și rezolvi mai târziu.

Am dat drumul la unul dintre mânere. Am ridicat un deget și am schițat conturul stelelor. Dumnezeule, cât erau de frumoase! Cum de ceva atât de grosolan ca noi a putut să se nască din ceva

atât de frumos?

În fundal se auzea vocea lui Jack.

— Îmi pun nenorocitul de costum...

— Are trapa sasului deschisă, nu ai cum să...

— Atunci *nici ea* nu are cum! Ari, ascultă-mă...

Comunicațiile au redevenit tăcute. Am inspirat. Asta era tot ce puteam auzi – propria mea respirație. Fără șuieratul vântului, fără valuri nesfârșite, fără guri soioase sugând. Nu auzeam nimic în afara aerului călătorind prin mine și în afara mea. Era bine. Era bine. Nu îmi doream nimic altceva, doar asta, niciodată altceva. Nici măcar nu mai aveam nevoie să mă uit la stele. Era suficient să știu că se află acolo și că nu e niciun zid între noi. Aș fi putut să trăiesc în spatele pleoapelor mele. Era bine.

Am auzit cum repornește microfonul. Pentru o clipă, tot ce m-a întâmpinat a fost tăcerea.

— Ariadne, a zis Chikondi.

Mi-am deschis ochii.

— Ariadne, vino înăuntru.

M-am dus către trapa sasului, îndepărtându-mă de întunericul liniștitor și înapoi către luminile arzătoare și pereții opresivi. Doar că nu mai părea așa de rău ca înainte. Nu mai părea așa de rău pentru că acolo era Chikondi, plutind de partea cealaltă a ferestrei, cu palmele apăsate înspre mine.

— Vrei să îți iei un animal de companie când ne întoarcem acasă? a întrebat.

M-am zgâit la el.

— Eu aș vrea să îmi iau un animal de companie, a zis. N-am avut niciodată un câine. Frații mei erau alergici, dar eu nu sunt.

Mi-am închis ochii. Nu voiam un câine. Voiam stelele. Voiam fără ziduri.

— Cred că aș vrea un beagle. Nici prea mare, nici prea mic. Îmi plac urechile lor. Davide de la astrofizică avea un beagle, ți-l aduci aminte?

Am început să respir normal, apoi respirația mi s-a întețit. Îmi doream să plece, voiam ca ei toți să dispară. *Eu* voiam să dispar.

— Haide, Ari. Avem nevoie de tine aici înăuntru, a zis și și-a apăsat și mai tare palmele de geam. Aici *înăuntru*.

— Mie...

Mie nu-mi păsase ce făceam după ce ieșeam, dar acum lipsa acestei informații mă confuza. Ce încercam să fac, mai exact? Cine eram în acel moment?

— Știu, a zis el, deși nu spusesem nimic. Știu. Vino, a zis și mi-a zâmbit trist.

Am lăsat să se închidă ușa în urma mea și presiunea să se egalizeze. Jack m-a tras înăuntru. Elena mi-a îndepărtat casca și mănușile. Chikondi m-a tras din coconul costumului meu. Încă îmi mai puteam auzi propria respirație, dar era mai tăcută și le puteam acum auzi și pe ale lor, fiecare respirație și bătaie de inimă în timp ce mă țineau strâns – în timp ce ne țineam toți strâns în brațe, plutind în centrul camerei, fără un început sau sfârșit pentru noi.

Votum

Speciile noastre au evoluat pentru o lume care se învârte. Zilele și nopțile lungi de la polii planetei noastre sunt o provocare pentru mințile noastre diurne, invitând insomniile de vară și depresiile de iarnă. Să adoarmă și să rămână adormiți a fost una dintre cele mai comune frustrări ale astronauților de la începutul secolului 21 care locuiau pe Stația Spațială Internațională, văzând, în căderea liberă a gravitației, cum soarele răsare la fiecare oră și jumătate trecută. Însă rotația planetară constantă nu este un dat în fiecare univers, nici măcar norma. Sistemele piticelor roșii au o tendință către rotație sincronă – o stare în care perioada de rotație a unui obiect are aceeași durată cu perioada de orbită. Pentru a ilustra mai simplu acest lucru, gândește-te la felul în care Luna noastră arată de pe Pământ. Când privești în sus la o Lună plină într-o noapte cu cer senin, vei vedea mereu aceeași poziționare prietenoasă a craterelor care strălucesc înapoi. Unele culturi văd chipuri pe Lună; altele, un iepure. Indiferent de interpretare, adevărul din spatele lucrurilor e același. O parte a Lunii este mereu îndreptată către Pământ. Partea „întunecată", niciodată. Asta înseamnă rotație sincronă.

E neobișnuit că a trebuit să ajungem pe Votum ca să aterizăm pe o lume care stă nemișcată. Aecor

este în rotație sincronă cu planeta sa părinte, dar nu și cu steaua sa, așa că experimentează noaptea și ziua într-un ritm regulat, la fel cum o face Luna (percepi ciclul diurn lunar ca o modificare lentă a umbrelor și luminii – fazele). Cum Mirabilis și Opera aveau atmosfere rarefiate, ar fi fost normal să fie blocate în ritmul stelei Zhenyi, însă plăpumile lor groase de nori au o rotație proprie, împingând către suprafață pe măsură ce biciuie împrejur. Acest efect de ghiont este suficient de puternic pentru a face o planetă să se învârtă (un efect pe care îl poți vedea și pe Venus).

În această privință, Votum, cu rotația sa sincronă de manual, este o planetă mai convențională. Cu o atmosferă la a șaisprezecea parte din densitatea celei de pe Pământ, nu există suficientă forță care să împingă munții în sus. O zonă este întotdeauna în întuneric, cealaltă în lumină. De parcă asta nu ar fi fost suficient de provocator, proximitatea lui Votum față de Zhenyi mai înseamnă și un bombardament puternic cu particule solare. Câmpul magnetic robust care înconjoară pe Votum ajută, însă nu poți face mai mult de-atât. Combinația acestor factori presupune că temperaturile de la suprafață sunt extreme, iar protecția față de razele lui Zhenyi este minimă. Lumea asta micuță nu e ca o plimbare în parc.

Noi, astronauții, suntem deja protejați de pericolele existente în goliciunea spațiului, dar călătoria către o astfel de planetă – una care nu clipește în

fața stelei sale – a fost un teritoriu necunoscut pentru OCA. Când am plecat eu de pe Pământ, nu trimisesem pe suprafața încinsă a Mercurului misiuni cu echipaje umane, iar celelalte misiuni Lawki încă mai erau în primii lor pași de tranzit atunci când a decolat *Merian*. Nu eram siguri la ce să ne așteptăm, fiziologic vorbind. Așa că, pentru a fi precauți, apetitul pielii mele pentru radiații a fost augmentat, conferindu-mi un strat suplimentar de loțiune de plajă *in situ*. Și deși programul nostru de cercetare ne va fi dus pe partea întunecată și înghețată a planetei, prima noastră oprire era pe cea însorită. Acolo nu ne-ar fi ajutat cu nimic suplimentul anticongelant și nu aveam un supliment la îndemână pentru iradierea *în exterior* a căldurii în locul reținerii sale. Noi, mamiferele cu sânge cald, suntem o belea în acest aspect. Provocarea e una care necesită o soluție tehnologică – costumele ATEV, care puteau în sfârșit să își pună la treabă întreg arsenalul de control climatic.

Doar cu atât m-am trezit pe Votum: o piele mai groasă și ustensilele pe care deja la dețineam. Am plutit în fața oglinzii, studiindu-mi conturul trupului dezgolit. Nu era nimic ce să pară diferit de cum fusesem pe Opera, nu într-un mod vizual, tactil. Însă eram *diferită*, la fel de diferită ca un străin. Mintea mi s-a părut liniștită, în sfârșit, dar senzația era atât de prețioasă, că am ezitat înainte de a o accepta. Devenisem așa de obișnuită cu cacofonia,

încât o parte din mine și-o dorea vicios, încrezându-se mai mult în disonanță decât în pacea care ar fi fost oricând în pericol să se spargă. Nu aș mai fi putut fi niciodată Ariadne care să nu fi fost pe Opera, așa cum nu aș mai fi putut fi niciodată Ariadne care să nu fi plecat de pe Pământ, așa cum nu aș mai fi putut fi niciodată Ariadne care nu și-a părăsit părinții acasă, care nu a sângerat niciodată, care încă ar mai avea nevoie să învețe să meargă. O molie a fost, cândva, o *omidă*, dar nu mai este omidă. Nu se poate descompune în bucăți anterioare, nu se poate metamorfoza în revers. Să încerce să mănânce din nou frunze ar duce la inaniție. Să se târască înapoi în coajă nu ar oferi nicio protecție. Este un paradox – imposibilitatea recuperării a ceea ce a trecut, găzduit fiind într-o formă compusă pe de-a întregul din piese reconvertite ale aceluiași trecut. Existăm din clipa începutului, și totuși să rămânem acolo înseamnă moarte.

Dar eu nu sunt o molie. Sunt om. Iar la oameni sunt mult mai multe etape decât două. N-aș fi putut să prevăd fiecare versiune în care m-am transformat, însă de-a lungul istoriei mele a rămas întotdeauna adevărată o constantă: schimbă-te. Poate că nu sunt capabilă să mă întorc la celelalte Ariadne, însă nici nu voi fi permanent acea Ariadne care plutește în fața oglinzii. Nu știam cine este cea care mă aștepta să mă îndrept acum către ea. Eram în aceeași măsură curioasă. Eram nerăbdătoare să o cunosc.

Mi-am tăiat unghiile. Mi-am pus hainele pe mine. Am ieșit din cabină, căutându-mi colegii de echipaj.

Elena a refuzat să dea cu zarul pentru Votum. A spus că deja fusese prima undeva și că onoarea ar trebui să fie a lui Chikondi. El a protestat; ea a câștigat, în cele din urmă.

A stat mult timp pe rampă în timp ce absorbea acea lume nouă. Nimeni nu l-a tachinat, așa cum o făcuseră când coborâsem eu pe Aecor. Nu l-am grăbit. Aveam de gând ca aici să nu grăbim nimic.

Aproape că m-am prăbușit de la senzația de a avea din nou praf sub picioare. Îmi doream să mă tăvălesc în el, să scormonesc în el și să mă frec cu el pe obraji. În fața noastră nu era nimic altceva în afară de pământ – o câmpie bolovănoasă, complet lipsită de orice semn de viață. Orizontul era trasat de creste de munți, conturându-se în depărtare către cerul portocaliu. Zhenyi atârna masiv, dar fad ca întotdeauna, iar atmosfera rarefiată permitea pătrunderea unei mantii cu stelele cele mai strălucitoare chiar și pe parcursul zilei nesfârșite.

Jack s-a așezat pe jos și și-a târșâit degetele prin praf. A ridicat un pumn și l-a examinat în palmă, vânturând grăuntele de materie într-o parte și-n alta. Nu-mi dădeam seama ce făcea sau ce căuta. Cred că era doar un om care se joacă cu nisipul. Nu mă interesa deloc să îl întrerup.

Unii poate s-au uitat la Votum și îl văd ca pe un deșert. Era opusul polar al Mirabilis, balanța nudă la abundența celeilalte. Aecor fusese o lume tăcută, de asemenea, însă, chiar și dinainte să reperăm înotătorii sclipitori, apele de sub calota de gheață promiteau, iar ciclul respirației gheizerelor ne spunea că planeta are un puls. Votum, în schimb... Nimic nu se mișca pe Votum, nimic în afara pietricelelor suficient de mici ca să fie luate de vânt.

Știu că la OCA fuseseră dezbateri privind oportunitatea trimiterii noastre aici, însă multe pot fi aflate de la o planetă locuibilă care fie a murit, fie pe care viața încă nu a început. Cunoștințele căpătate din primul aspect pot fi un avertisment; cunoștințele din cea de a doua posibilitate ne duc mai aproape în înțelegerea de către noi a motivului pentru care începe viața. În orice caz, avem câteva chei suplimentare care să ne deschidă calea spre răspunsul la marele „De ce" al tuturor lucrurilor.

În clipa aceea, mie nu-mi păsa de niciun „de ce" sau „cum". Nici nu consideram că e o pierdere de vreme. Când mă uitam la Votum, la acel teren plat, întins și cu ecou, vedeam exact ce își dorise sufletul meu. Un loc tăcut. Un nou început. O realitate în care totul rămânea neclintit atâta timp cât aș fi avut eu nevoie. Dacă se mișcau lucruri era pentru că eu mă mișcam, pentru că alegeam să mă mișc. Nu era incitant, dar nici nu era înfricoșător. Nu era captivant, dar nici nu era copleșitor. Era, *pur și simplu.*

Neutralitatea incarnată.

M-am așezat. Mi-am presat palmele de sol. M-am lipit de curbura exterioară a lui Votum, traversând galaxia alături de ea. Mi-am pus spinarea pe pământ, dar simțeam ca și cum aș fi plutit pe apă marină. Cerul îmi satura ochii. Timpul se dizolva. Am continuat să inspir adânc. Înăuntru și afară. Înăuntru și afară. Votum nu avea nevoie de mine, însă eu aveam nevoie de ea. Avusesem cu disperare nevoie.

— Să ne instalăm tabăra? a întrebat Chikondi într-un final.

Era lucrul cel mai corect de făcut, următorul pas din protocol. Elena a privit prelung și stăruitor, în orizont.

— Mai târziu, a zis ea.

A făcut un pas în față, testând gravitația scăzută. A mai făcut un pas, apoi încă unul, urmat de un altul. M-am ridicat în coate la timp cât să o văd cum o rupe la fugă. Corpul ei nu era încă obișnuit cu atracția de pe Votum, dar sub împleticiri i se puteau observa salturile exersate, picioarele reamintindu-și cum se aleargă maratoane și cum se dansează o noapte întreagă. Jack a urmărit-o câteva clipe, după care s-a luat după ea. Forța din fiecare pas era vizibilă, palpabilă. Era de parcă ai fi privit cum cineva dă drumul unui arc bine întins.

Chikondi a venit lângă mine.

— Haide, a spus.

L-am lăsat să mă ridice și am luat-o și noi la

goană, clătinându-ne după ceilalți doi. Elena știa încotro se îndrepta. Eu nu, însă aveam încredere în ea. Jack se bizuia pe capacitatea lui de a ține pasul. Eu nu, însă dacă el putea, puteam și eu. Iar Chikondi... Chikondi nu prea era cine știe ce atlet, însă vedeam cum savurează felul în care rămânea suspendat în aer pentru o fracțiune de secundă la fiecare pas șovăielnic. Pentru el nu conta care era destinația sau dacă era caraghios ori ba ajungând acolo. Dacă găsea plăcere în lipsa de grație, atunci și eu puteam.

Am alergat până în vârful micului deal, gâfâind atunci când am atins creasta. Sub noi se întindea deșertul – o câmpie roșie cu muchii ascuțite, fărâmițată și caldă, ca vatra de sub un foc de tabără.

Elena a privit în depărtare. Și-a pus amical mâna pe umărul lui Jack; el și-a pus mâna pe umărul ei.

— E frumos, a spus ea.

Respirând din greu, eu și Chikondi ne-am alăturat lor. Mi-am lăsat casca să se sprijine de brațul lui. El i-a oferit mâna Elenei. Ea a luat-o bucuroasă. Am devenit o moleculă, componente distincte atașate de legături naturale.

— E frumos, am zis, privind către nicăieri. E cel mai frumos lucru pe care l-am văzut vreodată.

Sasul a șuierat atunci când s-a deschis și ne-a primit înăuntru, scoțându-ne costumele în murmure de pălăvrăgeală.

— Canioanele pe care le-am zărit de pe orbită

înseamnă apă, a zis Jack. A fost apă aici, la un moment dat.

— Nu sunt în contradictoriu cu geologia, a spus Elena, și rotația sincronă e acum consistentă cu absența acelei ape.

Se referea la temperatură; orice apă lichidă în neiertătoarea văpaie a lui Votum s-ar fi evaporat cu cel mai mare aplomb.

— Ce mă mir e cum de a rezistat apa *atât de mult* la suprafață ca să creeze acele canioane.

Jack a cântărit ideea în timp ce își agăța casca.

— Păi, dacă Votum nu s-a născut aici? Dacă a avut o orbită mai îndepărtată, o atmosferă, o rotație, toate chestiile bune, și ceva a plesnit-o către unde e ea acum?

Elena și-a scos șosetele și a căzut de acord.

— O cometă, adică.

— De ce nu, sau o planetă care s-a dezintegrat în proces.

— Ar putea funcționa.

Chikondi a intrat și el în joc:

— Dar mai e vreun strop de apă rămas? Asta vreau să știu.

Elena l-a privit sceptică.

— Nu la suprafață. E prea fierbinte. Și nu am văzut calote polare pe partea întunecată.

Jack s-a scărpinat în barbă.

— Canioanele, totuși, a meditat el, sunt ale naibii de adânci. Ar putea să fie suficient de umbrite

ca să mai rămână niște noroi pe-acolo. Sau grote, ar putea fi grote. Pariez pe grote.

— Nu ai niciun ban, a spus Elena.

— Păi, dacă aș avea, aș paria. Pun acum potul: grote.

Eliberați de costume, ne-am îndreptat spre scară.

— Dacă sunt grote, eu nu intru cu Ariadne în niciuna, a zis Chikondi în timp ce urcam pe trepte.

— Ce? am râs eu. De ce?

— Nu-ți aduci aminte? Pe Mirabilis?

Mi-am scormonit în minte și am râs cu și mai multă poftă când am făcut legătura. Fusese un buzunar lateral într-o fosă veche de lavă pe care o explorasem și care avea aproximativ dimensiunea mea, așa că nu am rezistat tentației de a mă ascunde acolo și de a aștepta ca Chikondi să treacă pe lângă mine.

— Oho, a fost amuzant, am spus. Și tu ai crezut că a fost amuzant.

M-a mustrat în glumă din priviri pe măsură ce intram în camera de control.

— Cu siguranță, cu foarte mare siguranță nu a fost...

Ceva în atitudinea schimbată a Elenei ne-a făcut să tăcem imediat. I-am urmat linia privirii, către monitorul de comunicații.

Dosarul cu descărcări avea un număr atașat.

1, am citit.

Am dat roată.

Ea a apăsat „redare“.

Mesajul nu era efectiv de pe Pământ, ci de la marginea atmosferei. Puteam vedea planeta mea natală cum sclipește în hubloul din spatele bărbatului din imagine, care plutea într-o cameră la fel ca cea în care stăteam noi acum. Nu realizasem cât de dor îmi fusese de culoarea verde.

— Hei, Lawki 6, a zis astronautul. Aici e Lawki 5.

— Sfinte Sisoe, a spus Jack.

Voia să zică Lei Jian, unul dintre colegii noștri. Îl cunoșteam – studiasem împreună, fusesem împreună la petreceri de lansare. Călătorise ca noi, în torpoare, și, asemenea nouă, anii își lăsaseră amprenta asupra lui. Mă întrebam dacă aș fi rezistat cândva să mă mai șochez văzând un chip mai îmbătrânit decât mi-l aminteam eu.

— O să încep prin a presupune că nici voi nu ați mai auzit nimic de acasă, a zis Lei. Suntem destul de siguri că știm de ce. Am ajuns acum două zile, însă nu e niciun semnal care să vină de la sol. Nu e *nimic* care să vină de la sol. Am încercat să apelăm baza lunară și ping-ul s-a întors înapoi, dar e un răspuns automat. Echipamentele lor funcționează, doar că nu e nimeni acasă. Așa că am agățat cel mai apropiat satelit și... și e prăjit. Toți sunt – nimic nu ne răspunde. Încă mai colectăm informații, însă totul pare să implice o furtună geomagnetică masivă.

Aha, a fost primul meu gând. Desigur. Apoi: *O, nu. Nu!*

Nu cred că sunt în stare să descriu ce am simțit după ce m-a lovit magnitudinea a ceea ce se petrecuse fără să insult ceea ce voi de la sol ați experimentat înaintea iminentei trădări a soarelui. Care este mâhnirea mea comparativ cu a ta? Nu-mi pot imagina ce ai îndurat. Tehnologia alături de care trăiesc – tehnologia pe care Pământul ne-a construit-o – nu a eșuat, nu ne-a lăsat niciodată la greu. Nu am murit de foame și nu am înghețat. Nu am început să tremurăm în întuneric în timp ce mâncarea noastră s-a stricat și vehiculele s-au oprit paralizate. Ceea ce-i mai rău e că știam că așa ceva e o amenințare reală. Încă din anii 1900 ne-am îngrijorat de o posibilă erupție solară care să distrugă infrastructura energetică, incapabili să facem ceva. Dar generația mea a fost atât de preocupată cu repararea dezastrului ecologic previzibil-și-nesoluționat lăsat în urmă de generația *anterioară*, că am comis același păcat al procrastinării criminale. Pentru asta, nu cer iertare, deoarece nu merităm niciuna. Nu știu care au fost condițiile pentru tine și pentru ai tăi; pot doar să presupun că au fost catastrofale, ținând cont că tăcerea voastră a durat ani, nu luni. Cât de multe ați reușit să reconstruiți? Cât de multe au putut fi salvate?

Câți dintre noi au mai rămas?

— Urmează să aterizăm în seara asta, a zis Lei. Nu știm cine va fi acolo jos și dacă o să ne întâmpine cineva, dar vestea bună e că, din moment ce

comunicațiile *noastre* funcționează, vom fi capabili să vă contactăm din nou după ce deslușim cum stau lucrurile. Mâine, sper. A, și un ultim aspect, totuși – iar chipul i-a înlemnit, deși încerca să mențină un ton neutru –, am suferit niște avarii la fuzelaj cândva pe drum încoace. Nu prea-mi dau seama cum, însă avem niște luminițe galbene aprinse.

— Of, Dumnezeule, am șoptit.

Un fuzelaj deteriorat ar putea să însemne diverse lucruri. Unele sunt inofensive. Multe nu sunt. Unul e probabilitatea de a arde la revenirea acasă. Și fără nicio modalitate de a lua legătura cu echipa de la sol pentru sprijin și fără nimeni care să aștepte să recupereze pe Lawki 5 dacă ar fi fost nevoie de ejectare... Astronautul din mine a fost antrenat pentru tot felul de situații riscante și nu aveam iluzii privind imortalitatea noastră. Ființa umană din mine nu s-a putut abține să nu simtă un val de greață.

Chipul lui Lei îmi sugera că oglindește senzația pe ambele fronturi.

— Vă trimitem toate rapoartele misiunii noastre, ca măsură de siguranță, și... ăăă... pe bune, nu vă faceți griji. O să bem niște pahare împreună când vă întoarceți acasă, nu? Să stați în siguranță. Vă sunăm mâine.

Filmarea s-a terminat. Niciodată nu mai simțisem aerul din cameră atât de apăsător ca acum.

— Ar putea să se ducă pe Lună, a zis Chikondi. Ar putea să aștepte acolo.

— Să aștepte cât? a spus Jack, fără urmă de harță în voce. Știm cum se termină cu așteptarea asta.

— Aș vrea să mă duc acasă, a zis Elena. Aș vrea să știu. Aș vrea să ajut.

— Pe lângă asta, nu se poate ști de cât timp a fost abandonată baza, am spus. Sisteme de comunicații funcționale nu înseamnă că și cele de menținere a vieții merg.

Am clătinat din cap, stomacul meu refuzând să se calmeze.

Elena m-a strâns de umăr.

— Vedem mâine. Asta-i tot ce putem face.

Și „mâine" a sosit, urmat de altul, și de altul, și de altul.

Lawki 5 nu ne-a mai contactat niciodată.

Când ziua nu se termină și lumea dimprejur nu are un ritm, devine vital să-ți faci unul propriu. În primele săptămâni pe Votum, am dormit ca un adolescent, lăsându-mi trupul să dicteze termenii. Nu am acordat nicio atenție timpului de pe ceas. Am băut atunci când mi s-a făcut sete, am lucrat până ce am simțit că trebuie să mă odihnesc, m-am odihnit până ce m-am plictisit. Nu am abandonat niciodată protocolul, dar nici nu am avut nevoie de liste pe care să le urmez cu strictețe. Cunoșteam regulile. Știam ce e de făcut. Mi-am scris notițe, nu ordine. Nu m-am mustrat pentru zilele în care nu am făcut nimic altceva decât moțăieli și salate, pentru că au

fost alternate cu zile în care reparam, săpam, luam mostre, studiam. Uneori ieșeam la plimbări pe afară – nu drumuri pe teren, nu expediții de explorare. Doar plimbări. Am găsit din întâmplare o destinație de care am ajuns să mă bucur – o creastă cu pietriș dominând o câmpie hipnotizant de plată – și indiferent unde mai cutreieram, deseori ajungeam tot acolo, urmând cărarea pe care tot pașii mei o făcuseră.

Nu am simțit încântare în acea simplitate, așa cum se petrecuse pe Aecor. Nu știu cum să numesc sentimentul. „Goliciune“ sună deprimant, „nemișcare“ e tern. Cred că Votum e precum oglinda din cabina mea. Nu cere nimic, nu te obligă să iei decizii. Nu își impune un anumit unghi. Doar mă lasă să reflectez. O respect adânc pentru asta.

După fiecare plimbare, mă reîntorceam pe *Merian* înfășurată într-un strat fin de praf roșu, agățat de costumul meu ca o a doua piele. Am adorat să privesc cum dansează în jurul meu în camera de presurizare în timp ce ventilația îl curăța. Particulele formau roiri care se răsuceau calm către gurile de aerisire pe măsură ce erau îndreptate către exterior. De fiecare dată, privind cum praful dispare și cum plasma de sterilizare mă înconjoară în spirale de aer purpuriu, pășeam în navă simțindu-mă un pic mai ușoară decât înainte. Conștientizam că era doar purificarea costumului meu, însă ceva nenumit – ceva care își avea obârșia în mine – era împrăștiat în

vânt împreună cu praful. Indiferent ce-o fi fost, nu aveam nevoie înapoi.

Chikondi a răbufnit în cabina mea, trezindu-mă pe mine și pe Elena.

— Sateliții cub, a gâfâit el.

Începuse să zică altceva, dar a renunțat, gesticulând frenetic la noi.

— Apă, a reușit să îngaime.

Ne-am aruncat haine pe noi și am alergat.

Jack era în laboratorul de date, introducând furios comenzi la consolă.

— Vin acum, a zis.

— Ce vine? a întrebat Elena.

De-a lungul ecranului s-a întins o imagine: Votum de deasupra, un chip uscat și stâncos cu ocazionalele accente de nori. Mai văzusem înainte această zonă la care priveam, o serie de canioane pe care echipele de acasă le denumiseră Brazdele. Telescoapele de pe orbita Pământului nu reușiseră să distingă ce se afla înăuntrul lor, însă *noi* puteam. Marea lor majoritate erau goale – riduri geologice, nimic mai mult. Dar într-una dintre ele, adânc în umbre, adăsta ceva promițător. Un argintiu reflector. Un filament pe care o privire superficială o putea rata complet.

Ne-am ținut respirația.

Pe fața lui Jack s-a instalat un rânjet enorm.

— V-am zis, a șoptit el.

— Pare un loc potrivit pentru aterizare, am spus, arătând către un platou de lângă canioane. Știu că abia ce ne-am instalat laboratorul, dar...

Chikondi se apucase deja să strângă tot ce nu era prins în nituri: stilus-uri, sticle de apă, geaca cuiva. Mesajul a fost înțeles. Împachetam și mergeam *acum*.

Ne-am lansat și am aterizat.

Am instalat tabăra, încă o dată.

Am plecat de pe *Merian* la răsăritul zilei următoare și am mers cam patru kilometri.

Am coborât pe corzi pe pereții străvechi și în întunericul umbrit. Vânturile canionului au șuierat pe lângă noi, întâmpinându-ne fantomatic.

Am mai mers o vreme, pașii noștri iscând ecouri în toate direcțiile. Mai fuseseră astfel de ecouri în acest canion? mă întrebam. Era aerul de aici obișnuit să ducă sunete în afara celor pe care le crease singur?

Am dat un colț și iată: un râu mic – un pârâu, de fapt, dacă e să fiu mai precisă. Nu se grăbea nicăieri în particular și abia mi-ar fi ajuns la genunchi dacă aș fi intrat în el. La întâlnirea cu lumina lanternelor noastre, suprafața îi scânteia într-un gri ca de mercur. Ritmul său șerpuit provoca un murmur plăcut peste pietrele pe care le șlefuise. Nu mi-a fost străină ironia – abia așteptasem să scap de zbuciumul acvatic de pe Opera, și iată-mă aici, unde sunetul apei era cel mai binevenit lucru imaginabil.

Totuși ceva lipsea, și puteam să simt cum starea noastră colectivă de spirit scade un pic pe măsură ce fiecare dintre noi am realizat asta. Râul nu avea nicio plantă, niciun mușchi, nicio spumă încurajatoare. Sub clipocitul lui nu înota nimic și nimeni nu pășea pe vârful picioarelor către mal, la adăpat. Poate că numărul de organisme vii de pe Votum era redus la patru, m-am gândit, și doar rezidenți temporari.

Chikondi și-a deschis trusa și a îngenuncheat lângă râu. A scos un microscop de teren. L-a afundat în apă.

Ne-am strâns răbdători în spatele lui.

Micuțul ecran s-a aprins, iar imaginea proiectată era albă, alb pur, aceeași culoare ca baza lamelei. Chikondi a mișcat blând microscopul, încurajând alte părți ale mostrei să intre în aria de analiză. Am zărit o bucată de rocă, un ghem de nămol. Era în regulă. Să nu descoperim nimic era în regulă. Încă mai erau atât de multe de aflat, chiar și în absența...

Din partea stângă jos, și-a făcut apariția o siluetă. Un bob gelatinos cu structuri minuscule la mijloc, plutind în cadru.

Ne-am cutremurat cu vizibil entuziasm. Era o celulă – doar una. Simplă și superbă.

A urmat o pauză, un fior subtil. Celula s-a despicat în două.

Nu pot să zic că am ovaționat. Am răcnit. Am răbufnit.

— Ia te uită! a strigat Jack.

— Dumnezeule mare, a zis Elena, cu gura până la urechi.

— Ia te uită! și-a aruncat Jack pumnul în aer, energia acumulată cerând un loc în care să răbufnească.

Chikondi doar râdea. Râdea și râdea, umplând golul lăsat de cuvinte inadecvate.

*

Banii imaginari ai lui Jack fuseseră puși cu succes pe grote. Am descoperit una înghesuită în peretele unui canion, o intrare joasă conducând într-un alt tărâm. A trebuit să mergem în genunchi ca să trecem de coridorul de la intrare, pe alocuri împroșcând apa; însă dincolo, pârâul săpase o cameră interioară magnifică. În acel loc converg două fire subterane ale Râului Lei, așa cum îl botezasem, iar nexul lor formează o piscină sticloasă, adâncă până la piept și nefiresc de calmă. Deasupra atârnă spirale orbitoare de diamante, festonând tavanul și pereții într-o dantelă primordială. Aerul de acolo e cald, datorită hornurilor cu abur care se petrec sub stâncă și a izolării complete față de razele aspre ale soarelui. E locul perfect pentru dezvoltarea vieții și, mai puțin important, pentru desfășurarea muncii noastre.

Fiind singura formă de viață macroscopică de pe Votum (cel puțin până acum), nu am avut nicio remușcare în a instala un laborator de teren chiar

în grotă. Nu erau creaturi pe care să le deranjăm, nici condiții meteorologice care să îl strice. Tot ce aduceam era sterilizat, desigur. Eram grijulii în acel sanctuar. Însă mai era și un spațiu în care am locuit din plin. Pentru moment, grota e acasă. Ca să răspund unei întrebări pe care mi-o pusesem pe Opera, cred că „acasă" nu poate să existe decât într-un moment. Ceva atât descoperit, cât și făcut. Întotdeauna temporar, în marea schemă a lucrurilor, dar și esențial, în aceeași măsură.

Într-o zi, mi-am ridicat ochii de la masa de lucru unde etichetam mostre de pietre pe care să le ducem înapoi la *Merian*. Chikondi stătea lângă lac, ca de obicei, analizând concentrat tableta și fredonând la căști. Rula un fel de test pe mostrele de bacterie pe care le colectase; orice încercare de a-l întreba ce face era întâmpinată cu un mormăit vag care indica faptul că e în mijlocul descâlcirii vreunei enigme despre care ne va informa atunci când ideea se va fi conturat pe de-a întregul. Elena și Jack stăteau lângă o spirală sclipitoare de cristal, adânciții ntr-o dispută amicală care avea ceva de-a face cu salinitatea. Recunosc, nu prea acordam atenție detaliilor. Eram prea preocupată să îi privesc pe ei trei și pe mine, fiecare adânciți în elementul propriu. Grota e o reflexie a noastră, într-un fel. Stâncă, apă și viață, toate având nevoie de unelte care să le examineze. Toate neînsemnând nimic fără cineva care să le observe.

— Nu putem să ne întoarcem, am spus.

Elena și Jack s-au uitat la mine. La fel a făcut-o și Chikondi, deși comentariului meu i-a luat o jumătate de secundă mai mult ca să fie procesat.

Realizam că ce spusesem era ridicol, însă nevoia de a o zice crescuse în mine de săptămâni, iar continuarea a venit șuvoi, imediat:

— Lawki 5 a reușit să se întoarcă pe Pământ. Asta înseamnă că restul sunt de mult timp deja întorși. Iar dacă Luna a fost abandonată și dacă nu mai sunt sateliți funcționali, înseamnă că nimeni nu mai lansează nimic. Nu suntem doar ultimul program Lawki care mai e în spațiu. Ci suntem... suntem ultimii. Dintre toți.

Niciunul nu m-a privit de parcă vorbele mele ar fi fost o revelație. Se gândiseră fiecare la asta. Jack a oftat.

— Nu avem echipamentele necesare ca să desfășurăm aici un studiu de lungă durată. Sau pe Mirabilis. Sau nicăieri.

Chikondi a căzut de acord, cu regret.

— Și cu cât stăm mai mult, a zis pe un ton măsurat, cu atât mai mult perturbăm. Vizitele noastre sunt limitate dintr-un motiv. Nu putem influența.

Era etica OCA, cuvânt cu cuvânt.

— Știu, am zis. Nu sunt împotriva lucrului ăsta. Nu am fost niciodată.

Elena m-a privit în ochi.

— Atunci la ce te referi?

Am inspirat adânc.

— Motorul interstelar are suficient combustibil ca să ne ducă înapoi pe Pământ. Patruzeci de ani lumină, cu o mică marjă de control.

Am făcut o pauză, alegându-mi atent cuvintele, încercând să le rostesc încet.

— Treaba e că asta ne-ar duce pe Tivael.

Vorbele mele au rămas suspendate în aerul calm din grotă. Cu toții au înțeles ce ziceam. Tivael a fost una dintre candidatele inițiale ale OCA destinate programului Lawki, dar din cauza distanței față de Pământ – peste treizeci de ani lumină, adică șaizeci de ani în tranzit – a fost eliminată prin prisma limitărilor tehnologice și logistice ale timpului.

De la Zhenyi, totuși, Tivael era la numai treisprezece ani lumină. Iar eu știam, așa cum o știam cu toții, că există trei planete locuibile în orbita din jurul ei. Luându-ne după datele atmosferice, viața era aproape o certitudine pe fiecare dintre ele. În mod special, e una cu o mulțime grozavă de gaze de seră în amestec. Ar putea fi activitate vulcanică. Ar putea fi starea naturală a lucrurilor.

Ar putea fi altceva.

Jack a început să facă pași dus întors.

— Am...

S-a oprit și a reflectat. Asemenea mie, încerca să își așeze atent cuvintele.

— OK, a continuat și și-a înfipt un deget pe după cureaua cu scule. Vrei să spui că dacă noi suntem ultimii astronauți – ultimii *ultimii* –, atunci ar trebui

să ne prelungim misiunea în așa fel încât munca să continue în perioada în care Pământul se pune pe picioare.

— Da.

El a înclinat scurt din bărbie.

— Ce dovadă ai că OCA a dispărut și că nu iau în considerare să se reclădească?

Întrebarea era livrată obiectiv, profesionist. Îmi punea la încercare premisa, așa cum și era îndreptățit să o facă.

— Nu am niciuna.

— Și de ce Tivael?

— Pentru că putem, am spus, apoi am arătat în jur. De ce *aici*?

Chikondi a încuviințat, dar atenția îi era împărțită, cu un ochi încă la tabletă și la datele care se procesau.

Jack a continuat:

— Așadar, spui că deși nu avem nici cea mai vagă idee ce se petrece acasă și doar putem specula despre starea de fapt a capabilităților de călătorie spațială pe care le are Pământul, pentru a continua... spiritul misiunii în care am fost trimiși, ar trebui să încălcăm pe de-a întregul parametrii misiunii.

— Da.

Elena s-a alăturat și ea. Se sprijinea de perete, cu brațele încrucișate.

— Chiar dacă nu ne-am mai întoarce niciodată. N-am mai vedea niciodată Pământul.

— Da.

M-a privit aspru.

— S-ar putea să trăim mai mult decât ne-ar permite acele lumi să o facem.

— Știu.

— Și dacă ne-am petrece timpul în plus, am face-o pe *Merian*, în afara planetelor.

— Știu.

— Sistemul de menținere a vieții nu a fost destinat să reziste unei a doua misiuni. Am putea să murim înainte ca munca noastră să fie finalizată.

I-am întors privirea.

— Așadar, spui că fie vom muri de bătrânețe și legați de casă, fie relativ tineri, într-un fel de accident sau dezastru, am zis și am lăsat pe mai târziu ultimul aspect. Sunt aceleași opțiuni pe care le-am avea și pe Pământ.

Ea a schițat cel mai firav zâmbet afectat posibil.

Jack și-a mărit apăsarea pașilor.

— OK, dar nu noi am luat decizia de a veni aici. A fost făcută de mii de oameni din întreaga lume. Avem oare... oare... la dracu', nu știu – dreptul de a decide?

— Acei mii de oameni și-au dorit ca munca să fie încheiată, a spus Elena.

— Da, însă acei mii de oameni sunt cel mai probabil morți, a dat Jack replica. Nu poți să zici că facem munca asta *pentru Pământ* dacă Pământul care se află acum acolo nu ne-a dat acordul. Nu m-am

înhămat la o călătorie doar dus. Niciunul dintre noi nu a făcut-o. Nu zic *da* la nicio chestie, doar explorez...

— Da! a strigat Chikondi. Oho, Dumnezeule Mare! Oho, Dumnezeule!

A gesticulat frenetic înspre tabletă, cu corpul gata să îi explodeze.

— Toată lumea, vă rog, veniți, veniți să aruncați un ochi.

— Ce e? am întrebat în timp ce ne-am repezit către el.

Chikondi și-a ridicat tableta, cu rezultatele testului finalizate.

— Uite, uite, *uite*!

Am scanat cu privirea tabelele dense cu numere și litere. La început, n-am văzut.

Elena, da. Și-a dus mâna la gură, dar zâmbetul ei era atât de mare, că îi depășea degetele.

Jack a văzut și el.

— Sfinte Sisoe! a exclamat.

Mi-a căzut și mie fisa. Am văzut.

— Oh! am suspinat. Oh, e...

Chikondi a radiat către noi, cu chipul cuprins de reverență.

— Uite ce am găsit!

Pentru o scurtă perioadă din viață, am fost ambidextră. Îmi aduc aminte de un proiect de lucru manual din grădiniță unde am primit sarcina de a tăia

niște forme dintr-o hârtie groasă colorată. Mâna mea dreaptă a obosit repede, cu degetele încleștate și grele pe mânerele foarfecii (îmi imaginez, în retrospectivă, că lucraseră imensa perioadă de cinci minute). Dar asta nu era o problemă. Am trecut foarfeca în mâna stângă și am continuat treaba. Mi-aș dori să mai pot încă face trucul acesta, dar, vai, un profesor m-a pus să aleg o mână atunci când am început să învăț alfabetul. Am ales dreapta, pentru că majoritatea copiilor foloseau dreapta și pentru că părea cea mai mică bătaie de cap. De atunci, stânga nu m-a mai ajutat niciodată la fel de bine. Nu o învinovățesc că încă-mi mai poartă pică.

Și moleculele au o „dexteritate". E numită chiralitate, și, dacă nu ai întâlnit până acum conceptul, e din acela care poate să te pună să stai pe spate și să te uiți o vreme în gol. Să te trec prin el cât de simplu pot.

Stai un pic să te uiți la mâinile tale (presupunând că ai două; dacă nu, împrumută una de la altcineva, în numele științei). Întinde-le și desfă-ți degetele. Ambele mâini, în mod natural, sunt făcute din aceleași părți: încheieturi, palme, degete, articulații, unghii. Lista cu ingredientele asortate. Exact același echipament.

Dacă ar fi să îți dau o mănușă pentru mâna dreaptă, nu ai fi capabil să o porți pe mâna stângă. Nu ar conta cum ai răsuci sau întoarce apendicele. Poate ai reuși să îți înghesui degetele acolo, dar

potrivirea ar fi groaznică și nu ai putea să folosești cum trebuie mănușa. Chiar dacă mâna ta stângă are aceleași părți fizice ca cea dreaptă, nu va putea niciodată, dar niciodată să aibă aceeași formă.

La fel e adevărat și cu moleculele. Dacă iei două amestecuri identice de atomi și le aranjezi încât să fie imagini în oglindă cu aceeași configurație, moleculele pe care le-ai creat nu mai sunt același lucru, iar diferențele în felul în care interacționează cu lumea pot fi la fel de diferite ca ziua și noaptea. Ca să folosesc cel mai faimos (și mai dezastruos) exemplu: talidomida, un medicament care în anii 1950 a fost prescris cu larghețe pentru tratarea grețurilor de dimineață. În timp ce talidomida izomer de dreapta ușura într-adevăr acele simptome, cea de stânga provoca malformații severe. Chiralitatea este un detaliu care nu ar trebui ignorat.

Ca regulă, viața pe Pământ folosește aminoacizi de mână stânga și zaharuri de mână dreapta. Aceasta e o enigmă a biochimiei veche de când lumea, una care are repercusiuni în multe domenii adiacente. Poți presupune cu certitudine că atunci când viața a început a folosit orice compus organic avea direct în față. Acum, aminoacizii de *mână dreapta* și zaharurile de *mână stânga* pot fi creați ușor în laborator. De fiecare dată când amesteci o doză din lucrurile astea, te poți aștepta să ai o cantitate egală a izomerilor. Atunci de ce este viața pe Pământ predilectă? De ce s-ar hrăni cu unul și nu cu celălalt, dacă

ambii sunt la fel de ușor disponibili? De ce ar fi fost doar aminoacizi de mână stânga și zaharuri de mână dreapta în locul în care strămoșii noștri unicelulari s-au trezit la viață?

Cel mai probabil răspuns îl reprezintă meteoriții. Știm că rocile spațiale poartă compuși organici din belșug și că dacă unul dintre aceștia se lovește de o planetă servește a ceva asemănător cu o bombă cu semințe aruncată pe un teren viran. Dacă o astfel de piatră a aterizat pe Pământ și dacă, din întâmplare sau prin complexitățile chimiei, a purtat majoritar aminoacizi de mână stânga, îți poți da seama cum viața care s-a dezvoltat în acel loc de impact s-ar putea obișnui cu o astfel de omogenitate și ar transmite acest șablon progeniturilor.

Însă ce-ar fi dacă, în schimb, o preferință preluată este o calitate intrinsecă a vieții? Dacă viața *funcționează* doar așa, din motive pe care încă mai trebuie să le descâlcim? Mult timp, am avut un singur subiect pe care să facem teste – Pământul –, și orice om de știință ți-ar spune că este imposibil să obții ceva relevant dintr-o singură mostră.

Pe măsură ce ne-am răsfirat către alte lumi, speciile descoperite au expus preferințe rigide într-o parte sau alta. Viața de pe Aecor este opusă celei de pe Pământ: acolo norma sunt aminoacizii de mână dreapta și zaharurile de mână stânga. Viața pe Mirabilis preferă totul de mână stângă. Descoperirile de la Lawki 5 sunt consistente cu asta;

tot ce găsiseră indica o preferință într-o parte sau în alta. Acest lucru a confirmat bănuiala că viața nu trebuie să se nască sub exact aceleași condiții ca cea de pe Pământ, dar nu răspunde întrebării subsecvente: sunt meteoriții responsabili pentru preferința chirală a vieții sau este o preferință chirală necesară pentru viață?

În lacul din grota încrustată de Râul Lei, Chikondi a luat mostre din o sută de specii de organisme unicelulare. Niciuna dintre ele nu poseda o preferință chirală. Folosesc la liber aminoacizi și zaharuri de ambele tipuri. Sunt, în fapt, ambidextre. Iar când Elena a testat apa și Jack rocile, descoperirile lor au confirmat ce indicase Chikondi: chiralitatea aminoacizilor de pe Votum are o rată egală.

Asta înseamnă că preferința chirală nu este o necesitate a vieții.

Asta înseamnă că formele de viață emergente *chiar* folosesc ce au la îndemână.

Asta sugerează puternic faptul că viața pe Pământ s-a născut doar datorită ingredientelor care și-au avut originea în afara planetei.

Asta sugerează mai departe că, pentru a începe, viața în galaxie se bazează în mod uzual pe livrări concentrate de molecule organice via meteoriți, însă nu e singura modalitate.

Acum, să fim corecți, ne bazăm ipoteza pe datele Lawki, care reprezintă doar un număr mic de planete. Am avea nevoie de o plajă mai mare de mostre ca

să fim siguri.

Dacă ești un om de știință – indiferent dacă îți este carieră sau hobby sau un interes pasager –, îmi imaginez că acest fapt te va pune și pe tine pe jar, la fel ca pe noi. Încă nu am răspuns celui mai mare „De ce", dar să fiu a naibii dacă nu suntem cu un pas mai aproape.

Și dacă știința nu este lumea ta? Recunosc, nu știu dacă oamenilor din afara bulei mele sociale le-ar păsa de așa ceva. Mi-am petrecut întreaga viață adultă alături de oameni de știință și de oameni care iubesc știința. Mi se pare de la sine înțeles ca o astfel de cunoaștere să fie prețuită, tânjită. Și sunt pe deplin conștientă că pentru a-ți spune ce am descoperit am avut nevoie de o mie de cuvinte explicative înainte de a ajunge la climax. Este oare această descoperire a noastră prea obtuză? Ai trecut peste partea științifică ca să vezi direct concluzia? Nu te-aș judeca dacă ai făcut-o; sunt pe bune curioasă. Informațiile despre chiralitatea aminoacizilor nu-ți vor afecta cu nimic viața de zi cu zi. Nu îți vor pune mâncare pe masă. Nu-ți vor construi un acoperiș deasupra capului. Nu-ți vor întări relațiile sociale, nu te vor ține sănătos și nu te vor ajuta la corvezile tale. Nu schimbă nimic în cotidian. Însă ce sper eu e ca atunci când stai pe întuneric în pat și îți pui întrebări – atunci când îți pui acel mare „De ce" – ceea ce am aflat te va ajuta să adormi având alinarea existenței unui context mai clar decât înainte.

O fi așa? Sau greșesc? Sunt aici, atât de departe, ca să fugărim himere deșarte? Nu pot să scap de prejudecățile mele, la fel cum celulele mele nu pot folosi aminoacizi de mână dreaptă. Vreau să știu dacă îți pasă de munca noastră enigmatică din cer, ținând cont de grijile tale imediate de la sol. Nu o să mă supere niciun răspuns. Vreau doar să știu. Noi toți cei de la bordul *Merian* vrem să știm ce vreți *voi* de la noi.

Așa că uite cum o să meargă lucrurile mai departe.

După ce termin de scris aici și după ce colegii mei de echipaj își dau aprobarea și după ce trimitem fișierul pe Pământ, o să ne finalizăm cei trei ani și jumătate rămași pe Votum. După aceea, vom intra în torpoare.

Unde mergem mai departe depinde de voi.

Am reconfigurat sistemele de torpoare ale *Merian* în așa fel încât să ne mențină adormiți până ce naveta primește un mesaj de pe Pământ. Am oferit separat instrucțiunile tehnice ale transmisiei, însă, în esență, *Merian* va aștepta un simplu „da" sau „nu".

„Da" ne trimite pe Tivael.

„Nu" ne duce înapoi pe Pământ.

Dacă nu primim niciun răspuns, vom rămâne în torpoare până la bătrânețe sau până ce un defect al echipamentelor ne va curma viața.

Ce vrem noi să vă întrebați e următorul lucru: ce

e spațiul, pentru voi? Este un loc de joacă? O sursă? Un jalon? O sală de clasă? Un templu? Cine credeți că ar trebui să meargă acolo și cu ce scop? Sau poate nu ar trebui să mergem deloc? Tărâmul de deasupra norilor este pentru voi imaterial, atâta timp cât sateliții trimit mesajele și nu cad pietre? E călătoria umană spațială un lucru zadarnic, fantezia unui bogătaș, o irosire inacceptabilă de vieți și resurse? Sunt grotești pentru voi metodele noastre? Sunt speranțele noastre demodate? Când vă povestesc despre viața noastră aici, ne încurajați sau ne luați în derâdere?

Mai sunt astronauții relevanți în vremea voastră?

Nu am găsit nimic ce-ați putea vinde. Nu am găsit nimic ce ați putea folosi practic. Nu am găsit lumi care ar putea fi colonizate ușor sau etic, dacă asta ar fi ce v-ați dori. Nu am satisfăcut nimic în afara curiozității, nu am câștigat nimic în afara cunoașterii.

Pentru mine, acestea sunt cele mai nobile scopuri. Oamenii care ne-au trimis aici au crezut la fel. Dar dacă voi împărtășiți aceleași credințe, înțelegeți oare că am putea să eșuăm? Trebuie să înțelegeți care este costul – realitatea a ceea ce facem. Pentru că uneori ne ducem, și încercăm, și suferim și, în ciuda a toate, nu cunoaștem nimic. Uneori rămânem cu mai multe întrebări decât la început. Uneori facem rău, în ciuda eforturilor noastre cele mai mari. Suntem umani. Suntem fragili. Suntem noi cei pe care i-ați vrea aici? Ați fi mai împăcați cu predictibilitatea limitată a mașinăriilor? Ori

flexibilitatea inteligenței umane merită riscul ca mințile și trupurile noastre să se frângă?

Credem că potențialele răspunsuri merită provocările. Nu știm ce credeți voi, ce crede Pământul. Și, în cele din urmă, Pământul e cel care ne-a trimis aici. Patru oameni nu pot decide singuri dacă este corect ca noi să ne aventurăm mai departe în galaxie, indiferent cât de disperat ne-o dorim. Nu operez sub iluzia că OCA a reprezentat – *reprezintă*, dacă încă mai sunteți acolo – toată umanitatea. Însă călătoria spațială este o aventură suficient de formidabilă, o sarcină suficient de descurajatoare încât să necesite dedicarea celor mulți, nu fervoarea celor puțini. Noi suntem patru. A fost nevoie de munca a mii pentru a ajunge aici și resursele altor mii. Zilele noastre aici au fost în mare parte autonome, dar trăim într-o casă ce a fost construită cu dragoste de alte mâini. Tot ce facem, o facem pe umerii altora. Iar din acest motiv nu este suficient consensul a patru persoane. Dacă nu ne ascultă nimeni, dacă nimănui nu-i pasă, atunci vom sta aici doar din ego propriu. Vă vom fi abandonat, iar asta nu este acceptabil pentru noi.

Suntem pregătiți să ne trăim viețile fără să mai vedem vreodată Pământul. Suntem bucuroși să o facem. Nu este cel mai natural sfârșit pe care mi-l pot imagina, cea mai bună moarte pe care aș putea-o spera. Dar nu putem accepta această soartă dacă nimeni nu va fi pregătit să continue de unde am rămas.

Dacă murim aici cu binecuvântarea voastră, atunci murim ca o familie. Dacă murim fără ea, murim singuri. Și dacă acesta ar fi cazul, mai degrabă *am vrea* să ne întoarcem acasă. Simțim că ar fi mai bine în acest scenariu să ne petrecem în compania voastră anii care ne-au mai rămas, împărtășind povești în speranța că am putea reaprinde scânteia. Indiferent de variantă, noi vom continua să ne purtăm torța. Tot ce vă întrebăm e: unde va arde cel mai puternic?

Vă lăsăm vouă răspunsul.

Ca Secretar General al Națiunilor Unite, o organizație a o sută patruzeci și șapte de state membre care reprezintă aproape toți locuitorii umani ai planetei Pământ, trimit salutări în numele oamenilor de pe planeta noastră. Am pășit în afara sistemului solar și către univers căutând doar pace și prietenie – să oferim învățăturile noastre, dacă ni se va cere; să cunoaștem, dacă avem șansa. Știm prea bine că planeta noastră și toți locuitorii săi sunt doar o mică parte din acest imens univers care ne înconjoară și facem acest pas cu umilință și speranță.

— Fostul Secretar General al O.N.U. Kurt Waldheim, 1977, așa cum a fost înregistrat pe Discul de Aur de pe Voyager.

Mulțumiri

Precum Ariadne, nu sunt un om de știință. Nu am nicio experiență în acest domeniu de studiu, nici o educație formală. Fandom-ul meu transformativ este science-fiction-ul, și, ca în orice ficțiune sinceră, respect canonul, dar mă joc pe repede-nainte și vag cu detaliile pe care le aleg eu. Totuși, pentru această carte, mi-am dorit să fiu cât mai aproape de reper pe cât mi-a permis povestea, iar în acest scop am primit niște ajutor care merită să fie recunoscut cum trebuie.

În prima parte a anului 2018, am fost invitată la o conferință Melon în Hong Kong, și acolo – la o recepție de bun-venit, amețită de diferența de fus orar – am întâlnit-o pe Lisa Nip, doctorandă la MIT Media Lab și care urmărește un scop îndrăzneț: să folosească biologia sintetică pentru a rezolva provocările călătoriei umane spațiale. A doua zi, a ținut o prelegere pe acel subiect, iar eu am stat în public, încă amețită de la diferența de fus orar, dar lipită de scaun. Viziunea ei asupra ingineriei genetice ca un supliment practic mai degrabă decât ca eugenie distopică sau evoluție transumanistă este una pe care

o consider atât radicală, cât și splendidă, și fără ca ea să-mi fi deschis mintea atât de tare această carte nu ar fi existat deloc. Lisa și-a făcut timp ca să stea pe Skype cu mine din laboratorul ei în perioada în care am fost la început cu conturarea poveștii, și îi sunt extrem de recunoscătoare pentru generozitatea ei și pentru răbdarea cu care m-a îndrumat prin pașii științei ei și posibilităților deschise. Dacă vreo parte din această poveste se îndepărtează prea mult de tărâmul realității, asta e o reflectare a atacării de către mine a subiectului dintr-o poziție laterală, nu din învățămintele ei minunate.

Această carte este de asemenea mai bună datorită sfaturilor pedagogului în astrobiologie Nicoline Chambers, consiliera mea pe termen lung (și, hmmm, mama mea), care nu pare să obosească vreodată în fața email-urilor mele nătângi trimise în miez de noapte cu privire la cât de corect e să folosesc un termen sau altul, dacă planetele mele sunt credibile ș.a.m.d. Printre multele mele întrebări a fost și cea despre ce tip de instrumente ar lua cu ei echipajul Lawki 6. Laboratoarele *Merian* au fost aprovizionate atât de ea, cât și de colegii ei Charles Cockell, profesor de astrobiologie la Universitatea din Edinburgh, și Caroline Williams, profesor asistent de biologie integrativă la UC Berkeley. Mulțumirile mele către ei pentru ajutorul acordat finalizării listei de cumpărături.

Mai trebuie să ridic pălăria către câțiva inși pe

care nu-i cunosc deloc, dar cu care aș fi foarte bucuroasă să beau o bere. Inspirația mea pentru OCA a venit în parte din eforturile călătoriilor spațiale finanțate de cetățeni din viața reală, ale căror creativitate și tenacitate mă pun pe jar. Dacă acest concept vă atrage, vă încurajez să aruncați un ochi la treaba pe care o fac acum Copenhagen Suborbitals, Pacific Spaceflight și proiectul Planetary Society's LightSail.

Ca întotdeauna, această carte nu ar fi fost deloc o carte fără acei oameni care în mod nedrept nu își regăsesc numele pe copertă în ciuda întregii munci grele făcute: Sam Bradbury, Oliver Johnson, David Pomerico și extraordinara echipă de la Hodder & Stoughton și Harper Voyager.

Cel mai important, dragostea mea către familie, dragostea mea către prieteni și dragostea mea către soția mea, cei care cu toții m-au ținut în picioare pe parcursul unui an dat naibii. Aș fi pierdută fără voi.

Despre autoare

Becky Chambers a crescut în California, fiică de profesor astrobiolog și inginer aerospațial, om de știință din era rachetelor Apollo. O inevitabilă entuziastă spațială, ea a luat decizia evidentă de a studia artele dramatice. După câțiva ani în administrația teatrală, și-a îndreptat pasiunea către scris. A lucrat ca freelancer între 2010 și 2014, perioadă în care textele ei au apărut în *The Mary Sue*, *Tor.com*, *Five Out Of Ten* și *The Toast*. Seria *Wayfarers* a fost recompensată cu premiul Hugo.

După ce a locuit în Scoția și în Irlanda, Becky s-a reîntors în statul natal, unde locuiește alături de partenera sa. Este o avidă susținătoare a jocurilor video și pe tablă și se bucură de ieșirile în natură. Speră să poată vedea la un moment dat Pământul de pe orbită.

Nu ești încă pregătit să te întorci pe Pământ?

Întoarce pagina pentru un fragment din romanul de debut scris de Becky Chambers:

UN LUNG DRUM SPRE O PLANETĂ MICĂ ȘI FURIOASĂ

Ziua 128, anul 306 Standard AG

TRANZIT

În timp ce se trezea în micuța capsulă de navigare, își reaminti trei lucruri. Primul: călătorea prin spațiul deschis. Al doilea: era pe cale să înceapă o nouă slujbă, una de care nu avea voie să își bată joc. Al treilea: mituise un funcționar guvernamental ca să primească o nouă identitate. Niciuna dintre aceste informații nu îi era proaspătă; însă, chiar și așa, nu poți spune că sunt gânduri plăcute lângă care să te trezești din somn.

Nu ar fi trebuit să se trezească, nu timp de o altă zi, pe puțin, dar asta ți se întâmpla rezervând zboruri ieftine. *Zboruri ieftine* însemna o capsulă amărâtă, alimentată de combustibil amărât, cu sedative amărâte menite, chipurile, să te adoarmă buștean. Drept rezultat, oscilase de mai multe ori de la lansare între momente de reverie și de conștiență – o clipă de confuzie, imediat o alta căzând în adâncul somnului, tocmai când era pe cale să înțeleagă mai exact ce i se întâmpla și unde se afla. Capsula era cuprinsă de beznă și nu existau ecrane de navigație care măcar să pâlpâie un pic. Nu avusese niciun reper pentru a-și da seama cât timp trecuse între fiecare aceste semi-treziri sau cât mai exact a călătorit, nici măcar dacă într-adevăr călătorea, și nu staționa, în fapt. Gândul ăsta îi produse o stare puternică de anxietate și de rău fizic.

Privirea i se limpezi suficient cât să se uite mai atent spre fereastră. Obloanele erau trase, blocând orice

posibilă sursă de lumină. Știa și că nu aveau de unde să fie lumini. Se afla în mijlocul nemărginit al spațiului. Nicio planetă cuprinsă de freamătul zborurilor, nicio pistă de aterizare, nicio sclipire a vreunei nave aflate pe vreo orbită. Doar pustiul, un oribil pustiu umplut cu nimic altceva în afara ei și a unor roci trecătoare.

Motorul se zgudui pregătindu-se de un nou salt în substrat. Sedativele își refăcură simțită prezența, trăgând-o din nou în agitația somnului. Coborând către vise, se mai gândi o dată la noua ei slujbă, la toate minciunile, la chipul funcționarului privind-o înfumurat în timp ce ea îi transfera în cont creditele. Se temuse că poate nu fuseseră destule. Trebuia să fi fost. Trebuia. Plătise deja mult prea mult pentru greșelile care o urmăreau fără vina ei.

Pleoapele i se închideau. Sedativele o cuprinseră. Capsula – probabil – își continua drumul.

Ziua 129, anul 306 Standard AG

O NEMULȚUMIRE

Trăitul în spațiu era orice, dar nu liniștit. Pământenii nu aveau cum să se aștepte la așa ceva. Pentru toți cei crescuți la solul planetelor, dura mult timp până ce se obișnuiau cu foșnetele și hurducăiala unei nave, cu ambianța continuă ce venea la pachet cu trăitul înăuntrul unei mașinării. Dar pentru Ashby astfel de sunete erau la fel de obișnuite precum propriile bătăi ale inimii. Își putea spune când mai exact era momentul să se trezească doar după felul în care șuiera aerul filtrat de deasupra patului său. Când rocile loveau învelișul exterior, cu tiparul lor familiar, știa deja care puteau fi ignorate și care puteau fi problematice. După cantitatea de purici pocnind comunicatorul, putea spune la ce distanță se afla interlocutorul său. Astea erau sunetele vieții spațiale, o notă de subsol a vulnerabilității și a distanțelor. Erau reamintiri ale fragilității simplului fapt de a fi viu. Însă astfel de sunete însemnau și siguranță. Absența sunetului însemna că aerul nu mai curge, motoarele nu mai merg, pânzele progravitatului nu îți mai mențin tălpile la podea. Liniștea aparține vidului de afară. Liniștea e moarte.

Mai erau și alte sunete, încă, sunete care nu erau produse de nava în sine, ci de oamenii care o locuiau. Chiar și pe culoarele infinite ale marilor ferme spațiale puteai auzi ecourile conversațiilor din apropiere, pașii pe pardoselile metalice, bufniturile înfundate ale vreunui

tehnician cocoțat în mantaua pereților, gata să repare cine știe ce circuit nevăzut. *Wayfarer*, nava lui Ashby, era suficient de cuprinzătoare, dar minusculă comparativ cu ferma pe care crescuse. Când a reușit să o cumpere pe *Wayfarer* și i-a găsit pentru prima dată un echipaj, chiar și el a trebuit să se obișnuiască cu imediata vecinătate a camerelor de dormit. Totuși, zumzetul constant al oamenilor lucrând și râzând și certându-se tot timpul în jurul lui devenise parte din confortul zilnic. Afară, în larg, era mult prea mult gol de o parte și de alta, așa că până și cel mai călit spațial se putea trezi uneori că privește umil și cu venerație la vidul picurat cu stele ce-l împresoară.

Ashby primea cu bucurie zgomotul. Era reconfortant să știe că nu e niciodată singur pe navă, mai ales ținând cont de treaba cu care se ocupa. Construirea găurilor de vierme nu era o profesie strălucită. Toate acele coridoare interspațiale care străbăteau întreaga Adunare Galactică deveniseră ceva mult prea comun, erau acum ceva de la sine înțeles. Ashby se îndoia că omul obișnuit acorda mai mare atenție străpungerilor decât unei perechi de pantaloni sau unei farfurii cu mâncare caldă. Însă treaba lui îi cerea să fie atent la tot ce presupune străpungeri și tuneluri, chiar să le țină la loc de vază printre preocupările gândurilor sale. Dacă ți-ai consuma prea mult timp mintea cu ce desemnau ele mai exact, imaginându-ți nava în care ești plonjând în și în afara spațiului, asemenea unui ac trăgând după el o ață... Mna, astea erau genul de idei care ar determina pe cineva să-și dorească să aibă cât mai multă companie gălăgioasă.

Ashby stătea în biroul lui, citind fluxul de știri, cu o cană de mek alături, când un anume sunet îi atrase atenția. Pași. Pașii lui Corbin. Pașii *furioși* ai lui Corbin, venind fix către ușa sa. Ashby oftă, își reținu iritarea și reveni la rolul de căpitan. Își păstră chipul neutru, cu urechile ciulite atent. Să vorbești cu Corbin cerea mereu o clipă de pregătire și o detașare considerabilă.

Artis Corbin era două lucruri: un talentat algeist și un complet dobitoc. Cea din urmă particularitate era crucială pe o navă transportor precum *Wayfarer*. O doză de combustibil ofilită spre maro putea face diferența între a ajunge cu bine în port sau a pluti în voia sorții. Jumătate din puntea inferioară a *Wayfarer* era umplută cu nimic altceva în afara cuvelor cu alge, fiecare dintre ele având nevoie de cineva care să le ajusteze obsesiv nivelul de nutrimente și de salinitate. Ăsta era singurul domeniu în care lipsa de grație socială a lui Corbin era în fapt un beneficiu. Omul *prefera* să stea toată ziua cu nasul în cala algelor, mormăind tot felul de indici, muncind spre atingerea a ceea ce el denumea „condiții optimale". Lui Ashby i s-au părut mereu suficient de optime condițiile, dar nu avea de gând să se pună în calea lui Corbin când venea vorba de alge. Costurile pe care le suporta Ashby pentru combustibil scăzuseră cu zece procente de când l-a adus pe Corbin la bord, iar puțini algeiști ar fi acceptat o poziție similară într-o navă de tunelare. Algele erau suficient de sensibile la un drum scurt, dar să îți păstrezi dozele sănătoase pe un transportor cerea meticulozitate și anduranță, în egală măsură. Corbin ura oamenii, însă își iubea munca, iar la muncă se pricepea de minune. Pe caietul lui Ashby, asta îl făcea extrem de valoros. O extrem de valoroasă durere de cap.

Ușa se trânti de perete, iar Corbin țâșni înăuntru. Sprâncenele îi erau îmbibate cu sudoare, ca de obicei, iar părul grizonant de pe tâmple îi era unsuros. *Wayfarer* trebuia păstrată călduroasă tot timpul, ca răspuns la nevoile Navigatorului ei, însă încă din prima zi Corbin și-a făcut publică antipatia față de temperatura medie ambientală. Chiar și după ani la bordul navei, corpul lui a refuzat să se aclimatizeze; se pare că din pură ciudă.

Obrajii lui Corbin erau și ei roșii, deși dacă asta se datora dispoziției sale sau alergăturii trase pe scări nu avea nimeni cum să își dea seama. Ashby nu a reușit

niciodată să se obișnuiască cu vederea unei atât de pregnante roșeți în obraji. Majoritatea umanilor din ziua de azi erau descendenți ai Flotei Exodului, care navigase cu mult dincolo de limitele Soarelui ancestral. Mulți, precum Ashby, se născuseră în chiar acele nave-fermă care aparținuseră refugiaților terranieni originari. Buclele sale negre și dese și pielea de culoarea ambrei erau rezultatul generațiilor de întrepătrunderi și amestecuri la bordul giganticelor nave. Cei mai mulți umani, fie născuți în spațiu, fie copii ai coloniilor, aveau în comun acel mix exodian fără particularitate națională.

Corbin, pe de altă parte, era fără îndoială vână de sistem Sol, deși oamenii de pe planetele natale începuseră de câteva generații încoace să semene cu exodienii. Cu toată învălmășeala asta a geneticii umanilor, tot mai apăreau din când în când – prin diverse locuri – tonuri mai deschise, chiar și în Flotă. Și totuși, Corbin era practic *roz*. Strămoșii lui fuseseră oameni de știință, exploratorii timpurii care construiseră primele stații orbitale de cercetare în jurul lui Enceladus. Au rămas acolo de secole, în continuare vigilenți la dezvoltarea bacteriilor din oceanele înghețate. Cu Sol o simplă urmă fadă pe cerul de deasupra Saturnului, cercetătorii și-au pierdut din ce în ce mai mult pigmentul, cu fiecare decadă trecută. Rezultatul final era Corbin, un bărbat roz crescut pentru muncă laborioasă și fără soare pe cer.

Corbin își trecu scribul pe deasupra biroului lui Ashby. Tableta subțire și dreptunghiulară tăie pixelii ca de ceață ai ecranului și bufni în fața lui Ashby. Ashby gesticulă înspre pixeli și îi dispersă. Titlurile știrilor planând în aer se dizolvară în mănunchiuri colorate. După care pixelii se scufundară ca un roi de insecte minuscule în cutiile proiectorului, aflate de ambele laturi ale biroului. Ashby privi scribul și își ridică sprâncenele către Corbin.

— *Asta*, zise Corbin arătând cu un deget osos către

scrib, n-are cum să nu fie o glumă.

— Stai să ghicesc, remarcă Ashby. Iarăși s-a băgat Jenks peste notele tale?

Corbin se încruntă și își clătină capul. Ashby se concentră la scrib, încercând să nu râdă amintindu-și de ultima dată când Jenks a umblat neinvitat la scribul lui Corbin, înlocuind notițele acestuia cu niște trei sute șaizeci și două de variații ale aceleiași fotografii, reprezentându-l pe însuși Jenks, gol ca în ziua în care s-a născut. Ashby se gândi că una în care Jenks purta un stindard cu Adunarea Galactică era chiar reușită. Imaginea avea un fel de demnitate dramatică, luând în seamă contextul.

Ashby luă scribul, rotindu-i ecranul cu susu-n jos.

Către: Căpitanul Ashby Santoso (*Wayfarer*, licență de tunelare AG nr. 387-97456)

Rs: CV pentru Rosemary Harper (certificat administrativ AG nr. 65-78-2)

Ashby recunoscu fișierul. Era CV-ul noii lor grefiere, care avea sosirea programată a doua zi. Care probabil deja se afla într-o capsulă de tranzit, sedată pe durata lungii, chinuitoarei călătorii.

— De ce îmi arăți asta? întrebă Ashby.

— Ah, deci *chiar* l-ai citit, zise Corbin.

— Bineînțeles că da. V-am spus tuturor de un car de ani să citiți mesajul, ca să vă acomodați cu cine e *până* să ajungă.

Ashby n-avea nici cea mai vagă idee unde voia Corbin să bată, însă era o procedură Corbin standard. Fii mai întâi nemulțumit și explică de ce abia după.

Răspunsul lui Corbin fu previzibil, chiar înainte să deschidă gura:

— N-am avut timp.

Corbin își făcuse un obicei din a ignora atribuțiile care nu își aveau originea în propriul laborator.

— La ce dracu' te-ai gândit aducând un copil ca ea peste noi? continuă el.

— M-am gândit, zise Ashby, că am nevoie de un grefier certificat.

Nici măcar Corbin nu ar fi avut cum să conteste lucrul ăsta. Hârțogăria lui Ashby era un dezastru, și, în vreme ce o navă de tunelare nu avea propriu-zis *nevoie* de un grefier pentru a-și păstra licența, gulerele albe de la Comisia de Transport a AG i-au dat clar de înțeles lui Ashby că raportările lui permanent întârziate nu-i câștigau niciun favor. Să hrănească și să plătească un membru al echipajului în plus nu era deloc ieftin, însă Ashby, după o atentă considerare a situației și după o porție zdravănă de insinuări din partea lui Sissix, a cerut Comisiei să trimită pe cineva certificat. Afacerea lui ar fi început să aibă serios de suferit pe viitor dacă nu se oprea la un moment dat din a încerca să ducă două munci de unul singur.

Corbin își încrucișă brațele și pufni:

— Ai vorbit cu ea?

— Am avut o discuție pe sib-chat decimalul trecut. Părea în regulă.

— *Părea în regulă*, repetă Corbin. Încurajator.

Ashby își alese cu mare grijă următoarele lui cuvinte. Avea de a face cu Corbin, în definitiv. Regele semanticii.

— Comisia a aprobat-o. Este pe deplin calificată.

— Comisia e praf și pulbere, zise Corbin înfigându-și degetul înspre scrib. Nu are nicio experiență pe transportoare. N-a locuit niciodată în afara lui Marte, bag seamă. E proaspăt ieșită de pe poarta universității...

Ashby se căută printre degete. Era nevoie de două persoane pentru jocul ăsta.

— E calificată să se ocupe de formularele AG. A lucrat ca stagiar la o companie de transport de suprafață, ceea ce necesită cam aceleași aptitudini de bază precum cele de care am eu nevoie. Vorbește fluent hanto, cu tot

cu gesturi și ce-o mai fi, fapt care ne-ar putea deschide nouă niște uși serioase. Vine cu o scrisoare de recomandare de la profesorul ei de relații interrasiale. Și, cel mai important, din puținul pe care l-am discutat cu ea, pare cineva cu care pot lucra alături.

— N-a făcut niciodată-nainte treaba asta. Suntem în mijlocul pustiului, în drum spre o străpungere-n orb, iar ție îți arde să aduci o *puștoaică* la bord.

— Nu e o puștoaică, doar e tânără. Și fiecare a avut un prim serviciu, Corbin. Chiar și tu trebuie să fi început pe-undeva.

— Știi care a fost primul meu serviciu? Frecatul plăcuțelor cu eșantioane în laboratorul tatălui meu. Până și un *animal* dresat ar fi fost în stare să o facă. *Asta* ar trebui să însemne un prim serviciu, nu... Pot să-ți reamintesc ce facem noi aici? continuă bolborosind precipitat. Zburăm de colo, colo, perforând găuri – găuri la propriu – prin spațiu. Nu e genul de serviciu care să-ți ofere siguranță. E adevărat că Jenks și Kizzy mă sperie ca dracu' prin lipsa lor de griji, dar sunt experimentați. Eu nu pot să-mi fac treaba dacă trebuie să mă păzesc tot timpul de incompetența unui boboc care poate apăsa oricând butonul greșit.

Ăsta era beculețul de avarie; acel beculeț cu *nu pot lucra în asemenea condiții*, care semnala momentul în care Corbin urma să o ia pe arătură. Venise timpul să îl repună pe șine.

— Corbin, nu va umbla la niciun buton. Nu o să facă nimic mai complicat decât să scrie rapoarte și să completeze formulare.

— Și să țină legătura cu grănicerii, și cu patrulele planetare, și cu clienții care întârzie plățile. Persoanele cu care suntem obligați să lucrăm nu sunt întotdeauna persoane amabile. Nu sunt toți persoane *de încredere*. Avem nevoie de cineva care îi poate struni pe ai lui, care poate răcni la vreun adjunct începător ce e convins că

știe regulamentele mai bine decât noi. Cineva care să știe diferența dintre un timbru de siguranță alimentară *real* și unul contrafăcut de traficanți. Cineva care cu adevărat știe cum *merg* lucrurile p-aici, p-afară, nu vreun absolvent orb care ar face pe el în clipa în care un ofițer quelinian ne-ar trage pe dreapta.

Ashby lăsă cana jos.

— Ce am nevoie, contră el, e cineva care să îmi păstreze dosarele cât mai exacte. Am nevoie de cineva care să gestioneze programările, să se asigure că ne facem cu toții vaccinările și scanările la timp, înainte de a trece granițe, și cineva care să îmi sorteze balanțele financiare. Este un serviciu complicat, deși nu dificil, nu dacă ea este la fel de organizată cum a lăsat să se înțeleagă din scrisoarea de recomandare.

— Asta-i o scrisoare standard, pare-mi-se. Fac pariu că acel profesor a trimis fix aceeași scrisoare în numele fiecărui student blajin care i s-a atârnat de ușă cu ochi mari și implorând.

Ashby își arcui o sprânceană.

— A studiat la Universitatea Alexandria, la fel ca tine.

Corbin făcu o grimasă batjocoritoare.

— Eu am fost la departamentul științific. E o mare diferență.

Ashby izbucni în râs.

— Sissix are dreptate, Corbin, chiar ești un snob.

— Sissix poate să se ducă la dracu'.

— Asta am și auzit că i-ai spus azi-noapte. V-am prins vocile pe hol.

Corbin și Sissix erau pe cale să se omoare unul pe altul într-una din zile. Nu s-au înțeles niciodată, și niciunul dintre ei nu arăta vreun semn că ar încerca să găsească niște puncte comune de la care să pornească ceva amical. Era o zonă în care Ashby avea nevoie să fie foarte atent cum abordează problema. Ashby și Sissix erau

prieteni de dinainte de *Wayfarer*, însă, când el se afla în modul *căpitan*, atât ea, cât și Corbin trebuiau să fie tratați în mod egal ca membri ai propriului echipaj. Moderarea frecventelor dispute iscate de cei doi cerea delicatețe. De cele mai multe ori, încerca să nu se bage și să stea pe margine.

— Mai e nevoie să întreb?

Colțurile buzelor lui Corbin se strâmbară.

— Mi-a folosit ultimul dentbot.

Ashby clipi.

— Ești conștient că avem un stoc uriaș de pachete cu dentboți acolo jos, în depozitul din cală.

— Nu dintre dentboții mei. Tu cumperi boți din ăia ieftini și făcuți pe genunchi, care îți lasă gingiile inflamate.

— Folosesc dentboți obișnuiți zi de zi, iar gingiile mele sunt cât de poate de în regulă.

— Eu am gingii sensibile. Îi poți cere lui Dr Chef fișele mele dentare, dacă nu mă crezi pe cuvânt. Trebuie să îmi cumpăr proprii boți.

Ashby spera că pe fața lui nu se putea citi cât de jos pe lista de priorități era „dezastrul" ăsta.

— Recunosc că este deranjant, dar, totuși, vorbim acum doar de un pachet de denboți amărâți.

Corbin era indignat.

— Nu sunt deloc ieftini! A făcut-o doar ca să îmi dea peste nas. Dacă șopârla aia egoistă nu poate să...

— Hei! își îndreptă spatele Ashby. Nu e deloc ok. Nu vreau să mai aud vreodată cuvântul ăla ieșindu-ți pe gură.

În ce privea insultele rasiste, *șopârlă* nu era nici pe departe cea mai dură, însă era suficient de dură.

Corbin strânse din buze, ca și cum ar fi încercat să țină închise înăuntru posibile alte cuvinte nepoliticoase.

— Scuze.

Ashby era zburlit cu totul, însă, sincer, era felul ideal

în care să porți o conversație cu Corbin. Trage-l deoparte de echipaj, lasă-l să își descarce nervii, așteaptă să treacă limita, apoi potolește-l în timp ce se simte vinovat.

— O să discut cu Sissix, dar trebuie să fii și tu mai politicos cu oamenii. Și nu mă interesează cât de furios ajungi, genul ăsta de limbaj nu își are locul pe nava mea.

— Doar mi-am pierdut cumpătul, asta-i tot.

Corbin era evident încă enervat, însă chiar și el știa mai bine decât să muște mâna care îl hrănea. Corbin era conștient că e un specieist valoros, dar la sfârșitul zilei Ashby era cel care îi punea creditele în cont. *Valoros* nu era același lucru cu *de neînlocuit*.

— Să îți pierzi cumpătul e una, dar ești parte a unui echipaj multirasial, și nu trebuie să uiți niciodată asta. Mai ales când cineva nou e pe cale să urce la bord. Și, în același context, îmi pare rău că ai nemulțumirile tale legate de ea, însă, sincer, nu e problema ta. Rosemary a fost sugestia Comisiei, e adevărat, însă acceptarea ei a fost alegerea mea. Dacă se dovedește o greșeală, vom lua pe cineva nou. Până atunci, îi vom acorda cu toții încrederea noastră. Indiferent de ce simți tu față de ea, mă aștept să o faci să se simtă binevenită. Mai exact...

Un zâmbet imperceptibil îi străbătu chipul lui Ashby.

Corbin îl privi precaut.

— Ce?

Ashby se lăsă pe spate în scaunul său, împreunându-și palmele.

— Corbin, din ce-mi amintesc, noul nostru grefier va ajunge mâine în jurul orei șaptesprezece și jumătate. Acum, eu am programat un sib cu Yoshi la șaptesprezece fix, și știi prea bine cum îi place să se lungească la vorbă. Mă îndoiesc că voi termina până ce andochează Rosemary, iar ea va avea nevoie de cineva care să o întâmpine.

— O, nu!

O privire panicată îi cuprinse chipul lui Corbin.

— Pune-o pe Kizzy să o facă, mai îngăimă el. Adoră genul ăsta de lucruri.

— Kizzy e prinsă cu înlocuirea filtrelor de aer din cabina medicală, și cu greu o să termine mai devreme de mâine. Jenks o ajută pe Kizzy, deci și el e în afara discuției.

— Sissix, atunci.

— Hmmm, Sissix are o grămadă de pregătiri de făcut înainte de străpungerea de mâine. Probabil că nu va avea timp. Sunt sigur că tu o să îi acorzi un tur minunat, rânji Ashby.

Corbin își privi cu ochi mâhniți patronul.

— Uneori, ești o adevărată povară pe capul omului, Ashby.

Ashby ridică din nou cana și sorbi până la zaț.

— Știam că pot conta pe tine.

Alte apariții în colecția Speculativ a Editurii Herg Benet:

NOS4A2
de Joe Hill

Extraordinarele circumstanțe ale vieții lui Weylyn Grey
de Ruth Emmie Lang

Omul Focului
de Joe Hill

Râurile din Londra
de Ben Aaronovitch

Soho în lumina lunii
de Ben Aaronovitch

www.hergbenet.ro

Bun de tipar: mai 2021. Apărut: 2021.
Editura Herg Benet
București, România.
Comenzi: vanzari@hergbenet.ro

La începutul secolului XXII, oamenii de știință au făcut o descoperire care a schimbat complet explorarea spațiului. Cu ajutorul somatoformării, astronauții pot supraviețui mediilor ostile din afara Pământului folosind suplimente biologice sintetice. Pot produce anticongelante pentru temperaturile sub zero grade, pot absorbi radiațiile transformându-le în hrană și își pot ajusta corpul pentru a se adapta diferitelor forțe gravitaționale. Din moment ce fragilitatea corporală nu mai este un impediment, ființele umane sunt în cele din urmă capabile să exploreze exoplanetele care au fost de mult timp considerate capabile să găzduiască noi forme de viață.

Ariadne este un astfel de explorator. Fiind într-o misiune de supraveghere ecologică a patru lumi locuibile aflate la 15 ani lumină de Pământ, ea și colegii ei de echipaj intră în torpoare în timpul tranzitului și se trezesc de fiecare dată cu alte caracteristici amplificate. Dar pe măsură ce se schimbă atât la nivel de formă, cât și de-a lungul timpului, viața de acasă de pe Pământ se schimbă și ea. Confruntați cu probabilitatea de a se întoarce pe o planetă care i-a uitat pe cei care au plecat din rândul lor, Ariadne începe un jurnal al extraordinarului și al pericolelor călătoriei, în speranța că va mai fi cineva acasă care să îi asculte.

www.hergbenet.ro

ISBN 978-606-763-292-7

